

Kościoty, kapliczki i krzyże przydrożne pogranicza polsko-słowackiego

Jodłownik
Nižná Polianka

Kostoly, kaplnky a prícestné kríže v poľsko-slovenskom pohraničí

Jodlownik
Nižná Polianka

**Kościoty,
kapliczki
i krzyże przydrożne**
pogranicza polsko-słowackiego
*Jodłownik
Nižná Polianka*

**Kostoly,
kaplnky
a prícestné kríže**
v poľsko-slovenskom pohraničí
*Jodlownik
Nižná Polianka*

Wydawca | Vydavateľ

Gmina Jodłownik
Jodłownik 198
34-620 Jodłownik
Tel. +48 18 334 70 50
e-mail: gmina@jodlownik.pl

Teksty | Texty

Dorota Tańcula, Krystyna Pucia, Ján Cundra, Róbert Schmidt, Jan Stelmach, Barbara Kiędra
Tłumaczenie/ Preklad: Róbert Schmidt

Fotografie | Fotografie:

Dorota Tańcula, Krystyna Pucia, Marek Biskup, Arkadiusz Kuzak, Stanisław Gontarski, Piotr Gontarski, Jan Stelmach, Barbara Kiędra

Skład, opracowanie graficzne i druk | Sadzba textu, grafické spracovanie a tlač

Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytut Technologii Eksploatacji, ul. Pułaskiego 6/10, 26-600 Radom

Prawa autorskie | Autorské práva

Gmina Jodłownik
Wszelkie prawa zastrzeżone | Všetky práva vyhradené

Publikacja przygotowana przy współpracy Gminy Jodłownik i Gminy Niżná Polianka
Publikácia bola pripravená v spolupráci medzi Gminou Jodlownik a obcou Nižná Polianka

Wyłączną odpowiedzialność za zawartość niniejszej publikacji ponoszą jej autorzy
i nie może być ona utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Unii Europejskiej oraz Euroregionu „Tatry”
Výlučnú zodpovednosť za obsah tejto publikácie majú jej autori
a publikácia nemôže byť stotožňovaná s oficjalnym postojom Európskej únie alebo Euroregionu Tatry.

Wydanie pierwsze | Prvé vydanie

Nakład: 2000 egz. | Náklad: 2000 ks.
ISBN 978-83-7789-657-0

Współpraca wydawnicza | Vydavateľská spolupráca

Łukasiewicz – Instytut Technologii Eksploatacji | Lukasziewicz – Inštitút prevádzkových technológií

Gmina Jodłownik

Szanowni Państwo,

W związku z realizacją mikroprojektu „Kapliczki, krzyże przydrożne – niemi świadkowie historii i dziedzictwa kulturowego pogranicza polsko-słowackiego, Jodłownik-Niżná Polianka” mam wielką radość i satysfakcję przekazać w Państwa ręce pierwsze wydanie albumu polsko-słowackiego, zawierającego 130 obiektów małej architektury sakralnej.

Mam nadzieję, że zapisze się on jako cenne źródło poznania dziedzictwa materialnego i krajobrazowego tych jakże bliskich pod względem kulturowym, choć nie sąsiadujących bezpośrednio ze sobą, mikroregionów.

Pogranicze polsko-słowackie to niezwykle atrakcyjny pod względem turystycznym obszar w sercu Europy. Turystyka stanowi ważną gałąź gospodarki dla wszystkich mieszkańców, dlatego też ochrona dziedzictwa kultury chrześcijańskiej jest dla mnie ważnym zadaniem.

Kapliczki zajmują szczególne miejsce w naszej pamięci. Są wyrazem kultu minionych pokoleń i świadectwem wiary fundatorów. Szczególne znaczenie mają dla tych, którzy się nimi opiekują i przy nich się modlą. Ich obecność jest świadectwem religijnej, kulturowej i narodowej tożsamości naszej ziemi, a zamieszczone różnego rodzaju inskrypcje mają wymowę filozoficzną, duchową i społeczną. Wydanie tego albumu jest owocem długotrwałego poszukiwania informacji o miejscu, fundatorach, intencji oraz dacie ich powstania.

Pragnę serdecznie podziękować wszystkim, którzy przyczynili się do powstania tego informatora, przede wszystkim osobom, które sprawują opiekę nad tymi „Małymi Sanktuariami”.

Szczególne podziękowania składam na ręce Pana Starosty Niżná Polianka Jana Cundra za współpracę oraz wszelką okazaną pomoc przy realizacji projektu i powstaniu tej publikacji. Niech ten przewodnik przybliży te piękne miejsca oraz ocali od zapomnienia wiele cennych zabytków sakralnych.

Vážené dámy a páni,

V súvislosti s uskutočnením mikroprojektu: Kaplnky, cestné kríže - tichí svedkovia histórie a kultúrneho dedičstva polsko-slovenského pohraničia, Jodlownik – Nižná Polianka je pre mňa potešením a zadosťučinením odovzdať do vašich rúk prvé vydanie polsko-slovenského albumu, ktorý obsahuje 130 objektov malej sakrálnej architektúry.

Verím, že sa stane zdrojom poznávania materiálneho aj krajinárskeho dedičstva týchto kultúrne tak si blízkych, hoci vzájomne nesusediacich mikroregiónov.

Polsko-slovenské pohraničie je z hľadiska cestovného ruchu neobyčajne atraktívnou oblasťou v srdci Európy. Cestovný ruch tvorí dôležité hospodárske odvetvie pre všetkých obyvateľov, preto je ochrana dedičstva kresťanskej kultúry pre mňa dôležitou úlohou.

Kaplnky majú zvláštne miesto v našej pamäti. Sú kultovým prejavom minulých pokolení a svedectvom viery ich staviteľov. Zvláštny význam majú pre tých, ktorí sa o ne starajú a pri nich sa modlia. Ich prítomnosť je svedectvom náboženskej, kultúrnej a národnej totožnosti našej krajiny a nápisy na nich umiestnené podávajú filozofickú, duchovnú a spoločenskú výpoveď. Vydanie tohto albumu je výsledkom dlhodobého vyhľadávania informácií o miestach, staviteľoch, úmysloch a dátumoch ich vzniku.

Srdečne by som chcel poďakovať všetkým, ktorí prispeli k vzniku tejto informačnej brožúry, najmä ľuďom, ktorí sa starajú o tieto „malé pútnické miesta”.

Zvláštne poďakovanie patrí pánovi starostovi obce Nižná Polianka Jánovi Cundrovi za spoluprácu a všetku poskytnutú pomoc pri realizácii projektu a vzniku tejto publikácie. Nech tento sprievodca umožní spoznať tieto pekné miesta a uchráni pred zabudnutím mnohé hodnotné sakrálne pamiatky.

mgr Paweł Stawarz
Wójt Gminy Jodłownik

Gmina Nižná Polianka

Vážené dámy a páni,

Obec Nižná Polianka predstavuje kúsok z mozaiky menom Slovensko. Aj keď tvorí z tohto celku malý kúsok, jej lesk a krása je nepostrádateľná. Obec Nižná Polianka je bohatá svojou históriou, prírodnými úkazmi, kultúrnymi pamiatkami a čo je hlavné krásnymi ľuďmi. Naša obec je miestom stretu množstva kultúr, čo sa odzrkadlilo v národnostnej skladbe obyvateľstva v jej zvykoch a tradíciách, čo robí z tohto miesta výnimočný úkaz. Jej prevažne agrárny charakter ponúka možnosti na rozvoj cestovného ruchu a agroturistiky. Z tohto dôvodu aj formou cezhraničnej spolupráce s našimi poľskými partnermi sa snažíme o zviditeľnenie tohto krásneho kúta poľsko-slovenského pohraničia. Veríme, že táto publikácia Vás presvedčí o našich slovách a stane sa Vaším sprievodcom po našom chotári, kde ste všetci srdečne vítaní a kde sa na Vás tešíme.

Szanowni Państwo,

Gmina Nižná Polianka przedstawia kamyczek z mozaiki określanej mianem Słowacja. Chociaż jest tylko niedużym kamyczkiem, posiada niezastąpiony blask i urok. Gmina Nižná Polianka ma bogatą historię i może pochwalić się różnymi zjawiskami przyrodniczymi oraz zabytkami kultury, a co najważniejsze, wspaniałymi ludźmi. Nasza gmina stanowi miejsce spotykania się wielu kultur, co odzwierciedliło się w składzie narodowościowym mieszkańców, a także w zwyczajach i tradycjach, tworząc w ten sposób z tego miejsca zjawisko wyjątkowe. Teren głównie rolniczy oferuje możliwości rozwijania ruchu turystycznego i agroturystyki. Z tego powodu również poprzez współpracę transgraniczną z naszymi polskimi partnerami podejmujemy starania o uwidocznienie tego pięknego zakątka pogranicza polsko-słowackiego. Mamy nadzieję, że niniejsza publikacja przekona Państwa o naszych słowach i zostanie przewodnikiem po naszej gminie, gdzie wszyscy jesteście mile widziani i gdzie cieszymy się na Państwa przybycie.

Mgr. Ján Cundra,
starosta obce Nižná Polianka

Gmina Jodłownik

Gmina Jodłownik leży w powiecie limanowskim, w centralnej części województwa małopolskiego. Obszar Gminy należy do Beskidu Wyspowego – regionu o wyjątkowych walorach krajoznawczych i dużych możliwościach rozwojowych. Naturalne granice Gminy wyznaczają dwa szczyty: od wschodu Kostrza (730 m n.p.m.), od zachodu Ciecień (829 m n. p. m.). Powierzchnia Gminy wynosi 72,43 km², a liczba mieszkańców 8730.

W skład Gminy wchodzi 12 sołectw: Góra Świętego Jana, Janowice, Jodłownik, Kostrza, Krasne-Lasocice, Mstów, Pogorzany, Sadek, Słupia, Szczyrzyc, Szyk, Wilkowisko.

Atrakcyjność położenia, bliskie sąsiedztwo gór, czyste powietrze, wyjątkowy klimat górski stanowią doskonałą podstawę do rozwoju bazy wypoczynkowej, turystycznej i agroturystycznej.

Na terenie Gminy Jodłownik znajduje się leśny rezerwat przyrody „Kostrza” będący w zarządzie Nadleśnictwa Limanowa. Rezerwat o powierzchni 38,56 ha położony jest na północnym stoku góry Kostrza na terenie wsi o tej samej nazwie i wsi Rupniów w Gminie Limanowa. Utworzony został dla ochrony dobrze zachowanego starodrzewu i stanowisk rzadkiej paproci – jęczynnika zwyczajnego, które są jedynym znanym miejscem występowania tego gatunku na terenie Beskidu Wyspowego. Rezerwat leży na terenie obszaru siedliskowego sieci Natura 2000.

Niezwykłą atrakcją dla miłośników architektury i sztuki sakralnej stanowi Małopolski Szlak Architektury Drewnianej, który swą trasą obejmuje: zabytkowy drewniany kościół w Jodłowniku z XVI w. pw. Narodzenia NMP; drewniany, kryty gontem kościół św. Barbary i św. Stanisława Biskupa w Szyku oraz kościół św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Wilkowisku.

Najcenniejszą perełką architektury sakralnej wpisaną do programu Południowo-Zachodniego Szlaku Cysterskiego jest Zespół Klasztorny Opac-

twy Ojców Cystersów w Szczyrzycu. Zespół Klasztorny Cystersów został założony w 1243 roku i obejmuje m.in. kościół z 1642 r. – pierwotnie gotycki, przebudowany w XVII i XIX w. oraz murowany spichlerz z XVII wieku, w którym obecnie znajduje się muzeum z cennymi eksponatami. Na terenie opactwa mieści się park z przepiękną alejką klonową, ogrodem i licznymi starymi drzewami. W ogrodzie cysterskim można zobaczyć stylowe arkady ze stacjami Męki Pańskiej, stacje różańcowe oraz replikę kapliczki spod Kamienia Diabelskiego.

Pielęgnowanie dorobku naszych przodków, zachowanie dziedzictwa rodzimej kultury i tradycji, wspieranie zespołów regionalnych, kół gospodyń wiejskich oraz twórców ludowych i młodych talentów to główne cele i zamierzenia nas wszystkich, którzy jesteśmy związani z tym regionem. Najbardziej reprezentatywnym nurtem działalności kulturalnej są zespoły regionalne promujące kulturę Lachów Szczyrzyckich. Ich tradycje kultywują m.in. zespoły regionalne: „Szczyrzycanie”, „Pnioki”, „Śwarni Łojce”, „Wilkowicanie” i „Sami Swoi”.

Efektywny rozwój Gminy w dziedzinie infrastruktury sanitarnej, wodociągowej, drogowej, modernizacja obiektów oświatowych i kulturalnych, rozwój agroturystyki oraz zaspokajanie zbiorowych potrzeb i oczekiwań naszych mieszkańców to tylko nieliczne atuty świadczące o gospodarności i potencjale rozwojowym naszej Gminy.

Piękno przyrody, czyste powietrze, wyjątkowy mikroklimat oraz liczne miejsca architektury stanowią osobiwość regionu, a gościnność mieszkańców oraz tradycyjne przysmaki kuchni regionalnej zachwycają podniebienia turystów i sprawiają, że Gmina Jodłownik to miejsce godne odwiedzania i poznania.

Serdecznie zapraszamy do odwiedzania naszej Gminy, wierząc, że wrażenia z pobytu pozostaną Państwu na długo w pamięci i będą zachętą do następnych odwiedzin oraz nawiązania trwałej współpracy.

Gmina Jodłownik

Obec – Gmina Jodłownik sa rozprestiera v limanovskom okrese v centrálnej časti Malopolského kraja. Územie obce sa nachádza v Ostrovných Beskydách, v regióne s výnimočnými krajinárskymi hodnotami a veľkými možnosťami rozvoja. Prirodzené hranice katastra obce vytyčujú dva vrchy: na východe je to Kostrza (730 m/m.) a na západe Ciecień (829 m/m.). Rozloha katastra obce je 72,43 km² a počet obyvateľov je 8730.

Obec sa skladá z 12 dedín: Gora sv. Jana, Janowice, Jodłownik, Kostrza, Krasne-Lasocice, Mstow, Pogorzany, Sadek, Slupia, Szyk, Wilkowisko.

Atraktívna poloha, neďaleké susedstvo hôr, čisté ovzdušie a výnimočná horská klíma vytvárajú výborný základ pre rozvoj rekreačného strediska, turistiky a agroturistiky.

V katastri obce Jodłownik sa nachádza lesná prírodná rezervácia „Kostrza“, o ktorú sa stará Lesná správa v Limanovej. Rezervácia má povrch 38,56 ha a nachádza sa na severnej strane vrchu Kostrza na území dediny toho istého mena a dediny Rupniow v obci Limanowa. Rezervácia bola zriadená na ochranu dobre zachovaného pralesa a výskytu zriedkavého papradia – jazyčníka obyčajného, jediného známeho miesta výskytu tohto druhu na území Ostrovných Beskyd. Rezervácia je na území... Natura 2000.

Pre milovníkov architektúry a sakrálneho umenia je zvláštnou atrakciou Malopolská cesta drevenej architektúry, ktorý má na trase aj drevený kostol v Jodłowniku z 16. stor., zasvätený Narodeniu Najsvätejšej Panny Márie, drevený kostol sv. Barbory so šindľovou strechou a kostol sv. Stanislava Biskupa v dedine Szyk ako aj kostol sv. Kataríny Alexandrijskej v dedine Wilkowisko.

Najcennejšou perlou sakrálnej architektúry, zapísanej v programe Juhozápadnej cesty Cisterciánov je kláštorň komplex Opátstva otcov Cisterciánov v Szczyrzycy. Kláštorň komplex Cisterciánov bol

založený v roku 1243 a skladá sa z kostol z roku 1642, ktorý bol pôvodne gotický a prestavaný bol v 17. a 19. storočí, ďalej murovaná sýpka zo 17. storočia, v ktorej sa v súčasnosti nachádza múzeum s hodnotnými exponátmi. Na území kláštora sa rozprestiera park s nádhernou javorovou alejou, záhradou a početnými starými stromami. V cisterciánskej záhrade je možné vidieť štýlové arkády so zastaveniami Panskej Muky, ružencové zastavenia a repliku kaplnky spod Diabolského kameňa.

Starostlivosť o tvorbu našich predkov, udržiavanie dedičstva domácej kultúry a tradícií, podporovanie ľudových súborov, krúžkov vidieckych gazdín a ľudových tvorcov ako aj mladých talentov sú hlavnými cieľmi a zámermi nás všetkých, ktorí sme spojení s týmto regiónom. Najreprezentatívnejším prúdom kultúrneho pôsobenia sú ľudové súbory predstavujúce kultúru miestnych obyvateľov, tzv. Lachov zo Szczyrzycy. Tieto ich tradície udržiavanú okrem iných aj ľudové súbory: Szczyrzycanie, Pnioki, Šwarni Lojce, Wilkowicanie a Sami Swoi.

Efektívny rozvoj obce v oblasti hygienických, vodovodných a cestných sietí ako aj modernizácia vzdelávacích a kultúrnych objektov, rozvíjanie agroturistiky a vyplňanie spoločných potrieb a očakávaní našich obyvateľov sú len niektoré výhody, ktoré svedčia o dobrom hospodárení a rozvojom potenciáli našej obce.

Krásy prírody, čisté ovzdušie, výnimočná mikroklima ako aj početné architektonické objekty tvoria svojbytný región a pohostinnosť obyvateľov ako aj tradičné pochúťky miestnej kuchyne lákajú chuťové bunky turistov a potvrdzujú, že obec Jodłownik je miestom ktoré stojí za návštevu a poznanie.

Srdčne vás pozývame aby ste navštívili našu obec s vierou, že dojmy z pobytu vám zostanú dlho v pamäti a vyvolajú vo vás záujem o ďalšie návštevy ako aj o nadviazanie trvalej spolupráce.

Obec Nižná Polianka

Obec Nižná Polianka sa nachádza na severovýchode Slovenska v okrese Bardejov na hranici s Poľskou republikou. Svojou rozlohou 588 ha a počtom obyvateľov 230, patrí medzi malé obce. Napriek tomu ide o významnú obec z historického, kultúrneho, prírodného a turistického hľadiska.

V obci sa nachádza materská škola so základnou školou, domov sociálnych služieb. V katastri obce sa nachádzajú dva cintoríny z I. svetovej vojny, ktoré sú nemým svedectvom ťažkého obdobia I. svetovej vojny, kedy nad obcou na hore Kaštielik prebiehali ťažké boje medzi rakúsko-uhorskými vojskami a vojskami cárskeho Ruska. V dôsledku týchto vojnových udalostí bola kompletne zničená celá obec Nižná Polianka. Dôsledky tejto epochy nám pripomína expozícia pamätnej izby z I. svetovej vojny, ktorá sa nachádza v budove obecného úradu. Pri tejto príležitosti obec

Nižná Polianka, ako prvá na Slovensku začala s organizovaním rekonštrukcie bojov z I. sv. vojny, ktoré sa tešia popularite v širokej verejnosti.

V obci Nižná Polianka sa nachádza prírodná rezervácia Pod Beskydom. Najväčším rastlinným druhom je tu ojedinelý papraďorast jazyk hadí (*Ophioglossum vulgatum*), ktorý znásobuje krásu a panenskú nedotknuteľnosť našej prírody.

Obec Nižná Polianka je známym turistickým centrom. V obci sa nachádza prírodné kúpalisko, ktoré je najväčšie svojho druhu v rámci Prešovského samosprávneho kraja. V zime je k dispozícii lyžiarsky vlek so zjazdovkou v celkovej dĺžke 900 m. Obec Nižná Polianka so svojim okolím vytvára dobré podmienky pre rozvoj cykloturistiky, čo je znásobené napojením na existujúce cyklotrasy na poľskej strane./ Informácie o gminie Nižná Polianka

Gmina Niżná Polianka

Gmina Niżná Polianka znajduje się na północnym wschodzie Słowacji w powiecie Bardejów, pod granicą z Rzeczpospolitą Polską. Swoją powierzchnią 588 hektarów i 230 mieszkańcami zalicza się do małych gmin. Wbrew temu jest miejscowością znaczącą pod względem historycznym, kulturowym, przyrodniczym i turystycznym.

W gminie znajduje się przedszkole wraz ze szkołą podstawową oraz dom opieki społecznej. Na szczególną uwagę zasługują dwa cmentarze z pierwszej wojny światowej, będące niemymi świadkami trudnych czasów pierwszej wojny światowej, kiedy to powyżej wsi na wierzchu Kaštielik toczyły się ciężkie walki pomiędzy austro-węgierskim wojskiem i wojskiem Rosji carskiej. W wyniku działań wojennych cała wieś Niżná Polianka została całkowicie zniszczona. Wydarzenia tej epoki przypomina nam wystawa w izbie pamięci o pierwszej wojnie światowej mieszcząca się w budynku urzędu gminy. Z tej okazji gmina Niżná

Polianka jako pierwsza na Słowacji podjęła się organizowania rekonstrukcji walk z czasów pierwszej wojny światowej, które cieszą się popularnością wśród publiczności.

W granicach gminy Niżná Polianka znajduje się rezerwat przyrody „Pod Beskydom”, gdzie najcenniejszym gatunkiem roślinnym jest tu rzadka paproć nasięźrzał pospolity (*Ophioglossum vulgatum*), dodając uroku dziewiczo nietkniętej otaczającej nas przyrodzie.

Gmina Niżná Polianka jest znanym ośrodkiem turystycznym. W gminie znajduje się naturalne kąpielisko, największe tego rodzaju na terenie Preszowskiego Województwa Samorządowego. Zimą dostępna jest stacja narciarska ze stokiem o długości 900 m. Gmina Niżná Polianka łącznie ze swoim otoczeniem oferuje dogodne warunki dla uprawiania turystyki rowerowej, poszerzonej o połączenia z istniejącymi szlakami rowerowymi po stronie polskiej.

Góra Świętego Jana

Hora svätého Jána

1 Kościół pw. Ścięcia Świętego Jana Chrzciciela

Kostol je zasvätený Státiu svätého Jána Krstiteľa

Kościół został wzniesiony w latach 1907–1913 według projektu Wiktora Sikorskiego. Wcześniej w tym miejscu stało kilka kościołów drewnianych, ostatni z nich spłonął 15 listopada 1885 r. Obecny jest murowany z cegły, kryty blachą miedzianą, zbudowany na planie krzyża w stylu neoromańskim.

Kościół jest trzynawowy, bazylikowy z prezbiterium zamkniętym trójbocznie. Przylegają do niego przybudówki zakrystii. Ramiona transeptu zakończone są półkolistymi absydami. Ściany zewnętrzne udekorowane są fryzami arkadowymi i pseudoromańskimi. Nad całością góruje smukła wieża z przedsionkiem w przyziemiu. Nad nawą główną znajduje się druga mniejsza wieżyczka z sygnaturką.

Wnętrze nakryte jest sklepieniami krzyżowymi ze sklepieniem wielopolowym w prezbiterium. Arkady międzynawowe, okna i wejścia zamknięte są półkoliście.

Wewnętrzne ściany kościoła zostały pomalowane w 1947 r. przez Łukasza Karwowskiego. Ołtarz główny, wykonany przez Franciszka Adamka – rzeźbiarza i Stanisława Ryncarza – stolarza w 1936 r., utrzymany jest

w stylu neoromańsko-neogotyckim. W jego centralnej części znajduje się obraz odzwierciedlający Chrztus Jezusa w Jordanie, pochodzący z 1936 r., namalowany przez Stanisława Fischera. Po jego bokach są rzeźby świętych Piotra i Pawła. Z 1925 r. pochodzą dwa neoromańskie ołtarze boczne. W prawym znajduje się figura Serca

Pana Jezusa, a w lewym posąg Matki Bożej Różańcowej. Z tego samego okresu pochodzi neogotycka ambona i chrzcielnica. Kościół jest otoczony kamiennym murem z lat 1860–1870.

Kostol bol postavený v rokoch 1907–1913 podľa projektu Wiktora Sikorského. Predtým na tomto mieste postupne stálo niekoľko drevených kostolov, posledný zhorel 15. novembra 1885.

Súčasný kostol má tehlové múry, ktoré sú prikryté strechou z medeného plechu a je postavený na pôdoryse v tvare kríža v novoromańskom slohu.

Kostol je trojúrovňový, bazilikového typu s trojstranne uzavretým presbytériom. Priliehajú k nemu prístavby sakristie. Ramená priečnej chodby sú ukončené polkruhovými absydami. Vonkajšie múry sú zdobené arkádovými a pseudoromańskými vlysmi. Nad všetkým sa týči štíhla veža s predsieňou v prízemí. Nad hlavnou loďou sa nachádza druhá menšia zvonová vežička. Z vnútra je kostol zakrytý krížovou klenbou a v presbytériu polygonálnou klenbou. Arkády medzi loďami, okná a vchody sú zakončené polkruhovými oblúkmi. Interiér kostola vymaloval v roku 1947 Lukasz Karwowski. Hlavný oltár urobili v roku 1936 sochár Franciszek Adamek a stolár Stanislaw Ryncarz, pričom sa pridrižovali novoromańského a neogotického slohu. V centrálnej časti oltára sa nachádza obraz znázorňujúci Krst Ježiša v Jordáne, ktorý pochádza z roku 1936, kedy ho namaľoval Stanislaw Fischer. Na jeho bokoch sú sochy svätých Petra a Pavla.

Dva bočné novoromańske oltäre pochádzajú z roku 1925. V tom vpravo sa nachádza vyobrazenie Srdca pána Ježiša a v ľavom socha Ružencovej Panny Márie. Z toho istého obdobia pochádzajú neogotická kazateľnica a krstiteľnica. Kostol je ohradený kamenným múrom z rokov 1860–1870.

2 Kapliczka Matki Bożej Gromnicznej

Kaplnka Panny Márie Hromničnej

Kapliczka znajduje się w przysiółku Na łączkach przy drodze do Góry św. Jana. Wzniesiona została w 1863 r. z fundacji Jędrzeja Węgrzyna. Domkowa, murowana, otynkowana, z dachem dwuspadowym krytym blachą z metalowym krzyżykiem na kalenicy. Drzwi wejściowe są drewniane, ozdobne, bez szyb. W środku kapliczki znajduje się ludowy obraz Matki Bożej Gromnicznej z połowy XIX w. Na ścianach bocznych wiszą obrazy: Matki Bożej Nieustającej Pomocy, Pana Jezusa na Krzyżu, Pana Jezusa w Grobie. Kapliczka ozdobiona kwiatami i krzewami ozdobnymi.

Kaplnka sa nachádza v osade Na laczkach pri ceste na Horu sv. Jána. Postavená bola v roku 1863 ako dar Jędrzeja Węgrzyna. Kaplnka je domčeková, murovaná a omietnutá, so sedlovou strechou pokrytou plechom a s kovovým krížikom na hrebni. Vchodové dvere sú drevené, zdobené, bez okien. Vo vnútri kaplnky sa nachádza ľudový obraz Panny Márie Hromničnej z polovice 19. stor. Na bočných stenách visia obrazy Panny Márie Ustavičnej pomoci, Pána Ježiša na kríži, Pána Ježiša v hrobe. Kaplnka je zdobená kvetmi i ozdobnými kríkmi.

3 Kapliczka Matki Boskiej Karmiącej

Kaplnka Panny Márie Dojčiaczej

Kapliczka domkowa z kamienia, otynkowana, pomalowana na biało. Prząd szczytu ujęty jest spływami wolutowymi, przykryty blachą miedzianą.

Dach jest dwuspadowy, z tyłu półokrągły. Drzwi wejściowe drewniane z metalową kratą. Nad drzwiami umieszczony jest napis KCM 1847, powyżej w trójkątnej wnęce namalowane oko, oznaczające „Opaczność Bożą nad światem”.

Powyżej prostokątna wnęka z drewnianym krucyfiksem, a nad nią półokrągła nastawa o charakterze niskiej wieżyczki, pokrytej blachą z ozdobnym krzyżykiem. W prawej bocznej ścianie okienko. Wewnątrz kapliczki znajduje się drewniany ołtarzyk z kolumnkami, a w nim obraz Matki Boskiej Karmiącej i Veraikon z XIX w.

Powstała w 1847 roku z fundacji Jana Kapery jako wotum wdzięczności za uchronienie od klęski głodu.

Domčeková kaplnka z kameňa je omietnutá a vymalovaná na bielo. Predok priečelia je doplnený volútami a pokrytý medeným plechom.

Sedlová strecha je zozadu polkruhová. Vchodové dvere sú drevené s kovovou mrežou. Nad dverami je umiestnený nápis KCM 1847 a nad tým je vo výklenku namalované oko, predstavujúce Božiu prozreteľnosť nad svetom.

Vyššie je obdĺžnikový výklenok s dreveným krížom a nad ním polkruhová nadstavba v podobe nízkej vežičky, pokrytej plechom s ozdobným krížikom. V pravej bočnej stene je okienko. Vnútri kaplnky sa nachádza drevený oltárik so stĺpkami a na ňom obraz Panny Márie dojčiaczej a Veraikon z 19. stor.

V roku 1847 ju dal postaviť Jan Kapera ako obetný dar vďaka za záchranu pred pohromou hladu.

4 Kapliczka „Pod figurą”

Kaplnka Pod figurou

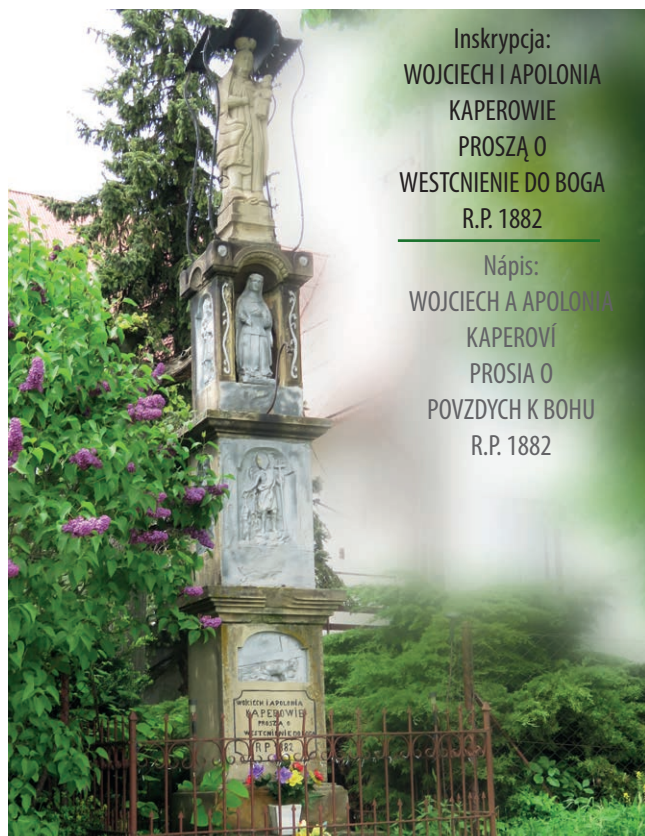
Kapliczka słupowa z piaskowca, trójkondygnacyjna, czworoboczna, posadowiona na dwustopniowej podstawie o bogatej dekoracji kamienniarzkiej. Nad nią od frontu płycizna inskrypcyjna, powyżej płaskorzeźba ukazująca trzeci upadek Chrystusa.

W drugiej i trzeciej kondygnacji płaskorzeźby i figury św.św. Apolonii, Jędrzeja, Mikołaja, Wojciecha, Magdaleny, Jana, Teresy. Na szczycie kapliczki umieszczona jest figura Matki Boskiej Różańcowej z Dzieciątkiem.

Nad nią ozdobny blaszany daszek o wklęsło-wypukłej formie na czterech wygiętych prętach, zwieńczony żelaznym krzyżykiem. Kapliczka ogrodzona jest ozdobnym metalowym płotkiem, osadzonym na betonowej podmurówce pod zabytkowym kasztanem. Obecnie kapliczką opiekują się Maria i Wiesław Jużkiewicz. Co roku odbywają się tu procesje w dni krzyżowe z modlitwą o dobre urodzaje.

Stĺpová kaplnka je z pieskovca, má tri úrovne a štyri steny, položená je na dvojstupňovom bohato kamenárski zdobeným podstavci. S prednej strany je plocha s nápisom, nad ňou reliéf znázorňujúci tretí pád Krista.

Na druhej a tretej úrovni sú reliéfy a sochy svätých: Apolónie, Andreja, Mikuláša, Vojtecha, Magdalény, Jána a Terézie. V priečelí kaplnky je umiestnená socha Ružencovej Panny Márie s dieťaťom. Nad ňou je ozdobná plechová strieška v dovnútra vypuklom tvare na štyroch ohnutých tyčkách, na vrchole je železný krížik. Ohradená je ozdobným kovovým nízkym plotom a leží na betónovom základe pod pamiatkovým gaštanom. V súčasnosti sa o kaplnku starajú Maria a Wiesław Jużkiewiczovi. Každý rok sa tu konajú procesie v krížových dňoch spolu s modlitbou o úrodu.

Inskrypcja:
WOJCIECH I APOLONIA
KAPEROWIE
PROSZĄ O
WESTCNIENIE DO BOGA
R.P. 1882

Nápis:
WOJCIECH A APOLONIA
KAPEROVÍ
PROSIA O
POVZDYCH K BOHU
R.P. 1882

Kapliczka z 1882 roku ufundowana przez Wojciecha i Apolonię Kaperów.

Podanie głosi, że kapliczkę postawiono w podziękę Bogu za ocalenie życia Wojciechowi Kaperze, który wracał z jarmarku z Myślenic wozem zaprzężonym w parę koni, które z niewiadomego powodu poniosły go aż do Droginii. Zatrzymały się dopiero przy kapliczce w pobliżu tej miejscowości. Cudem ocalały Wojciech postanowił wybudować kapliczkę na wzór tamtej.

Kaplnku v roku 1882 založili Wojciech a Apolonia Kaperoví.

Rozpráva sa, že kaplnka bola postavená ako podakovanie Bohu za záchranu života Wojciechovi Kaperovi, ktorý sa vracal z jarmoku z Myślenic na voze so zapriahnutým párom koní, ktoré ho z neznámych príčin zaviezli až do Drogine. Zastavili sa až pri kaplnke v blízkosti tejto dediny. Zázrakom zachránený Wojciech sa rozhodol postaviť kaplnku podľa vzoru tamtej.

5 Żelazny krzyż

Železný kríž

Krzyż wysokości ok. 3 metrów, wykonany z rurki żelaznej. Pomiedzy ramionami są metalowe promienie. Wzniesiony przez Ignacego Gargasa w 1974 r. w miejsce starego drewnianego krzyża z 1947 roku. Znajduje się w przysiółku Kałuże, przy drodze do Mstowa. Na krzyżu w podkowiatym zadaszaniu rzeźba Ukrzyżowanego Chrystusa. Poniżej w oszklonej z przodu szafce pokrytej dwuspadowym daszkiem umieszczona jest mała figurka Matki Bożej Niepokalanej. Krzyż ogrodzony metalowym płotkiem i obsadzony bukszpanem. Opiekę nad nim sprawuje rodzina fundatora.

Kríž výšky 3 metrov je vyrobený z železnej rúry. Medzi ramenami sú kovové lúče. Vztýčil ho Ignacy Gargasa v roku 1974 namiesto starého dreveného kríža z roku 1947. Nachádza sa v osade Kałuže pri ceste do Mstowa. Na kríži je socha Ukrížovaného Krista pod podkovovitou strieškou. Nižšie v skrinke spredu zasklenej a pokrytej sedlovou strieškou sa nachádza malá soška Nepoškvnenej Panny Márie. Kríž je ohradený nízkym kovovým plotom a okolo rastie krušpán. O kaplnku sa stará rodina darcu.

Janowice

Janowice

6 Kapliczka Matki Bożej Płaczącej

Kaplnka Plačúcej Panny Márie

Wybudowana w 1855 roku. Znajduje się w przysiółku Borek. Domkowa, wykonana z kamienia, otynkowana na biało. Dach pokryty jest dachówką, zwieńczony ozdobnym żelaznym krzyżkiem. Do środka prowadzą prostokątne, jednoskrzydłowe drzwi w połowie drewniane, w górnej części przeszklone z żelaznymi białymi prętami rozchodzącymi się promieniście z literą „M”. Po prawej ich stronie znajduje się wmurowana mała kropielniczka. W trójkątnym szczycie oddzielonym wałkowatym gzymsem od drzwi mieści się w prostokątnej wnęce figurka Matki Bożej. Wewnątrz kapliczki znajduje się ołtarzyk z ikoną Matki Bożej z Dzieciątkiem Jezus, malowaną na desce, a przed nią drewniany krzyżek z Ukrzyżowanym Chrystusem z datą 1855.

Postavená bola v roku 1855. Nachádza sa v osade Borek. Domčeková kaplnka je postavená z kameňa a na bielo omietnutá. Strecha je pokrytá škridlou, na vrchole je ozdobný železný krížik. Do vnútra vedú obdĺžnikové jednokridlové dvere, ktoré sú s polovice drevené a vo vrchnej časti zasklené pod bielymi železnými tyčkami, lúčovito vychádzajúcimi z písmena M. Na ich pravej strane je zamurovaná malá nádoba na svätenú vodu. V trojuholníkovom priečelí, oddelenom valcovitou rímsou od dvier, sa v pravouhлом výklenku nachádza soška Panny Márie. Vo vnútri kaplnky sa nachádza oltárik s ikonou Panny Márie s Ježiškom, namaľovanej na doske a pred ňou je drevený krížik z Ukrížovaným Kristom s dátumom 1855.

Kapliczka „Pod Najświętszą”

Kaplnka Pri Najsvätejšej

Kapliczka stoi w sadzie na posesji Janusza i Barbary Kawończyk. Wzniesiona została prawdopodobnie w XIX w. Nieznany jest jej fundator. Kapliczkę wybudowano z rzecznych kamyczków i wylepiono gliną. Ma formę czworoboku w kształcie słupa z dwuspadowym daszkiem zwieńczony krzyżykiem. Ściany bielone wapnem na biało. Od frontu znajduje się mały trójkątny szczytek z pustą kwadratową wnęką. W górnej części mieści się oszklona wnęka z rzeźbą Najświętszej Maryi Panny Niepokalanie Poczętej, stąd nazwa kapliczki „Pod Najświętszą”. Kapliczka ogrodzona jest niską siatką i obsadzona kwiatami.

Kaplnka stojí v sade na pozemku Janusza a Barbary Kawończykových postavená bola pravdepodobne v 19. storočí. Kto ju dal postaviť nie je známe. Kaplnka bola postavená z riečnych kamienkov a vymazaná hlinou. Je štvorhranná a má tvar stĺpu so sedlovou strechou zakončenou krížikom. Steny sú vybielené vápnom. Vo fasáde sa nachádza trojuholníkové priečelie s prázdny štvorhranným výklenkom. Vo vrchnej časti sa nachádza zasklený výklenok so soškou Nepoškvrnene počatej Najsvätejšej Panny Márie, z čoho sa vzal názov kaplnky Pod Najsvätejšou. Kaplnka je ohradená nízkym pletivom a zasadenými kvetmi.

Według przekazów ustnych zachowanych w rodzinie właścicieli w czasie gdy Tatarzy palili kościół w Górze św. Jana, zginęło wielu mieszkańców okolicznych wsi. W miejscu, w którym stoi kapliczka, znaleziono małą podkówkę spod buta żołnierskiego, co świadczyło o pobycie tu wojsk. Kapliczkę wzniesiono jako wotum wdzięczności za ocalenie. Kapliczka „Pod Najświętszą” słynie w okolicy jako cudowna. Modlący się pod nią ludzie uzyskiwali za pośrednictwem Matki Najświętszej wiele łask. Jedną z nich było odzyskanie wzroku przez Konstantego Sadkiewiczza z Nowin, który wielokrotnie modlił się tutaj do Matki Bożej Niepokalanej.

Podľa povestí ústne odovzdávaných v rodine majiteľa v dobách, keď Tatári podpálili kostol na Hore sv. Jána zahynulo veľa obyvateľov okolitých dedín. Na mieste, kde stojí kaplnka sa našla malá podkovička z vojenskej topánky, čo dokazovalo, že sa tu zdržovalo vojsko. Kaplnka bola postavená ako obetný dar vdáky za záchranu. Kaplnka Pri Najsvätejšej je v okolí známa ako zázračná. Ludom, ktorí sa pri nej modlili sa prostredníctvom Najsvätejšej Matky dostávalo veľa milosti. Jednou z nich bolo prinavrátene zraku Konstantemu Sadkiewiczovi z Nowin, ktorý sa tu veľakrát modlil k Nepoškvrnenej Panne Márii.

Krzyż przydrożny

Prícestný kríž

Pierwszy drewniany krzyż wzniesiono ok. XIX w. W 1993 r. w miejsce starego zniszczonego został postawiony nowy żelazny krzyż przez Franciszka Macko ku czci zmarłego w młodym wieku jego syna ks. Andrzeja. Stoi przy remizie OSP w Janowicach. W jego górnej części przymocowana jest metalowa szafka składająca się z dwóch trójkątów, wewnątrz z postacią Jezusa Ukrzyżowanego. Pod nią dołożono mniejszą metalową szafkę z trójkątnym szczytem i dwuspadowym daszkiem. We wnętrzu szafki umieszczono figurkę Matki Boskiej Fatimskiej. Krzyż ogrodzony jest metalowym płotkiem, pomalowany na niebiesko i udekorowany kwiatami i zielenią.

Prvý drevený kríž bol vztýčený v 19. storočí a v roku 1993 na mieste starého poškodeného postavil nový železný kríž Franciszek Mackona pamiatku syna kňaza Andrzeja, ktorý zomrel v mladom veku. Stojí pri požiarnej strážnici dobrovoľných hasičov v Janowiciach. V jeho vrchnej časti je pripevnená kovová skrinka zložená z dvoch trojuholníkov, v ktorej je podobizeň Ukrížovaného Ježiša. Pod ňou je vložená menšia kovová skrinka s trojuholníkovým priečelím a sedlovou strechou. Vo vnútri skrinky je umiestnená soška Panny Márie z Fatimy. Kríž je ohradený nízkym kovovým plotom namalovaným na modro a ozdobeným kvetmi a zeleňou.

Kapliczka Pana Jezusa Frasobliwego

Kaplnka pána Ježíša Trpitela

Usytuowana jest na posesji Państwa Anny i Stanisława Biel. Podczas budowy drogi w latach 70. ubiegłego stulecia przeniesiono starą kapliczkę w obecne miejsce. Na skutek pożaru pobliskiej stodoły została opalona i wymagała odnowienia. Jest to stara, przydrożna, zabytkowa, domkowa kapliczka. Wzniesiona na rzucie prostokąta, murowana, otynkowana na jasny kolor, z dachem dwuspadowym krytym falistą blachą. Do wnętrza prowadzą jednoskrzydłowe, drewniane półokrągłe ozdobne drzwi w górnej części oszklone i zdobione metalowym ornamentem w kształcie winogron i liści. W środku kuty napis IHS. Nad drzwiami gzyms kryty falistą blachą, powyżej wnęka z figurką Matki Boskiej, a nad nią w trójkątnej wnęcie krzyżyk. W środku kapliczki jest ołtarzyk z dużą gipsową figurą Pana Jezusa Frasobliwego siedzącego pod drewnianym krzyżem. Po obu jego stronach drewniane tablice z dziesięcioma przykazaniami. Po lewej stronie ołtarzyka figurka Matki Boskiej z Lourdes. Posadzka jest betonowa, wnętrze pobielone na biało, ozdobione kwiatami.

Umieszczona jest na posesji Anny a Stanisława Biel. Počas výstavby cesty v 70-tych rokoch minulého storočia bola stará kaplnka presťahovaná na súčasné miesto. Následkom požiaru neďalekej stodoly obhorela a vyžadovala rekonštrukciu. Je to stará

pamiatková prícestná kaplnka domčekového typu. Postavená je na štvorcovom pôdoryse, je murovaná, omietnutá v svetlej farbe, má sedlovú strechu pokrytú vlneným plechom. Do vnútra vedú jednokridlové, oblúkovité a zdobené drevené dvere, ktoré sú vo vrchnej časti zasklené a ozdobené kovovým ornamentom v podobe vinnej révy. Vnútri je vytesaný nápis IHS. Nad dverami je rímsa pokrytá vlneným plechom, nad tým výklenok so soškou Panny Márie a nad ňou v trojuholníkovom výklenku je krížik. Vnútri kaplnky je oltárik s veľkou sadrovou sochou Pána Ježíša Trpitela, sediaceho pod dreveným krížom. Na obidvoch stranách sú drevené tabule s desiatimi prikázaniami. Vľavo od oltárika je soška Panny Márie Lurdskej. Dlažba je betónová, interiér je vymalovaný na bielo a ozdobený kvetmi.

10 Kapliczka murowana

Murovaná kaplnka

Kapliczka domkowa, murowana, kryta dachówką i blachą, z dwuspadowym dachem, półokrągłym z tyłu. Do środka prowadzą drewniane półokrągłe ażurowe drzwi z gzymsikiem nad nimi. W szczycie pusta wnęka, a nad nią metalowy krzyżyk. W środku jest zastępczy obraz Matki Boskiej Częstochowskiej w miejscu skradzionego Matki Boskiej z Lourdes.

Domčeková kaplnka je murovaná a prikrytá škrídlovou aj plechovou sedlovou strechou, zozadu polkruhovou. Do vnútra vedú oblúkovité ažúrové dvere, nad ktorými je nevelká rímsa. V priečelí je prázdny výklenok a nad ním kovový krížik. Vo vnútri je náhradný obraz Panny Márie Čenstochovskej namiesto ukradnutého obrazu Panny Márie Lurdskej.

11 Figura św. Jana

Socha sv. Jána

Figura została przyniesiona przez wodę podczas wielkiej powodzi i wyciągnięta z rzeki. Ustawiona jest teraz twarzą do rzeki z uwagi na usytuowanie nowej drogi asfaltowej. Na betonowej podstawie stoi czworoboczny postument z wyrytą inskrypcją: JAN I MAŁGORZATA CIEŚLIK R.P.1822. Powyżej cienki gzyms, a na nim kamienna figura św. Jana.

Sochu zobrala voda počas veľkej povodne a bola vyťahnutá z rieky. Teraz je postavená tvárou smerom k rieke kvôli polohe novej asfaltovej cesty. NA betónovom podstavci stojí štvorstranný podstavec s vytesaným nápisom: JAN A MALGORZATA CIESLIK R.P. 1822. Nad ním je úzka rímsa a na nej kamenná socha sv. Jána.

12 Kamienna grotta

Skalná jaskyňa

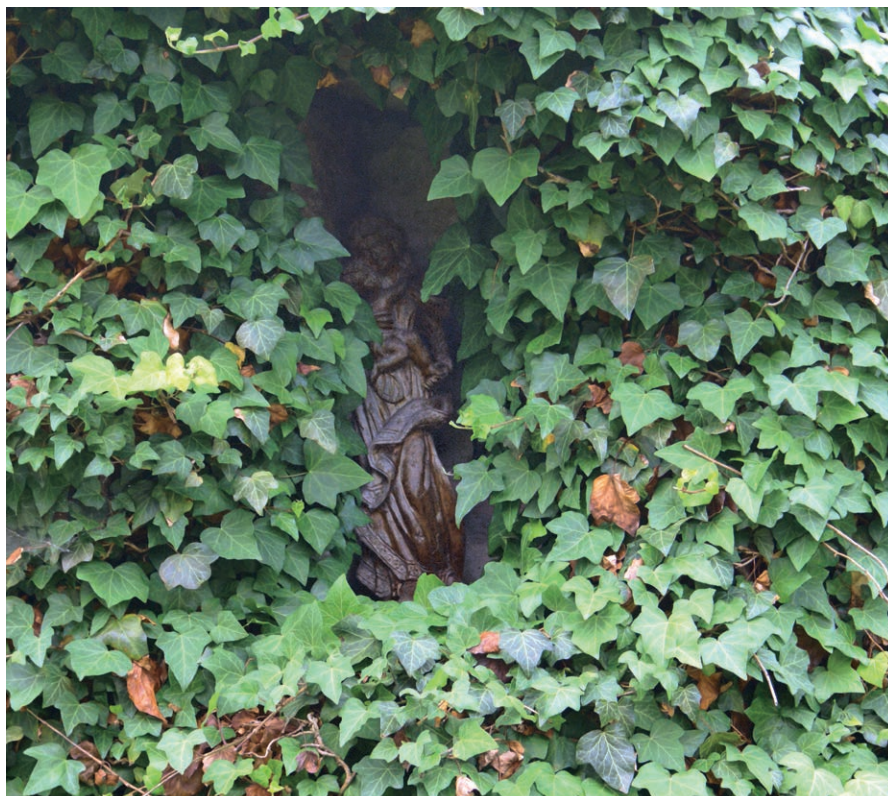
Grotta usytuowana jest na posesji Mariusza Morajko. Zaprojektował ją Edward Morajko, a wykonał w 1966 r. Franciszek Irzyk z Wiśniowej. Wybudowana jako wotum dziękczynne za uratowanie życia Edwardowi Morajko, który wyskoczył z pędzącego w przepaść ciągnika i dzięki przecuciu wysadził wcześniej z ciągnika syna Romualda, ratując go przed wypadkiem. Grotta wykonana jest z kamienia, zwieńczona kamiennym krzyżem, otoczona płotkiem z metalowych prętów. W środku znajduje się figura Matki Bożej z Lourdes.

Jaskyňa je umiestnená na pozemku Mariusza Morajka. Navrhol ju Edward Morajko a urobil ju v roku 1966 Franciszek Irzyk z Wisniowej. Postavená bola ako obetný dar v poďakovaní za záchranu života Edwarda Morajka, ktorý vyskočil z ťahača letiaceho do priepasti a vďaka vnuknutiu predtým vyhodil z ťahača syna Romualda, čím ho zachránil pred nehodou. Jaskyňa je urobená z kameňa, na vrchole má kamenný kríž a je ohradená nízkym plotom z kovových tyčiek. Vnútri sa nachádza socha Panny Márie Lurdskej.

13 Grota z Matką Boską z Dzieciątkiem Jezus

Jaskyňa s Pannou Máriou s Ježiškom

W pobliżu domu p. Krupów stała mała kapliczka na drewnianym słupie, a w niej Matka Boska Łaskawa. Słup kilkakrotnie zmieniano na nowy. W 1998 r. właściciele posesji p. Maria i Edward Krupa postawili parę metrów dalej w miejsce krzyża kamienną grootę z figurką Matki Boskiej z Dzieciątkiem Jezus. Poświęcił ją o. Henryk z opactwa Cystersów. Figurka wykonana jest z białego piaskowca. Grota porośnięta bluszczem.

V blízkosti domu Krupovcov stála na drevenom stĺpe malá kaplnka a v nej bola Panna Mária Milostivá. Stĺp bol niekoľkokrát vymenený za nový. V roku 1998 majitelia pozemku Maria a Edward Krupovci postavili o niekoľko metrov ďalej namiesto kríža kamennú jaskyňu so sochou Panny Márie s Ježiškom. Vysvätil ju otec Henryk z Opátstva Cisterciánov. Socha je urobená z bieleho pieskovca. Jaskyňa je zarastená brečtanom.

14 Figura kamienna

Kamenná socha

Znajduje się na terenie przysiółka Borek na posesji p. Piotrowiczów. Bogato rzeźbiony pomnik z piaskowca w kształcie postumentu składa się z trzech wyraźnie oddzielonych części. Na ścianie frontowej znajdują się płaskorzeźby: Trójca Święta, Matka Boża z Dzieciątkiem, upadek Pana Jezusa pod krzyżem, natomiast na ścianach bocznych św.św. Jakub, Florian, Józef, Jan, Bernard, Anna i Magdalena. Całość zwieńczona jest kamiennym krzyżem. Na cokole umieszczone są inskrypcje: Ściana frontowa: R.P. 1880 FUNDATOROWIE BERNARD I MAGDALENA Pietrowicz oraz cała familia proszą o westhnienie przehodzących do BOGA. Strona prawa: odnowiono d.15.7.1911 r. Franciszek, Wiktoryja Piotrowiczowie. Strona lewa: Klaniam Ci się Panie Jezu Chryste i błogosławię tobie żeś przez Krzyż odkupił świat.

Nachádza sa na území osady Borek na pozemku Piotrowiczovcov. Bohato zdobený pieskovcový pomník má tvar podstavca a skladá sa z troch viditeľne oddelených častí. Na prednej strane sa nachádzajú reliéfy: Svätá Trojica, Panna Mária s dieťaťom, pád Ježiša pod krížom. Na bočných stenách sú svätí Jakub, Florián, Jozef, Ján, Bernard a svätá Anna a Magdalena. Celok je zakončený kamenným krížom. Na rímse sú nápisy, na prednej strane: R.P. 1880 DARCOVIA BERNARD A MAGDALENA Pietrowiczovi ako aj celá rodina prosia o povzdych k BOHU, na pravej strane: obnovené d. 15.7.1911 Franciszek, Wiktoryja Piotrowiczovi, na ľavej strane: Klaniam sa Ti pane Ježiš Kristus a blahorečím Ti, že si na Kríži vykúpil svet.

15 Kapliczka Matki Boskiej Szczyrzyckiej

Kaplnka Panny Márie zo Szczyrzyca

Powstała w roku 1956 na miejscu zniszczonego krzyża. Znajduje się w przysiółku Borek. Zbudowana z rzecznych kamieni przez Stanisława Wiewiórkę, Jakuba Sieję oraz Mieczysława Stawarza. Otynkowana i odnowiona kolejny raz ok. 2000 r. Kapliczka domkowa z dwuspadowym dachem pokrytym falistą blachą, zwieńczonym ozdobnym żelaznym krzyżem. Prowadzą do niej dwa betonowe stopnie. Wewnątrz znajdują się drewniane drzwi z ażurową kratą w górnej części. Nad drzwiami widnieje półkolistka wnęka z figurą Serca Pana Jezusa, fundacji Jana Rubisza. We wnętrzu kapliczki znajduje się ołtarzyk umocowany parą kolumnienek, ufundowany przez Józefa Kubacika. Na głównym ołtarzyku umieszczony jest obraz Matki Boskiej Szczyrzyckiej fundacji Józefa Piotrowicza, a przed nim figurka Matki Boskiej z Lourdes. Mieszkańcy spotykają się tu na nabożeństwach majowych.

Vznikla v roku 1956 na mieste zničeného kríža. Nachádza sa v osade Borek. Postavili ju z riečneho kameňa Stanislav Wiewiorka, Jakub Sieja a Mieczyslaw Stawarz. Omietnutá a obnovená bola približne v roku 2000. Domčeková kaplnka má sedlovú strechu pokrytú vlnitým plechom a navrchu je ozdobný železný krížik. Vedú do nej dva betónové

schody. Vnútri sa nachádzajú drevené dvere s ažúrovou mriežkou vo vrchnej časti. Nad dverami je polkruhový výklenok so sochou Srdca Pána Ježiša, dar Jana Rubisza. Vo vnútri kaplnky sa nachádza oltárik pripevnený prostredníctvom dvoch stĺpikov, ktorý daroval Jozef Kubacik. Na hlavnom oltári je obraz Panny Márie zo Szczyrzyca, ktorú daroval Jozef Piotrowicz a pred ním soška Panny Márie Lurdskej. Obyvatelia sa tu stretávajú na májových bohoslužbách.

20

16 Kapliczka Matki Boskiej

Kaplnka Panny Márie

Znajduje się obok gospodarstwa oo. Cystersów. Zbudowana została w 1945 r., jako mała drewniana kapliczka, umocowana na drzewie topoli. W 1977 r. ścięto spróchniałe drzewo, a małą kapliczkę ustawiono na metalowej rurce, następnie w 1987 r. Andrzej Kaleta w dowód wdzięczności Panu Bogu i Matce Najświętszej za szczęśliwe wyzdrowienie po ciężkiej operacji przebudował kapliczkę. Jest to kapliczka szafkowa, posadowiona na betonowej podstawie, zbudowana z czterech kątowników, przeszklona, przykryta czterospadowym daszkiem zwieńczonym krzyżykiem. W środku znajdują się gipsowe figurki Matki Boskiej z Lourdes i Jana Pawła II. Wokół ogrodzona metalowym płotkiem.

Nachádza sa vedľa hospodárskeho dvora otcov Cisterciánov. Postavená bola v roku 1945 ako malá drevená kaplnka pripevnená na strome - topoli. V roku 1977 bol spráchnivený strom vyrúbaný a malá kaplnka bola pripevnená na kovovú rúruku. Neskôr v roku 1987 Andrzej Kaleta na dôkaz vďačnosti Pánu Bohu a Najsvätejšej Matke za šťastné vyzdravenie po ťažkej operácii kaplnku prestaval. Je to skrinková kaplnka, položená na betónovom podstavci, skonštruovaná je zo štyroch hranolov. Je zasklená a prikrytá štvorstrannou strechou zakončenou krížikom. Vnútri sa nachádzajú sadrové sošky Panny Márie Lurdskej a Jána Pavla II. Dookola je ohradená kovovými nízkym plotom.

17 Kapliczka Matki Boskiej Częstochowskiej

Kaplnka Panny Márie Čenstochovskej

Zbudowana ok. 1830 r., prawdopodobnie jako akt wdzięczności za uchronienie od klęski żywiołowej. Stoi przy drodze asfaltowej. Kapliczka domkowa, zbudowana z kamienia i gliny, z dwuspadowym dachem, z tyłu półokrągłym, pokrytym cynkową blachą. W prawej bocznej ścianie znajduje się małe okienko rozświetlające wnętrze. Drzwi wejściowe drewniane jednoskrzydłowe. W szczycie nad wejściem jest ozdobna wnęka z obrazem Serca Pana Jezusa z krzyżykiem. W kapliczce znajduje się niebieski drewniany ołtarzyk z jasnymi kolumnkami, a na nim obraz Matki Boskiej Częstochowskiej malowany na płótnie, odnowiony po pożarze ok. 30 lat temu.

Postavená približne v roku 1830 pravdepodobne ako prejav vďaky za záchranu pred živelnou pohromou. Stojí pri asfaltovej ceste. Kaplnka domčekového typu je postavená z kameňa a hlíny, má sedlovú strechu vzadu zaoblenú a pokrytú pozinkovaným plechom. V pravom bočnom múre sa nachádza malé okienko, ktoré osvetľuje vnútro. Vchodové jednokridlové dvere sú drevené. V priečelí nad vchodom je ozdobný výklenok s obrazom Srdca Pána Ježiša s krížikom. V kaplnke sa nachádza modrý drevený oltárik so svetlými stĺpikmi a na ňom obraz Panny Márie Čenstochovskej namaľovaný na plátne, ktorý bol zreštaurovaný po požiari pred 30-timi rokmi.

21

18 Kapliczka szafkowa

Skrinková kaplnka

Jak podają mieszkańcy przysiółka, kapliczkę położoną nad potokiem przyniosła woda z lasu podczas ulewnych deszczy. Odnowił ją Antoni Repelewicz i Jan Kwit. Na drewnianym słupku w oszklonej szafce pokrytej blachą znajduje się wystrugana z drewna figura Jezusa Frasobliwego. W dolnej części słupka wyryta data 1825.

Ako uvádzajú obyvatelia osady, kaplnku stojacu pri potoku priniesla z lesa voda počas veľkých lejakov. Obnovili ju Antoni Repelewicz a Jan Kwit. Na drevenom stĺpiku sa v zasklenej skrinke pokrytej plechom nachádza z dreva vystrúhaná soška Ježiša Trpiteľa. V spodnej časti stĺpika je vyrezaný dátum 1825.

Jodłownik

Jodlownik

19 Kościół pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny

Kostol je zasvätený Narodeniu Najsvätejšej Panny Márie

Fundatorem modrzewiowego kościółka w Jodłowniku był w 1585 r. właściciel wsi Przeclaw Niewiarowski. Po jego śmierci do lat 70. XVIII w. opiekę nad kościołem sprawowali dominikanie z Krakowa.

Po konfiskacie ich dóbr przez rząd austriacki kościół został włączony do parafii w Skrzydlnej. W XIX w. Cystersi objęli opiekę nad kościołem, który pełnił funkcję kościoła parafialnego.

Został zbudowany w tradycji gotyckiej z drewna modrzewiowego, oszalowany pionowo, konstrukcji zrębowej, pokryty gontem.

Jest to kościół jednonawowy, z węższym zamkniętym trójbocznym prezbiterium, do którego przylega niewielka zakrystia. Góruje nad nim kwadratowa wieża z nadwieszoną izbicą. Na dachu jest niewielka sześcioboczna wieżyczka na sygnaturkę, dobudowana w XVII w.

Wewnątrz znajduje się ołtarz główny z 2. poł. XVIII w. z posągami świętych Jacka i Dominika. W centralnej części umieszczony jest obraz Ofiarowania Najświętszej Maryi Panny z 2. poł. XVII w. W kościele znajdują się dwa ołtarze boczne: ołtarz z obrazem Najświętszego Serca Pana Jezusa i ołtarz Matki Bożej z Dzieciątkiem. W świątyni warto również zwrócić uwagę na jasną renesansową ambonę z XVI w. oraz drewnianą chrzcielnicę. Cudowny obraz Matki

Boskiej z Dzieciątkiem zwany Obrazem Matki Bożej Jodłownickiej – patronki parafii został przeniesiony do nowego kościoła i umieszczony w ołtarzu głównym. Nowoczesna, duża, murowana i kryta blachą świątynia zbudowana w latach 1981–1987 przejęła funkcję kościoła parafialnego. Została konsekrowana 2 sierpnia 1987 r. przez arcybiskupa Jerzego Ablewicza.

Kostol v Jodłowniku dal zo smrekovcového dreva postaviť v roku 1585 zemepán dediny Przeclaw Niewiarowski. Po jeho smrti až do 70-tich rokov 18. storočia bol kostol pod správou Dominikánov z Krakova.

Po tom ako ich majetky boli skonfiškované rakúskou vládou sa kostol stal súčasťou farnosti v Skrzydlnej. V 19. stor. kostol prevzali Cisterciáni a plnil vtedy funkciu farského kostola.

Postavený bol v gotickom slohu zo smrekovcového dreva v zrubovej konštrukcii obitej zvislými doskami a pokrytý je šindľom.

Je to kostol jednododový so zúženým presbytériom s tromi bokmi, ku ktorému prilieha nevelká sakristia. Vypína sa nad ním šesťuholníková veža s tzv. zavesenou izbicou. Na streche je menšia šesťstranná vežička pristavaná v 17. storočí.

Vo vnútri sa nachádza hlavný oltár z druhej polovice 18. stor. so sochami sv. Jacka a sv. Dominika. V strednej časti je umiestnený obraz Obetovania Najsvätejšej Panny Márie z druhej polovice 18. storočia. V kostole sa nachádzajú dva bočné oltáre: oltár s obrazom Najsvätejšieho Srdca pána Ježiša a oltár Panny Márie s dieťaťom. Pozornosť si v chráme zaslúžia aj svetlá renesančná kazateľnica z 16. stor. a drevená krstiteľnica. Zázračný obraz Panny Márie s dieťaťom nazývaný aj obraz Panny Márie z Jodłownika, patronky farnosti, bol presťahovaný do nového kostola a nachádza sa v hlavnom oltári. Tento moderný veľký a murovaný chrám pokrytý plechom bol postavený v rokoch 1981 – 1987, po čom prevzal funkciu farského kostola. Vysvätil ho arcibiskup Jerzy Ablewicz dňa 2. augusta 1987.

20 Kapliczka Matki Bożej Niepokalanie Poczętej

Kaplnka Nepoškrvnene počatej Panny Márie

Kapliczka murowana, pomalowana na biało, kryta dachówką. Usytuowana na terenie Jodłownika w pobliżu granicy z Wilkowiskiem. Wewnątrz kapliczki figura Matki Bożej Niepokalanie Poczętej. Na ścianach bocznych zawieszono obrazy Anioła Stróża oraz Matki Bożej Ostrobramskiej. Wzniesiona w 1957 r. z fundacji Józefa Toporkiewicza jako wotum wdzięczności za uzdrowienie.

Kaplnka je murovaná a vymalovaná na bielo, pokrytá je škridlou. Umiestnená je na území Jodłownika blízko hranice s Wilkowiskom. Vnútri kaplnky je socha Nepoškrvnene počatej Panny Márie. Na bočných stenách visia obrazy Anjela Strážneho a Panny Márie z Ostrej brány. Postaviť ju dal v roku 1957 Jozef Toporkiewicz ako obetný dar z vďaky za uzdravenie.

Z kapliczkou zviazaná je ciekava opovešť dotýčajúca „niečistých duchov“. Otáz w miejsce, gdzie obecnie jest położona kapliczka, stał niegdyś młyn. Niemal każdej nocy obok tego mlyna pojawiały się tajemnicze postacie przechodzącym tamtędy ludziom, nagle znikając. Wszyscy z daleka omijali to miejsce, gdyż panicznie bali się spotkania.

Ku kaplnke sa viaže zaujímavé rozprávanie o „nečistých duchoch“. Totiž na mieste, kde dnes stojí kaplnka stál kedysi mlyn. Takmer každú noc sa ľuďom prechádzajúcim popri tomto mlyne objavovali tajuplné postavy, ktoré náhle mizli. Všetci z diaľky obchádzali toto miesto, keďže sa panicky báli stretnutia s nimi. Až keď na tomto mieste bola postavená kaplnka, prestali sa „zlý duchovia“ ukazovať a strašiť.

24

21 Krzyż drewniany

Drevený kríž

Krzyż wzniesiony został w 1974 r. z fundacji Jana Ogryzka w miejsce starego postawionego przez Franciszka Kutaja. Stoi na posesji p. Anity Paździo obok przystanku autobusowego. Na krzyżu umieszczony jest metalowy wizerunek Ukrzyżowanego Chrystusa osłonięty blaszanym daszkiem.

Kríž bol vztýčený v roku 1974 ako dar od Jana Ogryzka namiesto starého, postaveného Franciszkom Kutajom. Stojí na pozemku Anity Paździovej vedľa autobusovej zastávky. Na kríži je pripevnená kovová podobiza Ukrižovaného Krista prikrytá plechovou strieškou.

22 Kapliczka Matki Boskiej z Dzieciątkiem Jezus

Kaplnka Panny Márie s Ježiškom

Pod dużą rozłożystą lipą na posesji Małgorzaty i Adama Noworolników znajduje się kapliczka wzniesiona w II połowie XIX w. z fundacji Andrzeja i Marii Taborów. Domkowa, zbudowana z kamienia, pobielona na biało, z dwuspadowym dachem pokrytym dachówką, zwieńczonym metalowym krzyżykiem. Do środka prowadzą dwuskrzydłowe drewniane drzwi od połowy z pionowymi listewkami. Powyżej znajduje się podwójny gzyms, a nad nim wnęka z figurką Matki Bożej Różańcowej. Nad drzwiami kapliczki umieszczony jest piękny metalowy krzyż. Wewnątrz kapliczki znajduje się drewniany ludowy ołtarzyk z namalowanym na płótnie obrazem Matki Boskiej z Dzieciątkiem Jezus w złotych koronach, a nad nim w rogach cztery aniołki. Przed obrazem stoi figurka Matki Bożej. Na ścianach bocznych wiszą stare obrazy malowane na płótnie: po lewej Pokłon Trzech Króli, po prawej wizerunek św. Katarzyny. Przed kapliczką są ławeczki dla uczestników majówek.

Pod veľkou košatou lipou na pozemku Malgorzaty a Adama Noworolnikových sa nachádza kaplnka postavená v druhej polovici 19. stor. ako dar Andrzeja a Marie Taborových. Domčeková kaplnka je postavená z kameňa a vybielená, má sedlovú strechu pokrytú škridlou, zakončenú kovovým krížikom. Do vnútra vedú drevené dvojkridlové dvere do polovice so zvislými lištami, vyššie je dvojité rímsa a nad ňou výklenok so soškou Ružencovej Panny Márie. Nad dverami kaplnky je umiestnený krásny kovový kríž. Vnútri kaplnky sa nachádza drevený ľudový oltárik z obrazom namaľovaným na plátne, znázorňujúcim Pannu Máriu s Ježiškom so zlatou korunou a a nad ním sú v rohoch štyria anjeli. Pred obrazom je soška Panny Márie. Na bočných stenách visia staré obrazy namaľované na plátne, po ľavej strane znázorňujúce Kľaňanie sa troch kráľov, po pravej sv. Katarínu. Pred kaplnkou sú lavičky pre účastníkov májových bohoslužieb.

25

23 Krzyż żelazny

Železný kríž

Wzniesiony w 1955 r. z fundacji Andrzeja Śliwy. Wykonany z metalowej rurki. Na krzyżu figura Chrystusa Ukrzyżowanego zasłonięta półkolistym daszkiem ozdobionym kwiatami. Stoi przy skrzyżowaniu dróg Sadek–Kostrza.

Vztýčený bol v roku 1955 ako dar od Andrzeja Sliwu. Urobený je z kovovej rúrky. Na kríži je socha Ukrižovaného Krista Prikrytá polkruhovou strieškou ozdobenou kvetmi. Stojí pri križovatke ciest Sadek-Kostrza.

24 Kapliczka domkowa

Domčeková kaplnka

Stoi na niewielkim pagórku przy drodze, w miejscu dawnej kapliczki wzniesionej na pocz. XIX wieku z fundacji Śliwów. Obecna kapliczka zbudowana została w 1954 r. Odnowiona w 2011 r. przez właścicieli posesji p. Małgorzatę i Henryka Majda. Kapliczka domkowa, murowana, z dwuspadowym dachem, pokrytym ceramiczną dachówką. W środku podziwiać można piękny obraz Matki Boskiej Niepokalanie Poczętej z gołębicą.

Stojí na nevelkej vyvýšenine pri ceste na mieste niekdajšej kaplnky postavenej na zač. 19. stor. ako dar od Sliwových. Súčasná kaplnka bola postavená v roku 1954. Obnovená bola v roku 2011 majiteľmi pozemku, Maľgorzatou a Henrykom Majdovými. Domčeková kaplnka je murovaná so sedlovou strechou pokrytú keramickou škridlou. Vo vnútri je možné obdivovať nádherný obraz Nepoškvrnene počatej Panny Márie s holubicou.

26

Legenda głosi, że tą drogą jechał woźnica powożąc końmi, ale zerwały mu się łańcuchy w wozie. Woźnica wraz z wozem i końmi zaczął się staczać w dół. Nagle konie zatrzymały się, ratując woźnicę. Za szczęśliwe uratowanie w miejscu tym wybudowano kapliczkę.

Povešť hovorí, že touto cestou prechádzal furman s koňmi a roztrhli sa mu reťaze na voze. Furman aj s vozom sa začal rútiť dole. Náhle sa kone zastavili, čím furmana zachránili. Za šťastnú záchranu na tomto mieste bola postavená kaplnka.

25 Betonowy krzyż

Betónový kríž

Został wzniesiony ok. 1920 r. z fundacji Jakuba Bijatowskiego. Drewniany krzyż z wizerunkiem Chrystusa Ukrzyżowanego został zamieniony w latach 70. ubiegłego stulecia na betonowy. Dawniej odbywały się przy nim majówki, a w dniu Bożego Ciała do tego krzyża prowadzona była procesja. Obecnie opiekę nad krzyżem sprawuje p. Ewa i Jacek Gwóźdź.

Vztýčený bol približne v roku 1920 ako dar od Jakuba Bijatowského. Drevený kríž s podobizňou Ukrížovaného Krista bol vymenený v 70-tych rokoch minulého storočia za betónový. Kedysi sa pri ňom konávali majové omše na deň Božieho Tela k tomuto krížu putovala procesia. V súčasnosti sa o kríž starajú Ewa a Jacek Gwoźdźovi.

26 Kapliczka Najświętszej Maryi Panny Niepokalanie Poczętej

Kaplnka Nepoškrvnene počatej Najsvätejšej Panny Márie

Kapliczka skrzynkowa osadzona na metalowej rurce, ogrodzona żelaznym płotkiem. Wzniesiona w 1962 r. z fundacji Aleksandra Mierzyńskiego. W drewnianej oszklonej szafce nakrytej dwuspadowym daszkiem z krzyżykiem znajduje się gipsowa figurka Najświętszej Maryi Panny Niepokalanie Poczętej. Kapliczka stoi przy drodze głównej w przysiółku Markuszowa.

Skrinková kaplnka postavená na železnej rúrke a ohradená železnou ohradkou. Postavená bola v roku 1962 ako dar Aleksandra Mierzyńskiego. V drevenej zasklenej skrinke prikrytej sedlovou strieškou s krížikom sa nachádza sadrová soška Nepoškrvnene počatej Najsvätejšej Panny Márie. Kaplnka stojí pri hlavnej ceste v osade Markuszowa.

27 Kapliczka Matki Boskiej Niepokalanie Poczętej

Kaplnka Nepoškrvnene počatej Panny Márie

Kapliczka powstała w 1972 r. jako wotum wdzięczności za uzdrowienie. Wykonał ją miejscowy stolarz Jan Śliwa. Na drewnianym słupie umieszczona jest drewniana skrzynka z trzech stron oszklona, nakryta czterospadowym daszkiem z krzyżykiem, w której znajduje się figurka Matki Boskiej Niepokalanie Poczętej. Kapliczka znajduje się w przysiółku Górki Jodłownickie. Opiekę nad nią sprawują p. Wikar.

Kaplnka vznikla v roku 1972 ako obetný dar z vďaky za uzdravenie. Vyrobil ju miestny stolár Jan Sliwa. Na drevenom stĺpe je umiestnená drevená skrinke z troch strán zasklená a prikrytá štvorstrannou strieškou s krížikom, vnútri sa nachádza soška Nepoškrvnene počatej Panny Márie. Kaplnka sa nachádza v osade Gorki Jodłownickie. Starajú sa o ňu Wikaroví.

28 Krzyż przydrożny

Prícestný kríž

Drewniany krzyż z wizerunkiem Chrystusa Ukrzyżowanego z półokrągłym zadaniem nad nim. Znajduje się przy drodze wiodącej na Górki Jodłownickie. Opiekę nad krzyżem sprawują p. Bogusława i Czesław Wikar.

Drevený kríž s podobizňou Ukrižovaného Krista s polkruhovou strieškou na vrchu. Nachádza sa pri ceste vedúcej smerom na Gorki Jodłownickie. O kríž sa starajú Bogusława a Czesław Wikaroví.

29 Kapliczka domkowa

Domčeková kaplnka

Położona jest na miejscu starej kapliczki, wzniesionej prawdopodobnie w XIX w. z fundacji Maziarza, czyli Węgra, który podobno tu mieszkał. Związana jest z nią legenda: Maziarzowi umierały dzieci w wyniku zarazy, w celu prześlągania Boga postawił kapliczkę i dwójka dzieci przeżyła. W pobliżu kapliczki rosły kiedyś dwie lipy, znaczące wjazd na podwórze, lecz w jedną z nich ciągle wały pioruny. Dawno temu

na „Madziarówce” znajdowały się jeszcze zabudowania gospodarcze, które spłonęły w czasie burzy. Kapliczka w ostatnich latach została odnowiona.

Kamienna, otynkowana, dach dwuspadowy kryty dachówką, zamknięta półkoliście, wewnątrz sklepią. Wejście zamknięte łukiem spłaszczonym. Łuk nad wnęką drzwiową wykończono łupkiem. Powyżej w trójkątnym szczycie wnęka z obrazkiem Matki Boskiej z Dzieciątkiem. Wewnątrz znajduje się duża figura Matki Bożej.

Stoży na mieste starej kaplnki pravdepodobne postavenej v 19. stor. ako dar Maziarza, čiže Maďara, ktorý tu vraj býval. Spája sa s ňou legenda: Maziarzovi zomierali následkom nákazy deti a aby odprosil Boha, postavil kaplnku a dve deti prežili. V blízkosti kaplnky kedysi rástli dve lipy, ktoré vyznačovali vjazd na dvor, avšak do jednej z nich stále udierali blesky. Kedysi dávno sa na Madziarowke nachádzali hospodárske stavby, ktoré zhoreli počas búrky. Kaplnka bola v posledných rokoch obnovená.

Je z kameňa, omietnutá, so sedlovou strechou polkruhovo uzavretou a pokrytou škridlou, vnútri má klenbu. Vchod uzatvára sploštený oblúk.

Oblúk nad dverným výklenkom je obložený bridlicou. Vyššie sa v trojuholníkovom priečelí nachádza výklenok s obrázkom Panny Márie s dieťaťom.

28

30 Kapliczka szafkowa

Skrinková kaplnka

Historia kapliczki sięga 1924 r. Znajduje się w przysiółku Miękinów przy drodze z Jodłownika do Szczyrzyca. Kapliczka szafkowa umieszczona na metalowym słupku. Wewnątrz szafki za oszklonymi drzwiami znajduje się figura Pieta Matki Boskiej Limanowskiej. Obecna kapliczka ufundowana została przez Wojciecha Drożdża i położona jest na miejscu drewnianego krzyża, który uległ zniszczeniu. Figurkę do kapliczki zakupiła siostra Blanka z klasztoru Sióstr Dominikanek z Jodłownika. Kapliczka poświęcona została przez ówczesnego proboszcza parafii o. Mariana Kościelniaka. Opiekę nad kapliczką sprawuje p. Władysława Karas.

História kaplnky siaha do roku 1924. Nachádza sa v osade Miekinov pri ceste z Jodłownika do Szczyrzyca. Skrinková kaplnka je umiestnená na kovovom stĺpiku. Vnútri skrinky za zasklenými dvierkami sa nachádza socha Pieta Panny Márie z Limanovej. Súčasnú kaplnku dal postaviť Wojciech Drożdż a stojí na mieste dreveného kríža, ktorý bol zničený. Sošku do kaplnky kúpila sestra Blanka z kláštora Sestier Dominikánok z Jodłownika. Kaplnka bola vysvätená vtedajším farárom farnosti otcom Marianom Kościelniakom. O kaplnku sa stará pani Władysława Karas.

Legenda głosi, że na tym miejscu stała szubienica, na której wcześniej właściciel majątku (przed Romerami) wieszał chłopów pańszczyźnianych za niedbate wykonywanie pracy. W tym miejscu prawdopodobnie straszło.

Druga legenda mówi, że kapliczka stoi w miejscu gdzie zbójcy powiesili kupców.

Povest hovori, že na tomto mieste stála šibenica, na ktorej predchádzajúci zemepán (pred Romerovými) vešal poddaných sedliakov za povrchné vykonávanie práce. Na tomto mieste pravdepodobne strašilo.

Druhá povest hovori, že kaplnka stojí na mieste, kde zbojníci obesili kupcov.

31 Kapliczka Matki Boskiej

Kaplnka Panny Márie

Kapliczka domkowa położona jest na niewielkim wzniesieniu w lasku nad potokiem. Zbudowana z kamienia, otynkowana, kryta dachówką. Wejście wyłożone płytkami. Do kapliczki prowadzą żelazne drzwi. We wnętrzu znajduje się ołtarzyk, a w nim obraz Matki Boskiej z pięknymi koralami na szyi i berłem w lewej ręce. W dolnej części obrazu widnieje postać aniołka trzymającego rulon papieru z napisem: Najświętsza Królowa Nieba i Ziemi. Módl się za nami. Fundował Sobestian Śliwa i Rusin. R.P.1883. Obecnie kapliczką opiekują się p. Anna Śliwa, Małgorzata Czapiga, Urszula Bilka. Przy kapliczce odprawiane są nabożeństwa majowe.

Domčeková kaplnka je postavená na nevelkej vyvýšenine v lesíku pri potoku. Postavená je z kameňa, je omietnutá pokrytá škridlou.

Vchod je obložený kachličkami. Do kaplnky vedú železné dvere. Vo vnútri sa nachádza oltárik a na ňom obraz Panny Márie s nádhernými korálkami na krku a so žezlom v ľavej ruke. V spodnej časti obrazu je anjeli, ktorý drží zvitok papiera s nápisom: Najsvätejšia Kráľovná neba a zeme. Modli sa za nás. Dal postaviť

Sebastian Sliwa a Rusin. R.P.1883. V súčasnosti sa o kaplnku starajú Anna Sliwová, Malgorzata Czapigová, Urszula Bilka. Pri kaplnke sa konajú májové bohoslužby.

29

32 Kapliczka Matki Bożej

Kaplnka Panny Márie

Powstała w 1974 r. z fundacji Kolarczyków, ówczesnych właścicieli posesji. Postawiona jako wotum dziękczynne. Kapliczka kamienna, słupkowa, posadowiona na czworobocznym pomalowanym srebrną farbą postumencie, na którym stoi gipsowa figura Matki Boskiej ubrana w niebieski płaszcz. Nad nią prostokątny daszek wsparty na czterech prętach zwieńczony metalowym krzyżem. Całość ozdobiona kwiatami i ogrodzona metalową siatką. Przy kapliczce odbywają się nabożeństwa majowe. Opiekę sprawują mieszkańcy przysiółka.

Vznikla v 1974 r. ako dar Kolarczykvcov, vtedajších majiteľov pozemku. Postavená bola ako ďakovná obeť. Kaplnka je kamenná, stĺpková, postavená na štvorstrannom podstavci vymalovanom striebornou farbou, na ktorom stojí sadrová socha Panny Márie zahalená nebeským plášťom. Nad ňou je štvoruholníková strieška podopretá štyrmi tyčkami zakončenými kovovým krížom. Celok je ozdobený kvetmi a ohradený kovovým pletivom. Pri kaplnke sa konajú májové bohoslužby. O kaplnku sa starajú obyvatelia osady.

Kostrza

Kostrza

33 Kapliczka Matki Boskiej Częstochowskiej

Kaplnka Panny Márie Čenstochovskej

W przysiółku Podlesie na posesji Celiny Myszy w otoczeniu drzew znajduje się kapliczka Matki Boskiej Częstochowskiej. Kapliczka domkowa, wykonana z kamienia i gliny, pobielona na niebiesko, kryta dwuspadowym dachem z miedzianej blachy.

We wnętrzu kaplicy za drewnianymi do połowy przeszklonymi drzwiami znajduje się obraz Matki Bożej Częstochowskiej z XIX w. Przed nim figurka św. Antoniego z XIX w. oraz Matki Boskiej z Lourdes i Pana Jezusa. Na ścianach bocznych wiszą obrazy Matki Boskiej Kalwaryjskiej i Matki Boskiej Karmiącej. W trójkątnym szczycie znajduje się wnęka z figurką aniołka. Przy kapliczce w przeszłości odprawiane były nabożeństwa majowe. Opiekę nad nią sprawuje rodzina Myszków.

Z wybudowaniem kapliczki wiąże się legenda. Według niej ponad sto lat temu prowadził tędy trakt kupiecki. Grasowali tutaj zbójcy, którzy napadali na przejeżdżających, ograbiając ich. Pewnego razu grupa bogatych kupców postanowiła, że jeśli nie zostaną napadnięci, to wybudują przy drodze kapliczkę w podzięce Bogu za opiekę nad nimi wszystkimi przejeżdżającymi tą drogą. Prośby zostały spełnione, a za ich pieniądze Stanisław Halota wybudował w 1888 r. istniejącą do dziś kapliczkę.

V osade Podlesie na pozemku Celiny Myszyovej sa medzi stromami nachádza Kaplnka Panny Márie Čenstochovskej. Kaplnka je domčeková, urobená z kameňa a hliny, vybielená na modro a je pokrytá sedlovou strechou z medeného plechu.

Vo vnútri kaplnky za drevenými, spola zasklenými dverami sa nachádza obraz Panny Márie Čenstochovskej z 19. storočia. Pred ním stoja sochy sv. Antona z 19. stor. a Panny Márie Lurdskej i Pána Ježiša. Na bočných stenách visia obrazy Panny Márie z Kalwaryje

a Panny Márie Dojčiacej. V trojuholníkovom priečelí sa nachádza výklenok so soškou anjela. Pri kaplnke sa v minulosti konávali májové bohoslužby. O kaplnku sa stará rodina Myszowých.

S výstavbou kaplnky je spojená povest'. Podľa nej pred vyše sto rokmi tadiaľto viedla kupecká cesta. Bašovali tu zbojníci, ktorí napádali prechádzajúcich a okrádali ich. Raz sa skupina bohatých kupcov rozhodla, že ak ich nikto nenapadne, postavia pri ceste kaplnku z vďaky Bohu za jeho opateru nad nimi a všetkými tadiaľto prechádzajúcimi. Prošby boli splnené a za ich peniaze Stanislav Halota postavil v roku 1888 kaplnku, ktorá existuje dodnes.

34 Krzyż przydrożny

Prícestný kríž

Według opowiadań mieszkańców prowadził tutaj szlak, którym podróżowali kupcy. Zostali oni napadnięci przez zbójców, którzy poprowadzili ich do Miękinowa i tam powiesili. Na pamiątkę tych tragicznych wydarzeń powstały dwa krzyże. Pierwszy krzyż postawiono w miejscu, gdzie doszło do napadu na kupców, a drugi krzyż wzniesiono w Miękinowie w miejscu ich śmierci. Krzyż stoi na posesji gminnej, obok dawnego budynku szkoły podstawowej. Data jego postawienia nie jest znana. Położony jest w miejscu, w którym znajdowały się dwa poprzednie krzyże, które uległy zniszczeniu. Na żelaznym krzyżu mosiężna figura Pana Jezusa Ukrzyżowanego została nakryta daszkiem. Krzyż ogrodzony jest metalowym płotkiem. Całość przystrojona kwiatami. Opiekę nad nim sprawują Teresa Bartosz, Halina Gocal, Dorota Marcisz i Danuta Śliwa. Odprawiane są tu nabożeństwa majowe i spotkania modlitewne.

Podľa rozprávania obyvateľov viedla tadiaľto cesta, ktorou cestovali kupci. Napadli ich zbojníci, ktorí ich zaviedli do Miekínova a tam ich obesili. Na pamiatku tejto tragickej udalosti vznikli dva kríže. Prvý kríž bol postavený na mieste, kde boli kupci napadnutí a druhý kríž vztýčili v Miekínove na mieste ich smrti. Kríž stojí na obecnom pozemku vedľa bývalej budovy základnej školy. Dátum, kedy bol vztýčený nie je známy. Stojí na mieste, kde sa nachádzali predchádzajúce dva kríže, ktoré sa už rozpadli. Na železnom kríži je mosadzná socha Ukrižovaného Ježiša prikrýť strieškou. Ohradený je kovovým nízkym plotom. Celok je ozdobený kvetmi. Starajú sa oň Teresa Bartoszová, Halina Gocalová, Dorota Marciszová a Danuta Sliwová. Konajú sa tu májové bohoslužby a modlitebné stretnutia.

35 Kapliczka Matki Boskiej Częstochowskiej

Kaplnka Panny Márie Čenstochovskej

Kapliczkę wybudował w 1949 r. Józef Gocal. Kapliczka stoi w sadzie na posesji jego wnuka Grzegorza. Jest odzwierciedleniem snu fundatora. Zbudowana z kamieni z pobliskiego potoku, domkowa, pobielona, pokryta dwuspadowym dachem z falistej blachy. Prowadzą do niej drewniane drzwi, w górnej części przeszklone, w połowie podzielone drewnianą listwą. W szczycie nad gzymsikiem, jest prostokątna wnęka z figurką Serca Pana Jezusa. Wewnątrz kapliczki na ścianie wisi obraz Matki Boskiej Częstochowskiej, a przed nim na ołtarzyku biała duża figura Matki Boskiej Niepokalanie Poczętej, stojącej na globie i miażdżącej stopami węża. Boczne ściany zdobią obrazy Matki Boskiej Saletyńskiej i Serca Pana Jezusa. Kapliczką opiekuje się rodzina fundatora.

Kaplnku postavil v roku 1949 Jozef Gocal. Kaplnka stojí v sade na pozemku jeho vnuka Grzegora. Predstavuje sen staviteľa. Postavená je z kameňa z blízkeho potoka, je domčeková, vybielená a pokrytá sedlovou strechou z vlnitého plechu. Vedú do nej drevené dvere vo vrchnej časti zasklené a v polovici rozdelené drevenou listvou. V priečelí nad rímsou je obdĺžnikový výklenok so soškou Srdca Pána Ježiša. Vnútri kaplnky visí na stene obraz Panny Márie Čenstochovskej a pred ním na oltáriku je veľká biela socha Nepoškvrnene počatej Panny Márie, stojacej na zemeguli a nohami drviacej hada. Bočné steny zdobia obrazy Panny Márie Saletínskej a Srdca Pána Ježiša. O kaplnku sa stará rodina staviteľa.

32

36 Krzyż przydrożny

Prícestný kríž

Fundatorem krzyża była Zofia Piwko, a wykonawcą był Jan Piwko. Żelazny krzyż stoi przy drodze, na posesji Aleksandra Limanówki. Obecnie opiekuje się nim p. Anna Ligas. Wisząca figura Chrystusa Ukrzyżowanego otoczona jest metalowym daszkiem, w otoczeniu rozłożystych bżów.

Darcem krzyża je Zofia Piwková a zhotoviteľom bol Jan Piwko. Železný kríž stojí pri ceste na pozemku Aleksandra Limanowku. V súčasnosti sa oň stará pani Anna Ligasová. Visí na ňom socha Ukrižovaného Krista, ktorá je obrúbená kovovou strieškou a dookola sú košaté kríky bazy.

37 Kapliczka Matki Boskiej z Dzieciątkiem

Kaplnka Panny Márie s dieťaťom

Datowana na XVIII wiek błękitna kapliczka domkowa Matki Boskiej z Dzieciątkiem, opierająca się o wiekową lipę. Kapliczka znajduje się w przysiółku Kostrza Wieś na posesji Adama Limanówki. Zbudowana z kamienia i gliny, otynkowana i pobielona na jasnoniebieski kolor. Dach ma dwuspadowy, kryty dachówką, zamknięta jest półkoliście, wewnątrz sklepiona. Do środka prowadzą jednoskrzydłowe, drewniane drzwi pomalowane na brązowo. W trójkątnym szczycie mieści się zaokrąglona wnęka z pasyjką. Wewnątrz kapliczki znajduje się ołtarzyk z XVIII/XIX w. z obrazem Matki Boskiej z dużym berłem i Dzieciątkiem. Z boku zawieszono są obrazy: Matki Boskiej i św. Teresy z 1930 r. zakupione na intencję budowy kościoła w Łapczycy, ofiarowane przez sąsiadów, oraz obraz św. Maksymiliana Kolbe. Kapliczka jest pięknie udekorowana i zawiera wiele elementów ludowych.

Domčeková belasá kaplnka Panny Márie s dieťaťom sa opiera o starobylú lipu. Datovaná je do 18. storočia. Kaplnka sa nachádza v osade Kostrza Wies na pozemku Adama Limanowku. Postavená je z kameňa a hlíny, je omietnutá vymalovaná svetlomodrou farbou. Sedlová strecha je pokrytá škridlou a je polkruhovo uzavretá, vnútri je klenba. Dovnútra vedú jednokridlové drevené dvere natreté na hnedo. V trojuholníkovom priečelí je zaoblený výklenok s Kristom na kríži. Vnútri kaplnky sa nachádza oltárik z 18./19. stor. z obrazom Panny Márie v veľkom žezlom a dieťaťom. Na boku sú zavesené obrazy Panny Márie a sv. Terézie z roku 1930, kúpené z podnetu kostola v Lapczyci a venované susedmi ako aj obraz sv. Maximiliána Kolbeho. Kaplnka je nádherne zdobená a obsahuje veľa ľudových prvkov.

38 Drewniany krzyż

Drevený Kríž

Krzyż stoi przy drodze z Kostrzy na Wilkowisko, w przysiółku Górki Kostrzańskie. Został wykonany przez Władysława i Józefa Gocala w 1990 r. w miejsce starego. Krzyż drewniany o trójkątnie ściętych końcach ramion. Na krzyżu zawieszona jest prostokątna szafka zwieńczona dwuspadowym daszkiem. W środku znajduje się figurka Jezusa Frasobliwego spoglądającego z utęsknieniem na góry oraz figurka Matki Boskiej Majowej. Z fundacją wiąże się historia. Podobno przechodzących mieszkańców wsi straszyl duży pies, który wyskakiwał z pobliskich zarośli. Pewnego razu p. Gocalowi we śnie objawione zostało, że gdy postawi w tym miejscu krzyż, to pies zniknie. Po postawieniu krzyża pies się nie pojawił. Opiekę nad krzyżem sprawują p. Brewczyńscy i Gocalowie.

Kríž stojí pri ceste z Kostrza do Wilkowiska v osade Gorki Kostrzańske. Urobili ho Wladyslaw a Jozef Gocalovia v roku 1990 namiesto starého. Drevený kríž má trojuholníkovo zrezané konce ramien. Na kríži je zavesená pravouhlá skrinka so sedlovou strieškou. Vo vnútri sa nachádza soška Ježiša Trpitela, ktorý so žialom pozerá na hory a soška Májovej Panny Márie. S darom je spojená historka. Vraj tadiaľto prechádzajúcich obyvateľov dediny strašil veľký pes, ktorý vyskakoval z neďalekej húštiny. Raz pánu Gocalovi bolo v sne vyjavené, že ak na tom mieste postaví kríž, potom pes zmizne. Po postavení kríža sa viac pes neobjavil. O kríž sa starajú Brewczyński aj Gocalovia.

39 Kapliczka św. Huberta

Kaplnka sv. Huberta

Znajduje się u podnóża Góry Kostrza w otoczeniu lasów Nadleśnictwa Limanowa. Powstała z inicjatywy myśliwych przy jednoczesnym ich zaangażowaniu i ofiarności. Poświęcona 19 października 2013 r. przez ówczesnego proboszcza Parafii Jodłownik o. Krzysztofa Morajko. Kapliczka słupkowa pokryta dwuspadowym dachem, zwieńczona krzyżykiem. Wykonana z kamienia, posadowiona na dwustopniowym kamiennym postumencie. Na przedniej ścianie kapliczki wmurowana płaskorzeźba z brązu, wykonana przez p. Piotra Zbrożka, przedstawiająca legendę o św. Hubercie, patronie myśliwych. Według legendy z XI w. św. Hubert był bezwzględny myśliwym polującym na zwierzyne, nie zważając na etykę i ówczesne prawo. Pewnego dnia podczas polowania ukazał mu się jelen z krzyżem w aureoli między tykami wieńca. Wówczas zrozumiał, że zwierzyzna to też stworzenie boże i od tego czasu zaniechał stosowanych dotąd praktyk. Pod płaskorzeźbą umieszczona tablica pamiątkowa z napisem: ŚWIĘTEMU HUBERTOWI W 65 ROCZNICĘ ZAŁOŻENIA KOŁA ŁOWIECKIEGO SZARAK W JODŁOWNIKU. KOSTRZA 2012. Powstanie kapliczki było ukoronowaniem 65-lecia istnienia Koła Łowieckiego Szarak, które nadal rozwija się i pielęgnuje tradycje łowieckie.

Nachádza sa na úpätí vrchu Kostrza, obklopená lesmi Lesnej správy Limanowa. Vznikla z iniciatívy poľovníkov, pričom zároveň zapojili svoju obetavosť. Vysvätená bola 19. októbra roku 2013 vtedajším farárom farnosti Jodłownik ocom Krzysztofom Morajkom. Stĺpová kaplnka je pokrytá sedlovou strechou zakončenou krížikom. Urobená je z kameňa a stojí na dvojstupňovom kamennom podstavci. Na prednej stene kaplnky je zamurovaný bronzový reliéf, dielo pána Piotra Zbrožka, ktorý znázorňuje legendu o sv. Hubertovi, patrónovi poľovníkov. Podľa legendy z 11. stor. bol sv. Hubert bezohľadným poľovníkom, ktorý lovil zvieratá bez ohľadu na etiku a vtedajšie právo. Istého dňa sa mu počas poľovačky ukázal jelen s krížom v svätôžiare medzi parohami. Vtedy pochopil, že zverina je tiež božským stvorením a od tých čias zanechal dovtedajšie správanie. Pod reliéfom je umiestnená pamätná tabuľa s nápisom: SVÄTÉMU HUBERTOWI K 65. VÝROČIU ZALOŽENIA POĽOVNÍCKEHO ZDRUŽENIA SZARAK V JODŁOWNÍKU. KOSTRZA 2012. Zriadenie kaplnky korunovalo 65 rokov existencie poľovníckeho združenia Szarak, ktoré sa naďalej rozvíja a udržuje poľovnícke tradície.

Krasne-Lasocice

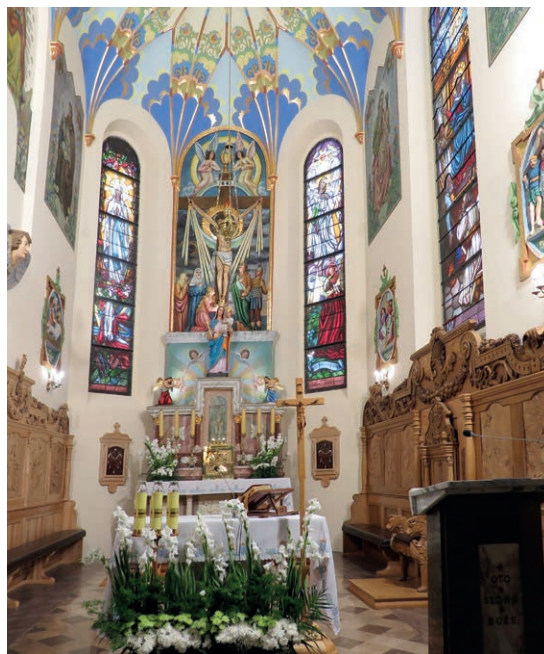
Krasne-Lasocice

40 Kościół pw. Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski

Kostol je zasvätený Najsvätejšej Panne Márii Kráľovnej Poľska

Kościół w Krasnem–Lasocicach zbudowano w latach 1935–1938. Murowany z kamienia, kryty blachą, w stylu eklektycznym według projektu Stanisława Filipkiewicza. Był kilkakrotnie odnawiany i służy do dziś wspólnocie parafialnej. Kościół jest trzynawowy, bazylikowy, z wieżą. Prezbiterium równej szerokości z nawą główną, zakończone trójbocznie. Po jego bokach dwie przybudówki zakrystyjne. Wieża wtopiona w korpus, z przedsionkiem w przyziemiu. Wnętrze w nawie głównej i prezbiterium nakryte sklepieniami gwiaździstymi, neogotyckimi, w nawach bocznych krzyżowymi. Nawy boczne wydzielone kolumnami. Korpus na zewnątrz opięty niewydatnymi szkarpami. W fasadzie frontowej trzy wejścia. Wieża w dolnej części kwadratowa, w górnej ośmioboczna, nakryta hełmem baniastym z latarnią, dachy siodłowe i pulpitarne, nad nawą wieżyczka na sygnaturkę z latarnią. Wnętrze kościoła jest bardzo jasne, przez wiele okien wpada światło słoneczne, pięknie prezentuje się polichromia wnętrza, wykonana w 1948 r. przez Józefa Nawalkę, Fryderyka Śnieżka i Józefa Sarego. W ołtarzu głównym zwraca uwagę płaskorzeźba stiukowa i rzeźba Najświętszej Panny Marii wykonana w 1966 r. przez Władysława Stolarza. W kościele znajdują się dwa ołtarze boczne. W jednym z nich w centralnym miejscu jest płaskorzeźba przedstawiająca Serce Jezusa, w drugim w centrum jest płaskorzeźba św. Józefa. Ołtarz główny, boczne, a także stacje drogi krzyżowej

z 1943 r. są autorstwa Alfonsa Kwiatkowskiego. Chrzcielnica z kamienia została zaprojektowana przez Tadeusza Brzozę, wykonana w 1953 r. przez Stanisława Stokłosę. Witraże figuralne zostały wykonane w Krakowie w 1937 r.

Kostol v Krasnom – Lasociciach bol postavený v rokoch 1935 – 1938. Kamenný murovaný kostol pokrytý plechom je postavený v eklektickom slohu podľa návrhu Stanislava Filipkiewicza. Niekoľkokrát bol obnovený a do dnes slúži farníkom. Kostol je trojloďový, bazilikového typu s vežou. Presbytérium je rovnako široké ako hlavná loď a je trojstranné. Na bokoch sú dve pristavané sakristie. Veža je zapustená do tela kostola a v prízemí má predsieň. Z vnútra sú hlavná loď a presbytérium prikryté hviezdovitou neogotickou klenbou a v bočných lodiach krížovými klenbami. Bočné lode sú oddelené stĺpmi. Zvonku je budova kostola obklopená nevýraznými opornými piliermi. V priečelí sú tri vchody. Veža je v spodnej časti štvorcová, vo vrchnej osemuholníková a je zakončená oblou strechou s vežičkou. Zastrešenie kostola je sedlové aj naklonené, nad hlavnou loďou je vežička s lucernou. Interiér kostola je presvetlený, cez početné okná doň preniká slnečné svetlo, nádherne vyznievajú farebné malby, ktoré v roku 1948 vytvorili Jozef Nawalka, Fryderyk Śniezka a Jozef Sare. V hlavnom oltári pozornosť priťahujú štukový reliéf a socha Najsvätejšej Panny Márie. V kostole sa nachádzajú dva bočné oltáre. V jednom z nich v strednej časti je reliéf znázorňujúci Ježišovo srdce a v druhom je v strede reliéf sv. Jozefa. Hlavný oltár a bočné oltáre ako aj zastavenia krížovej cesty z roku 1943 sú dielami Alfonsa Kwiatkowského. Kamennú krstiteľnicu navrhol Tadeusz Brzoza a v roku 1953 ju urobil Stanislaw Stoklosa. Vitráže s figurálnymi motívmi boli urobené v roku 1937 v Krakove.

41 Figura Serca Pana Jezusa

Socha Srdca Pána Ježiša

Usytuowana jest w centrum wsi na skrzyżowaniu dróg. Wzniesiona została w 1892 r. z fundacji Jana i Katarzyny Skwarczków. Posadowiona na dwustopniowej podstawie, dwukondygnacyjna, słupkowa, wykonana z piaskowca. Cokół o wyciętych ćwierćkolistych narożnikach zawiera inskrypcję: FUNDATOROWIE TEJ FIGURY JAN I KATARZYNA SKWARCEK PROSZĄ O WESTCHNIENIE DO BOGA R.P.1892. W bocznych wnękach pierwszej kondygnacji mieszczą się płaskorzeźby: św. św. Katarzyny, Józefa, Elżbiety, Piotra, Jana Chrzciciela. W narożnikach drugiej kondygnacji są kręcone półkolumny, a w niszy znajduje się figura Matki Boskiej Różańcowej. U szczytu umieszczony jest posąg Serca Pana Jezusa zwieńczony blaszanym daszkiem, zakończony metalowym krzyżem. Figura ogrodzona jest betonowymi słupkami połączonymi metalowymi prętami. Opiekę nad nią sprawuje p. Ewa Drożdż.

Umiestnená je v strede dediny na križovatke ciest. Postaviť ju dali Ján a Katarzyna Skwarczkovi v roku 1892. Stĺpová kaplnka stojí na dvojstupňovom podstavci, má dve úrovne a je vytesaná z pieskovca. Na rímse s rohmi štvrt' oblúkového tvaru je nápis: DARCOVIA TEJTO SOŠKY JAN A KATARZYNA SKWARCEK PROSIA O POVZDYCH K BOHU R.P. 1892. V bočných výklenkoch na prvej úrovni sú reliéfy svätých Kataríny, Jozefa, Alžbety, Petra, Jána Krstiteľa. Na rohoch druhej úrovne sú zatočené polo stĺpy a vo výklenku sa nachádza soška Ružencovej Panny Márie. V priechlí je umiestnená podobizeň Srdca Pána Ježiša ovenčená plechovou strieškou s kovovým krížikom na vrchu. Soška je ohradená betónovými stĺpkami spojenými kovovými prútni. O kaplnku sa stará pani Ewa Droždžová.

36

42 Figura Matki Boskiej Różańcowej z Dzieciątkiem

Socha Ružencovej Panny Márie s dieťaťom

Wzniesiona w 1863 r. z fundacji Marka i Rozalii Piechników. Na wysokim, czworobocznym postumentie osadzony jest posąg Matki Boskiej Różańcowej z Dzieciątkiem z płaskorzeźbami: trzeci upadek Chrystusa, św. św. Barbara, Rozalia, Marek. Na przedniej części postumentu znajdują się dwie płyty prawdopodobnie z inskrypcjami, z datą na jednej 1863. Figura otoczona jest ozdobną siatką i nakryta płaskim daszkiem wspartym na czterech prętach.

Postavená bola v roku 1863 ako dar Marka a Rozálie Piechnikovcov. Na vysokomštvorbočnom podstavci stojí socha Ružencovej Panny Márie s dieťaťom spolu s reliéfnymi obrazmi: tretí pád Krista, sväté Barbora a Rozália a svätý Marek. V prednej časti podstavca sa nachádzajú dve platne pravdepodobne s nápismi, pričom na jednej je nápis 1863. Socha je obklopená ozdobnou sieťkou a zastrešená plochou strieškou podopretou štyrmi tyčkami.

43 Figura św. Jana Nepomucena

Socha sv. Jána Nepomuckého

Wzniesiona w 1873 r. z fundacji Jędrzeja i Reginy Bogaczów oraz Jana i Agnieszki Zajaków. Znajduje się przy drodze, na posesji Elżbiety i Józefa Bogaczów. Kapliczka kamienna, słupowa, osadzona na dwustopniowej podstawie, trzykondygnacyjna, zwieńczona posągami św. Jana Nepomucena. Figurę osłania metalowy daszek w kształcie baldachimu wsparty na czterech wygiętych prętach. Na cokole mieści się inskrypcja: FUNDATOROWIE: JENDRZEJ BOGACZ I REGINA ŻONA JAN ZAJĄC AGNIESZKA ŻONA PROSZĄ PRZECHODNIA O WESTCHNIENIE ZA SOBĄ DO BOGA 1873.

W frontowej ścianie mieści się wnęka z płaskorzeźbą upadku Chrystusa. W drugiej i trzeciej kondygnacji w niszach z narożnikami zamkniętymi łukami koszowymi mieszczą się figurki i płaskorzeźby: Matka Boska z Dzieciątkiem, św.św. Paweł, Agnieszka, Andrzej, Jan Chrzyciel, Kazimierz, Regina, Mikołaj. Całość otacza żelazne ogrodzenie. Kapliczka udekorowana jest kwiatami.

Postavená bola v roku 1873 ako dar Jendrzeja a Reginy Bogaczovcov a tiež Jana a Agnieszky Zajacovcov. Nachádza sa pri ceste na pozemku Alžbety a Jozefa Bogaczovcov. Kaplnka je z kameňa v podobe stĺpa a postavená je na dvojstupňovom podstavci. Má tri úrovne a na vrchole je socha sv. Jána Nepomuckého. Socha je prikrytá kovovou strieškou v tvare baldachýnu podopretom štyrmi ohnutými tyčkami. Na rímse je nápis: DARCOVIA: JENDRZEJ BOGACZ A ŽENA REGINA, JANA ZAJAC A ŽENA AGNIESZKA PROSIA PRECHÁDZAJÚCICH O POVZDYCH ZA SEBA K BOHU 1873.

Na prednej stene je vo výklenku reliéfny obraz pádu Krista. Na druhej a tretej úrovni vo výklenkoch s rohmi zakončenými košatými oblúkmi stoja soška a reliéfy: Panna Mária s dieťaťom, svätí Pavol, Agnesa, Ondrej, Ján Krstiteľ, Kazimír, Regina, Mikuláš. Celé je to ohradené železnou ohradou. Kaplnka je ozdobená kvetmi.

44 Figura Chrystusa Frasobliwego

Socha Krista Trpitela

Figura znajduje się na posesji p. Sorów. Wzniesiona została prawdopodobnie w XVIII lub XIX w. jako podziękowanie za szczęśliwy powrót fundatora z Ameryki. Murowana i pobielona wapnem w kształcie czworobocznego słupa z wnąką, w której znajduje się ludowa, drewniana rzeźba Jezusa Chrystusa Frasobliwego. Kapliczka pokryta dachem w kształcie kwadratowego ostrosłupa, na szczycie którego umieszczono metalowy krzyż.

Socha sa nachádza na pozemku Sorovcov. Postavená bola pravdepodobne v 18. alebo v 19. storočí ako poďakovanie za šťastný návrat darcu z Ameriky. Kaplnka je murovaná a vybielená vápnom, má tvar štvorbokého stĺpu s výklenkom, v ktorom sa nachádza ľudová drevená socha Ježiša Krista Trpitela. Pokrytá je strechou v tvare štvorhranného ihlanu, na ktorého vrchole je kovový krížik.

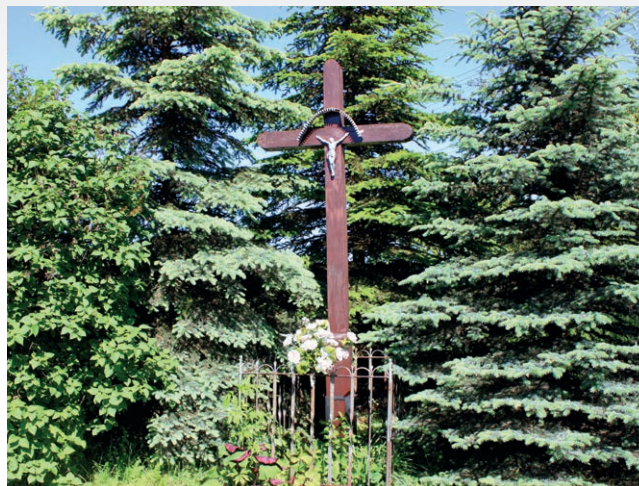

45 Krzyż przydrożny

Prícestný kríž

Stoi w przysiółku Łęg, na posesji p. Antkiewiczów. Wzniesiony został w 1930 r. z fundacji Stanisława Stokłosa. W 1986 r. postawiono nowy krzyż z figurą Chrystusa Ukrzyżowanego, którą okala półokrągły metalowy daszek. Krzyż ogrodzony jest metalowym płotkiem.

Stojí v osade Leg napozemku Antkiewiczovcov. Vztyčený bol v roku 1930 ako dar od Stanislava Stoklosu. V roku 1986 bol postavený nový kríž so soškou Ukrížovaného Krista, ktorý obklopuje polkruhová kovová strieška. Kríž je ohradený kovovou ohradou.

46 Kapliczka Tronującej Matki Boskiej z Dzieciątkiem

Kaplnka Tróniacej Panny Márie s dieťaťom

Wzniesiona w 1868 r. z fundacji Wojciecha Bochenka. Usytuowana w przysiółku Wieś przy drodze na niewielkim pagórku. Kapliczka domkowa na podstawie kwadratu, murowana, otynkowana, wewnątrz sklepiena. Drzwi są drewniane, półkoliste, do połowy przeszklone. Dach dwuspadowy kryty blachą. Do kapliczki prowadzą betonowe schodki. W trójkątym szczycie znajdują się dwie wnęki. Po prawej stronie rozświetlające wnętrze okienko. Wewnątrz kapliczki znajduje się ołtarzyk ujęty dwoma kolumnkami, a w nim gotycka duża rzeźba Tronującej Matki Boskiej z Dzieciątkiem.

Postavená bola v roku 1868 ako dar Wojciecha Bochenka a nachádza sa v osade Wies pri ceste na nevysokej hôrke. Domčeková kaplnka so štvorhranným pôdorysom je murovaná a omietnutá, vnútri má klenbu. Má polkruhové drevené dvere, do polovice zasklené. Strecha je sedlová a pokrytá plechom. Ku kaplnke vedú betónové schodíky. V trojuholníkovom priečelí sú dva výklenky a napravo osvetľovacie okienko. Vo vnútri kaplnky sa nachádza oltárik medzi dvomi stĺpikmi a v ňom je veľká gotická socha Tróniacej Panny Márie s dieťaťom.

47 Krzyż przydrożny

Prícestný kríž

Znajduje się w przysiółku Sadzawki na posesji Grzegorza Kutaja. Wzniesiony w 1913 r. W 2010 r. Stanisław Kutaj postawił nowy drewniany krzyż z figurką Jezusa Ukrzyżowanego, którą otacza blaszany daszek. Krzyż ogrodzony jest metalowym płotkiem.

Nachádza sa v osade Sadzawki na pozemku Grzegorza Kutaja. Vztyčený bol v roku 2010. Stanislav Kutaj postavil nový drevený kríž so soškou Ukrížovaného Ježiša, ktorá je zastrešená plechovou strieškou. Kríž je ohradený kovovou ohradkou.

AS Kapliczka domkowa

Domčeková kaplnka

Wzniesiona w roku 1955 z fundacji Józefa i Katarzyny Kowaczów oraz syna Józefa znajduje się w przysiółku Łęg, obecnie na posesji Jana Kowacza. Kapliczka wykonana została z wdzięczności za opiekę Bożą w czasie okupacji. Domkowa, kamienna, otynkowana, nakryta półkolistym dachem z czerwonej falistej blachy. Do środka prowadzą prostokątne drzwi umieszczone we wnęce ostrołukowej, w górnej części ażurowe z drewnianych ukośnych listewek. Nad drzwiami inskrypcja: FUNDATOR RODZ. KOWACZÓW ROK 1955/V NAJSWIĘTSZEJ MARYI.

W półkolistym wnętrzu na ceramicznym postumencie stoi duża drewniana figura Serca Pana Jezusa, a obok dwa kamienne aniołki na postumentach. Dawniej ołtarz służył jako grób Pana Jezusa, pozostałością jest tylko kamienna figurka Chrystusa. Obok są dwie figurki Matki Boskiej z Lourdes i Fatimskiej. Na ścianach bocznych wiszą obrazy świętych oraz piękny stuletni obraz Matki Boskiej Częstochowskiej malowany na drewnie. W kapliczce znajduje się również wyrzeźbiony przez Józefa Kowacza drewniany krzyż, a na nim fragment głowy i serca Pana Jezusa z symbolami: drabiną, włócznią, gąbką, palmą i trzema gwoździami. Opiekę sprawuje rodzina Kowaczów.

Postavená v roku 1955 ako dar Jozefa a Katarzyny Kowaczovcov ako aj ich syna Jozefa a nachádza sa v osade Leg, aktuálne na pozemku Jana Kowacza. Kaplnka bola postavená z vďaky za Božiu opateru počas okupácie. Kaplnka je domčekového typu, je z kameňa a omietnutá, prikrytá oblou strechou z červeného vlnitého plechu. Do vnútra vedú obdĺžnikové dvere osadené do výklenku v tvare lomeného oblúka. Vo vrchnej časti majú mriežku zo šikmých drevených líšt. A na dverách je nápis: DARCA ROD. KOWACZOVCOV ROK 1955/V NAJSVÄTEJŠEJ MÁRII.

V polkruhovom interiéri stojí na keramickom podstavci veľká drevená socha Srdca Pána Ježiša a vedľa dvaja kamenný anjeli na podstavcoch. Kedysi oltár slúžil ako hrob Pána Ježiša, čoho pozostatkom je len kamenná soška Krista. Vedľa sú dve sošky Panny Márie Lurdskej a Fatimskej. Na bočných stenách visia obrazy svätých a krásny storočný obraz Panny Márie Čenstochovskej namaľovaný na dreve. V kaplnke sa taktiež nachádza drevený kríž vyrezaný Jozefom Kowaczom a na ňom zvyšok hlavy a srdca Ježiša so symbolmi: rebrík, kopia, hubka a tri hviezdy. Stará sa o ňu rodina Kowaczovcov.

49 Kapliczka Matki Boskiej Częstochowskiej

Kaplnka Panny Márie Čenstochovskej

Kapliczka znajduje się w przysiółku Łęg na posesji Haliny i Mariana Kaperá. Wzniesiona w XVIII/XIX w. o nieustalonej fundacji. Domkowa, wykonana z kamienia i gliny, otynkowana na biało, kryta falistą czerwoną blachą, zamknięta półkoliście, wewnątrz sklepiona kolebkowo. W szczycie metalowy ozdobny krzyżyk. Wejście jest półokrągłe z drewnianymi prostokątnymi drzwiami do połowy przeszklonymi. Nad nimi dwie wnęki na figurki: trójkątna z krzyżykiem, a druga z Matką Boską. Wewnątrz kapliczki znajduje się ołtarzyk z dwiema kolumnkami, a na nim ludowy obraz Matki Boskiej Częstochowskiej malowany na drewnie, umieszczony w miejscu skradzionego 25 lat temu, który pochodził prawdopodobnie z I połowy XIX w. Przed ołtarzykiem stoi porcelanowa figurka NPN Niepokalanie Poczętej.

40

Kaplnka sa nachádza v osade Leg na pozemku Haliny a Mariana Kaperovcov. Postavil ju v 18–19. storočí nezistený darca. Kaplnka je domčekového typu postavená z kameňa a hliny, je nabielo omietnutá, pokrytá červeným vlnitým plechom, polkruhovú a vo vnútri má valenú klenbu. Na vrchole je kovový ozdobný krížik. Vchod je polkruhový s drevenými obdĺžnikovými dverami, do polovice zasklenenými. Nad nimi sú dva výklenky pre sošky: jedna trojuholníková s krížikom a v druhej je Panna Mária s Kristom na kríži. Vnútri kaplnky sa nachádza oltárik s dvomi stĺpkami a na ňom ľudový obraz Panny Márie Čenstochovskej namaľovaný na dreve, ktorý sem bol daný namiesto obrazu ukradnutého pred 25 rokmi, ktorý pravdepodobne pochádzal z prvej polovice 19. storočia. Pred oltárikom stojí porcelánová soška Nepoškvrnene počatej Najsvätejšej Panny Márie.

Kaplnka sa nachádza v osade Leg na pozemku Haliny a Mariana Kaperovcov. Postavil ju v 18–19. storočí nezistený darca. Kaplnka je domčekového typu postavená z kameňa a hliny, je nabielo omietnutá, pokrytá červeným vlnitým plechom, polkruhovú a vo vnútri má valenú klenbu. Na vrchole je kovový ozdobný krížik. Vchod je polkruhový s drevenými obdĺžnikovými dverami, do polovice zasklenenými. Nad nimi sú dva výklenky pre sošky: jedna trojuholníková s krížikom a v druhej je Panna Mária s Kristom na kríži. Vnútri kaplnky sa nachádza oltárik s dvomi stĺpkami a na ňom ľudový obraz Panny Márie Čenstochovskej namaľovaný na dreve, ktorý sem bol daný namiesto obrazu ukradnutého pred 25 rokmi, ktorý pravdepodobne pochádzal z prvej polovice 19. storočia. Pred oltárikom stojí porcelánová soška Nepoškvrnene počatej Najsvätejšej Panny Márie.

50 Przydrożny drewniany krzyż

Prícestný drevený kríž

Krzyż znajduje się po prawej stronie drogi do Góry św. Jana, na posesji p. Kaperów. Ufundowany został na przebłaganie i wysłuchanie prośb rodziców do Boga w celu odwrócenia zła od ich dzieci umierających na gruźlicę. Jest to duży drewniany krzyż, pomalowany na brązowo, postawiony w miejsce starego i zniszczonego. Na krzyżu umieszczona srebrna figura Chrystusa Ukrzyżowanego, przykryta blaszanym daszkiem w formie łuku z zębatym lambrekinem.

Krzyż sa nachádza na pravej strane cesty na Horu sv. Jána na pozemku Kaperovcov. Darovaný bol ako odprosenie a za vypočutie prosby rodičov k Bohu aby odvrátil zlo od ich detí, ktoré umierali na tuberkulózu. Je to veľký, na hnedo namaľovaný drevený kríž, ktorý stojí na mieste staršieho, už zničeného. Na kríži je pripevnená strieborná socha Ukrížovaného Krista, ktorá je zastrešená plechovou strieškou oblúkovitého tvaru so zúbkovým ozdobným závesom.

51 Kapliczka murowana w kształcie słupa

Murovaná kaplnka v tvare stĺpu

Znajduje się w przysiółku Knyszów. Wzniesiona została w roku 1846 z fundacji Kubasów jako wotum dziękczynne za ocalenie od klęsk nieurodzaju. Czworoboczna, zbudowana z cegły, otynkowana, kryta blaszanym daszkiem z metalowym krzyżykiem. Wewnątrz znajdują się wnęki z gipsowymi figurkami: Matki Boskiej Bolesnej, św. św. Antoniego, Franciszka. Odremontowana w 1950 r. i 2003 r.

Nachádza sa v osade Knyszov. Postavená bola v roku 1846 ako obetný dar Kubasovcov z vďaky za záchranu pred pohromou neúrody. Kaplnka má štyri steny, je postavená z tehál, omietnutá a zastrešená plechovou strieškou s kovovým krížikom. Vnútri sa nachádzajú výklenky so sadrovými soškami Bolestnej Panny Márie, sv. Antona a sv. Františka. Zrekonštruovaná bola v rokoch 1950 a 2003.

52 Kapliczka domkowa

Domčeková kaplnka

Wzniesiona w 1903 r. z fundacji Barbary Gizy. Kapliczka znajduje się w przysiółku Knyszów, w pobliżu lasu. Zbudowana na rzucie prostokąta, domkowa, murowana, otynkowana, nakryta dwuspadowym blaszanym dachem. Nad wejściem u szczytu znajduje się półklista wnęka z figurką św. Stanisława Biskupa. Do środka prowadzą jednoskrzydłowe, prostokątne drewniane drzwi z pionowymi listewkami w górnej części. Wewnątrz sklepienie o łuku spłaszczonym. W środku znajduje się ołtarzyk z drewnianymi toczonymi kolumnkami, a na nim duży obraz Matki Boskiej Kalwaryjskiej. Przed nim obrazek Matki Boskiej Częstochowskiej – prezent ślubny opiekunki kapliczki p. Janiny Gumulińskiej. Na ołtarzu znajduje się również gipsowa figurka NPM Niepokalanie Poczętej. Boczne ściany zajmują stare obrazy w drewnianych ramach: Matki Boskiej Nieustającej Pomocy, Świętej Rodziny, św. Kazimierza, św. Antoniego oraz Grobu Chrystusa.

Postavená bola v roku 1903 ako dar Barbary Gizovej. Kaplnka sa nachádza v osade Knyszov blízko lesa. Postavená je na obdĺžnikovom pôdoryse v podobe domčeka, je murowaná a omietnutá, prikrýta je sedlovou strechou z plechu. Na priečelí nad vchodom sa nachádza polkruhový výklenok so sochou sv. Stanislava Biskupa. Do vnútra vedú jednokrídlové obdĺžnikové dvere z dreva so zvislými lištami vo vrchnej časti. Vo vnútri je klenba so plochým oblúkom. Vnútri sa nachádza oltárik s drevenými točitými stĺpkami a v ňom veľký obraz Panny Márie z Kalwaryje a pred ním obrázok Panny Márie Čenstochovskej, ktorý bol svadobným darom pani Janiny Gumulińskiej, ktorá sa o kaplnku stará. Na oltári sa nachádza aj sadrová soška Nepoškvrnene počatej Najsvätejšej Panny Márie. Na bočných stenách visia staré obrazy v drevených rámoch: Panna Mária ustavičnej pomoci, Svätej rodiny, sv. Kazimíra, sv. Antona a Kristovho hrobu.

Postavená bola v roku 1903 ako dar Barbary Gizovej. Kaplnka sa nachádza v osade Knyszov blízko lesa. Postavená je na obdĺžnikovom pôdoryse v podobe domčeka, je murowaná a omietnutá, prikrýta je sedlovou strechou z plechu. Na priečelí nad vchodom sa nachádza polkruhový výklenok so sochou sv. Stanislava Biskupa. Do vnútra vedú jednokrídlové obdĺžnikové dvere z dreva so zvislými lištami vo vrchnej časti. Vo vnútri je klenba so plochým oblúkom. Vnútri sa nachádza oltárik s drevenými točitými stĺpkami a v ňom veľký obraz Panny Márie z Kalwaryje a pred ním obrázok Panny Márie Čenstochovskej, ktorý bol svadobným darom pani Janiny Gumulińskiej, ktorá sa o kaplnku stará. Na oltári sa nachádza aj sadrová soška Nepoškvrnene počatej Najsvätejšej Panny Márie. Na bočných stenách visia staré obrazy v drevených rámoch: Panna Mária ustavičnej pomoci, Svätej rodiny, sv. Kazimíra, sv. Antona a Kristovho hrobu.

Mstów

Mstow

53 Kapliczka z Chrystusem Frasobliwym

Kaplnka s Kristom Trpitelom

Kapliczka znajduje się przy drodze w przysiółku Kamieniec. Powstała z fundacji Gąsiorowskich w XIX w. Kapliczka posadowiona na betonowym postumencie, zbudowana z kamienia i cegły, pokryta tynkiem, nakryta betonowym dachem. W górnej jej części znajduje się wnęka z rzeźbą Chrystusa Frasobliwego przedstawiona w pozycji siedzącej, z głową w cierniowej koronie, opartą na dłoni. Kapliczką opiekuje się p. Maria Uchacz.

Kaplnka sa nachádza pri ceste v osade Kamieniec. Vznikla ako dar Gąsiorowských v 19. stor. Kaplnka stojí na betónovom podstavci a vymurovaná je z kameňa a tehly, je omietnutá a pokrytá betónovou strechou. Vo vrchnej časti sa nachádza výklenok so sochou Krista Trpitela znázorneného v sediacjej polohe s trňovou korunou na hlave podopretej rukou. O kaplnku sa stará pani Mária Uchaczová.

Jak głosi legenda, kapliczka została wybudowana przez mieszkańców wsi, na pamiątkę śmierci córki Gąsiorowskich, którą w sadzie ugryzł wąż. Właściciele majątku wynajęli wróżbitę-grajka, który miał oswobodzić tamte rejony od dużej ilości węży. W tym celu wykopano dół, do którego zwabiono zaczarowane węże pod wpływem grającej melodii przez wróżbitę-grajka. Ostatni, najpotężniejszy wąż w koronie, wciągnął niespodziewanie za sobą grajka. Gryziony przez węże prosił, by go ukamienować i tym samym wybawić od cierpienia. Chłopi szybko zakopali węże wraz z zaklinaczem. Na pamiątkę w miejscu tego dołu wybudowano kapliczkę, a przysiółek, w którym się znajduje, nazwano Kamieńcem.

Ako hovorí povest', kaplnka bola postavená obyvateľmi dediny na pamiatku smrti dcéry Gąsiorowských, ktorú v sade poštípala had. Zemepáni najali zaklínača – hudca, ktorý mal zbaviť túto krajinu veľkého počtu hadov. Pre tento účel vykopali jamu, do ktorej privábili hady zakliatím pôsobením melódie hranej zaklínačom – hudcom. Posledný najmohutnejší had s korunou stiahol náhle za sebou hudcu. Toho štípali hady a on prosiť, aby ho ukameňovali a tým ho zbavili utrpenia. Dedinčania rýchlo zakopali hady spolu so zaklínačom. Na pamiatku na mieste tej jamy bola postavená kaplnka a osada, ktorú nazvali Kamieniec.

54 Krzyż z Chrystusem Ukrzyżowanym

Kříž s Ukrížovaným Kristom

Krzyż z Chrystusem Ukrzyżowanym

Usytuowany przy drodze w przysiółku Kamieniec. Nieustalanej fundacji. Wzniesiony w XIX w. Na ozdobnym metalowym zadaszniu umocowany wizerunek Ukrzyżowanego Chrystusa. Krzyż otacza ogrodzenie z metalowych prętów.

Umístěný je při cestě v osadě Kamieniec. Kto ho dal v 19. stor. postavil nie je známe. Na ozdobnom kovovom prístrešku je pripevnená podobizňa Ukrížovaného Krista. Kříž je ohradený ohradou s kovových tyčiek.

55 Kapliczka św. Antoniego

Kaplnka sv. Antona

Położona jest przy drodze głównej z Mstowa do Jodłownika. Wzniesiona prawdopodobnie w 1800 r., odbudowana przez Andrzeja Kaletkę w 1961 r. staraniem Katarzyny Gorlińskiej. Słupowa, czworoboczna i dwukondygnacyjna pomalowana na niebiesko. Dach jest dwuspadowy, zwieńczony metalowym krzyżykiem. Na cokole widnieje data 1961. Wyżej oszklona wnęka z figurką św. Antoniego. W szczycie znajduje się mała wnęka z figurką Matki Bożej z Dzieciątkiem Jezus. Kapliczka ozdobiona kwiatami i otoczona niewielkim drewnianym płotkiem. Obecnie kapliczką opiekuje się p. Zofia Smaga.

Stojí pri hlavnej ceste z Mstowa do Jodlownika. Postavená bola pravdepodobne v roku 1800 a v roku 1961 ju obnovil Andrej Kaletka na podnet Katarzyny Gorlińskiej. Je to stĺpová štvorstranná a dvojúrovňová kaplnka vymalovaná na modro. Má sedlovú strechu zakončenú kovovým krížikom. Na rímse je viditeľný rok 1961. Nad ňou je zasklený výklenok so soškou sv. Antona. V priečelí sa nachádza nevelký výklenok so soškou Panny Márie s Ježíškom. Kaplnka je vyzdobená kvetmi a ohradená menším dreveným plotom. V súčasnosti sa o kaplnku stará pani Zofia Smagová.

44

56 Kapliczka Matki Boskiej Niepokalanie Poczętej

Kaplnka Nepoškvrnene počatej Panny Márie

Znajduje się przy drodze w przysiółku Zielona, na posesji Józefa Pietroń. Powstała z fundacji Anieli i Andrzeja Kaletka jako akt wdzięczności za zakończenie I wojny światowej. W 2010 r. Stanisław Pietroń i jego syn Stanisław zmienili starą drewnianą skrzynkę na nową metalową oszkloną i umocowali ją do betonowego słupka. W szafce znajduje się gipsowa figurka Matki Boskiej Niepokalanie Poczętej.

Nachádza sa pri ceste v osade Zielona na pozemku Jozefy Pietroń. Dali ju postaviť Aniela a Andrej Kaletka ako prejav vďačnosti za skončenie prvej svetovej vojny. V roku 2010 Stanislav Pietroń a jeho syn tiež Stanislav vymenili starú drevenú skrinku za novú kovovú a zasklenú a pripevnili ju k betónovému stĺpu. V skrinke sa nachádza sadrová soška Nepoškvrnene počatej Panny Márie.

57 Kapliczka Matki Boskiej Królowej Polski

Kaplnka Panny Márie Kráľovnej Poľska

Kapliczka znajduje się przy drodze z Mstowa do Sadku w przysiółku Zarzecze. Prawdopodobnie pochodzi z okresu I wojny światowej. Według opowiadań najstarszych mieszkańców postawiono ją w miejscu, gdzie zginęła kobieta trafiona odłamkiem z moździerza, która w tym czasie w domu męła mąkę na żarnach. Na pamiątkę tego wydarzenia na lipie rosnącej obok domu umieszczono kapliczkę w formie przeszklonej szafki, zwieńczonej dwuspadowym daszkiem, na którym umieszczony był drewniany krzyżyk. Z czasem drzewo spróchniało. P. Władysław Janecki ze zwałonego drzewa przeniósł kapliczkę na drewniany słup. W kapliczce znajdowała się figurka Matki Boskiej Królowej Polski oraz miniaturka papieża Jana Pawła II.

W 2012 r. mieszkańcy przysiółka na miejsce zniszczonej kapliczki postawili nową metalową. Na czterech grubych prętach umieszczono szafkę z dwuspadowym daszkiem zwieńczonym krzyżykiem. W środku znajduje się figurka Matki Boskiej Majowej, zakupiona przez p. Władysława Janeckiego. Kapliczka została poświęcona 3 maja 2012 r. przez proboszcza parafii Jodłownik. Kapliczką opiekują się mieszkańcy przysiółka, przy niej też odprawiane są majówki.

Kaplnka sa nachádza pri ceste z Mstowa do Sadka v osade Zarzecze. Pravdepodobne pochádza z obdobia I. svetovej vojny. Podľa rozprávania najstarších obyvateľov bola postavená na mieste, na ktorom zahynula žena trafená črepinou z mínometu, ktorá vtedy doma mlela múku v žarnove. NA pamiatku tejto udalosti na lipe rastúcej vedľa domu bola umiestnená kaplnka v podobe zasklenej skrinky ovenčenej sedlovou strieškou, na ktorej bol pripevnený krížik. Po čase strom spráchnivel. Pán Wladyslaw Janecki zo spadnutého stromu prestáhoval kaplnku na drevený stĺp. V kaplnke sa nachádzala socha Panny Márie Kráľovnej Poľska spolu so soškou pápeža Jána Pavla II.

V roku 2012 obyvatelia osady na mieste zničenej kaplnky postavili novú, kovovú. Na štyroch kovových tyčiach umiestnili skrinku so sedlovou strieškou s krížikom na vrchole. Vnútri sa nachádza soška Panny Márie Májovej, ktorú kúpil pán Wladyslaw Janecki. Kaplnku vysvätil 3. mája 2012 farár farnosti Jodłownik. O kaplnku sa starajú obyvatelia osady a konajú sa pri nej májové bohoslužby.

Pogorzany

Pogorzany

58 Kapliczka słupkowa

Stĺpiková kaplnka

Wzniesiona w XIX w. z fundacji rodziny Rymarczyków. Kapliczka słupowa posadowiona na kwadratowym postumencie, zbudowana z kamienia rzeczno-glinianego. W górnej części znajdują się dwie półkolisty wnęki: w górnej figurka Matki Boskiej Niepokalanie Poczętej, a w dolnej obrazek Matki Boskiej Szczyrzyckiej. W 1985 r. została odnowiona i otynkowana gresem.

Postavená bola v 19. storočí ako dar rodiny Rymarczykovcov. Stĺpiková kaplnka je postavená z riečného kameňa a z hliny na štvorhrannom podstavci. Vo vrchnej časti sa nachádzajú dva polkruhové výklenky, pričom vo vrchnom je soška Nepoškvrnenej počatej Panny Márie a spodnom obrázok Panny Márie zo Szczyrzyca. V roku 1985 bola obnovená a dostala gresovú omietku.

59 Kapliczka słupkowa

Stĺpiková kaplnka

Dokładna data powstania kapliczki nie jest znana, ale wiadomo, że istniała już po I wojnie światowej, upamiętniając śmierć poległych żołnierzy. Kapliczka znajduje się przy drodze do Pogorzan-Góralówki, na niewielkim wzniesieniu. W 1991 r. została przebudowana przez p. Repelewiczów. Zbudowana na kształt słupa, pomalowana na kolor biało-niebieski, z dwuspadowym dachem krytym blachą, zwieńczona metalowym krzyżykiem. Na cokole pod daszkiem wyryta data 1991. W frontowej części znajdują się dwie wnęki, w górnej figura Matki Boskiej Bolesnej, a w dolnej obraz Matki Boskiej. Do kapliczki prowadzą betonowe schodki.

Presný dátum vzniku kaplnky nie je známy a vie sa, že existovala už po prvej svetovej vojne, kedy pripomínala smrť padlých vojakov. Kaplnka sa nachádza pri ceste do Pogorzan Goralowky na nízkej vyvýšenine. V roku 1991 bola prestavaná pánom Repelewiczom. Má stĺpovú podobu, je vymalovaná bielo-modrou farbou a pokrytá je sedlovou plechovou strechou zakončenou krížikom. Na rímse pod strieškou je vyhlbený dátum 1991. V čelovej časti sa nachádzajú dva výklenky, pričom vo vrchnom je soška Panny Márie Bolestnej a v spodnej obraz Panny Márie. Do kaplnky vedú betónové schodíky.

60 Kapliczka Matki Boskiej Szczyrzyckiej

Kaplnka Panny Márie zo Szczyrzyca

Znajduje się w przysiółku Smykań, przy drodze zwanej Kalwaryjską, opodal źródelka. Przy źródelku odpoczywali pielgrzymi udający się ze Szczyrzyca do Kalwarii Zebrzydowskiej. Kapliczka domkowa, pokryta jest dwuspadowym blaszanym dachem. Prowadzą do niej drewniane dwuskrzydłowe drzwi. W trójkątnym szczycie odciętym gzymsem jest półokrągła wnęka z figurką Matki Boskiej. Pod nią rok powstania kapliczki 1864 oraz nazwisko fundatora – Jan Krupa. Pod gzymsem 26.V.89 – data odnowienia (odnowiona przez syna Antoniego z żoną). Sklepienie jest kolebkowe, po prawej stronie wysokie półokrągłe okienko. Wewnątrz znajduje się ludowy ołtarzyk z kolumnkami i obrazem Matki Boskiej Szczyrzyckiej.

Nachádza sa v osade Smykaň pri ceste nazývanej Kalwaryjská, neďaleko prameňa. Pri prameni oddychovali pútnici vyberajúci sa zo Szczyrzyca do Kalwaryje Zebrydowskej. Domčeková kaplnka je prikrytá sedlovou plechovou strechou. Vedú do nej drevené dvojkrídlové dvere. V trojuholníkovom priečelí ohraničenom rímsou je polkruhový výklenok so soškou Panny Márie. Pod ňou je rok vzniku kaplnky 1864 a aj meno zakladateľa: Jan Krupa. Pod rímsou je dátum obnovy 26.V.89 (obnovil ju syn Anton s manželkou). Klenba je valená, na pravej strane je vysoké polkruhové okienko. Vnútri sa nachádza ľudový oltárik so stĺpkami a obrazom Panny Márie zo Szczyrzyca.

48

Legenda głosi, że w wodach tego źródelka pielgrzymująca kobieta wracając z pielgrzymki odnalazła zgubione korale. Na tę intencję została zbudowana kapliczka.

V povesti sa hovorí, že vo vodách tohto prameňa pútnička, ktorá sa vracala s púte našla stratené korálky. Z tohto úmyslu bola postavená kaplnka.

61 Kapliczka domkowa

Domčeková kaplnka

Ufundowana została przez Józefa Matejkiewicza około roku 1860. Kapliczka znajduje się obok rzeki Stradomki. Zbudowana z kamienia rzeczno- i gliny, pobielona na biało z dwuspadowym dachem, krytym dachówką. Drzwi osadzone są w półokrągłej wnęce, u góry przeszklone. W trójkątnym szczycie jest półokrągła wnęka, a w niej drewniany krzyżek z wizerunkiem Chrystusa Ukrzyżowanego. Wewnątrz kapliczki znajduje się ołtarzyk z obrazem Matki Boskiej Częstochowskiej, po bokach obrazki świętych. Tu zatrzymywali się pielgrzymi idący na Kalwarię.

Postaviť ju dal Jozef Matejkiewicz približne v roku 1860. Kaplnka sa nachádza pri rieke Stradomke. Postavená je z riečného kameňa a hliny, je vybielená a má sedlovú strechu pokrytú škridlou. Dvere sú umiestnené v polkruhovom výklenku, vo vrchnej časti sú zasklené. V trojuholníkovom priečelí je polkruhový výklenok a v ňom drevený krížik s podobizňou Ukrížovaného Krista. Vo vnútri kaplnky sa nachádza oltárik s obrazom Panny Márie Čenstochovskej, po stranách zas obrázky svätých. Na tomto mieste sa zastavovali pútnici po ceste do Kalwaryje.

62 Drewniany krzyż

Drevený kríž

Postawiony został przez Andrzeja Matejkiewicza i żonę Ludwikę ze Śliwów z Zagórznia ok. 1885 roku jako wotum za wyleczenie chorej nogi syna Antoniego, kapelana wojskowego, dziekana WP we Lwowie, współzałożyciela Związku Szczyrzycan oraz orkiestry w Szczyrzycu. Krzyż wymienili na nowy Stanisław Czachura z żoną Marią. Znajduje się na tzw. Zakrzawiu, obok drogi na Wierzki. Drewniany krzyż ustawiony jest na betonowym postumencie, a na nim wizerunek Ukrzyżowanego Chrystusa.

Dali ju postaviť ho Andrzej Matejkiewicz a jeho žena Ludwika Slivová zo Zagorni približne v roku 1885 ako obetný dar za vyliečenie chorej nohy syna Antona, ktorý bol vojenským kaplánom, dekanom u Poľského vojska v Lvove a jedným zo zakladateľov Zväzu obyvateľov Szczyrzycy ako aj orchestra v Szczyrzyci. Kríž za nový dali vymeniť Stanislaw Stachura so ženou Máriou. Nachádza sa na tzv. Zakrzawí, vedľa cesty do Wierzky. Drevený kríž je postavený na betónovom podstavci a na ňom je podobizeň Ukrížovaného Krista.

Sadek

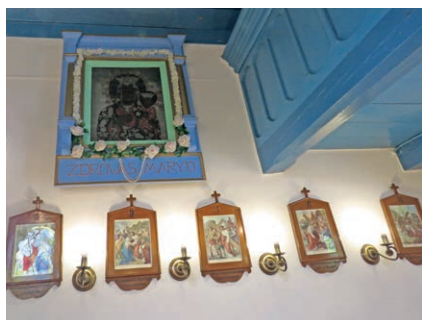
Sadek

63 Kaplica Matki Boskiej Częstochowskiej

Kaplnka Panny Márie Čenstochovskej

Wzniesiona została w 1947 r. z fundacji mieszkańców z pomocą oo. Cystersów ze Szczyrzyca w miejsce przydrożnej drewnianej kapliczki. Zbudowana jest z cegły, otynkowana, kryta blachą, zamknięta trójbocznie, wewnątrz nakryte jest sklepieniem kolebkowym. Szczyt trójkątny z trzema okienkami, dach dwuspadowy kryty blachą z wieżyczką na sygnaturkę ze stożkowym hełmem. Do wnętrza prowadzą dwuskrzydłowe drewniane drzwi. W środku znajduje się niebieski ołtarz z obrazem Matki Boskiej Częstochowskiej z gipsowymi figurkami: św. św. Andrzeja i Wojciecha. Nad ołtarzem jest drewniany niebieski sufit z poprzeczką, na której umieszczony jest krucyfik. Na sklepieniu malowidło Świętej Rodziny. Ściany pomalowane są na biało. Po obu stronach ołtarza malowidła ścienne: po prawej św. Stanisława Biskupa, a po lewej św. Piotra z kluczami. We wnętrzu kaplicy po prawej stronie umieszczony obraz Matki Boskiej Częstochowskiej, który znajdował się w dawnej kaplicy. Okna zamknięte półkoliście z witrażami

fundatorów: Jana Myszy z ciotką Stefaniją Biros i mieszkańców Sadku. W kaplicy znajduje się kilka tablic pamiątkowych m.in. ks. Benedykta, Bronisława Biorosa, Wojciecha Śliwy – ofiarodawcy placu

pod kaplicę, o. Mariana Kościelniaka, proboszcza Parafii w Jodłowniku w latach 1974–1990, ks. Franciszka Piotra Śliwy, kustosa i gwardiana oo. Reformatorów Misjonarzy, o. Anatola Pytlika – prowincjała. Na chórze umieszczona jest fisharmonia. Kaplicą opiekuje się p. Józef

Foszczyński. Raz w miesiącu odprowadzane są tu msze święte przez kapłanów z Jodłownika, w maju są majówki, w czerwcu czerwcówki, w październiku różaniec, a w czasie Wielkiego Postu Droga Krzyżowa.

Postavená bola v roku 1947 ako dar obyvateľov s príspevím otcov Cisterciánov zo Szczyrzyca namiesto drevenej prícestnej kaplnky. Postavená je z tehly, omietnutá a pokrytá plechom.

Uzavretá je z troch strán a vnútro je uzavreté valenou klenbou. V trojuholníkovom priečelí sú tri okienka, sedlová strecha je pokrytá plechom, má zvonovú vežičku s kuželovitou strieškou. Do vnútra vedú dvojkrídlové drevené dvere. Vnútri sa nachádza modrý oltár s obrazom Panny Márie Čenstochovskej so sadrovými soškami svätých Andreja a Vojtecha. Nad oltárom je drevený modrý strop s priečkou, na ktorej je kríž. V klenbe je malba Svätej Rodiny. Steny sú vymalované na bielo. Na obidvoch stranách oltára sú nástenné malby, ktoré znázorňujú na pravej strane sv. Stanislava Biskupa a na ľavej sv. Petra s kľúčmi. Vo vnútri kaplnky je na pravej strane umiestnený obraz Panny Márie Čenstochovskej, ktorý sa kedysi nachádzal v starej kaplnke. V oblúkových oknách sú vitráže znázorňujúce darcov: Jana Myszu s tetou Stefaniou Biorosovou a obyvateľov Sadka. V kaplnke sa nachádza niekoľko pamätných tabúľ, o. i. kňaza Benedykta, Bronisława Biorosa, Wojciecha Sliwu – darcu parcely pre kaplnku, otca Mariana Koscielniaka – farára farnosti v Jodłowniku v rokoch 1974–1990, kňaza Franciszka Piotra Sliwu – kustóda a gvardiána

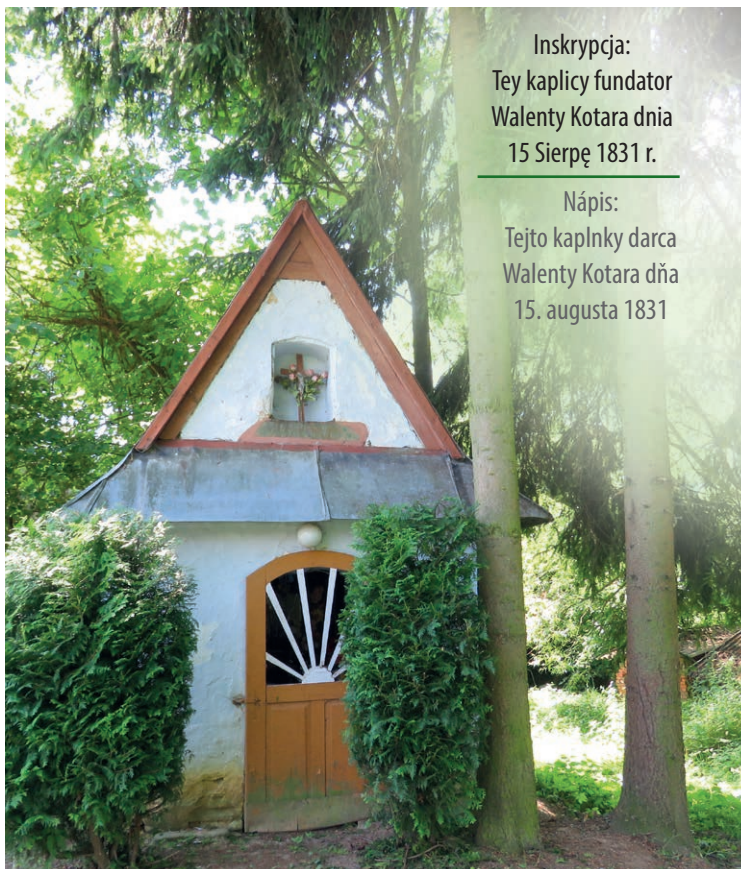
otcov Reformátorov Misjonárov, otca Anatola Pytlika – provinciála. Na chóre je fis – harmónium. O kaplnku sa stará pán Jozef Foszczyński. Jedenkrát mesačne tu svätia kapláni z Jodłownika sväté omše, v máji májové bohoslužby, v júni júnové bohoslužby, v októbri ruženc a počas Veľkého pôstu Krížovú cestu.

64 Kapliczka Matki Boskiej Częstochowskiej

Kaplnka Panny Márie Čenstochovskej

W przysiółku Rzeki na podwórku posesji Antoniego Nowaka stoi kapliczka, która powstała w 1831 r. Wybudował ją dawny właściciel Walenty Kotara jako wotum wdzięczności dla Matki Boskiej. Kapliczka domkowa z kamienia, oblepiona gliną, pobielona na biało, pokryta blaszanym dwuspadowym dachem zwieńczonym żelaznym krzyżem, z przodu blaszanym okapem. Wzniesiona na rzucie prostokąta, wewnątrz sklepiona, oświetlona elektrycznie. Otwór drzwiowy zamknięty jest łukiem, a w nim brązowe jednoskrzydłowe drzwi od połowy zaskłone z białymi promienistymi listewkami. Nad nimi inskrypcja, powyżej wnęka z krzyżem Chrystusa Ukrzyżowanego. Podłoga wyłożona jest kamieniami. Wewnątrz znajduje się stary drewniany ołtarz, a na nim fragment starego obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej, obecnie nakryty nową reprodukcją. Przed nim stary drewniany krzyżyk z Ukrzyżowanym Chrystusem. Na ścianie po prawej stronie obrazki świętych, a po lewej piękna, ale zniszczona przez korniki drewniana płaskorzeźba Matki Boskiej z Dzieciątkiem w starych dekorowanych drewnianych ramach.

V osade Rzeki na dvore pozemku Antona Nowaka stojí kaplnka, ktorá vznikla v roku 1831. Postavil ju niekdajší majiteľ Walenty Kotara ako obetný dar vďaka Panne Márii. Domčeková kaplnka je z kameňa, vymazaná hlinou, vybielená a pokrytá plechovou sedlovou strechou zakončenou železným krížom a vpredu má plechový odkvap. Postavená je na obdĺžnikovom pôdoryse, vo vnútri má klenbu, je osvetlená elektricky. Dverný otvor je uzavretý oblúkom a sú v ňom jednokrídlové hnedé dvere, do polovice zasklené, s bielymi lúčovitými listami. Nad nimi je nápis a nad ním výklenok s krížom Ukrižovaného Krista. Podlaha je vydláždená kameňmi. Vnútri sa nachádza starý

Inskrypcja:
Tey kaplicy fundator
Walenty Kotara dnia
15 Sierpe 1831 r.

Nápis:
Tejto kaplnky darca
Walenty Kotara dňa
15. augusta 1831

drevený oltár a v ňom fragment starého obrazu Panny Márie Čenstochovskej, v súčasnosti prekrytý novou reprodukciou. Pred ním stojí starý drevený krížik s Ukrižovaným Kristom. Na stene vpravo sú obrázky svätých a vľavo nádherný, ale červotočmi poškodený drevený reliéf Panny Márie s dieťaťom v starých ozdobných drevených rámoch.

52

65 Krzyż kamienny

Kamenný kríž

Wzniesiony w 1950 r. z fundacji Jana Grzyba jako krzyż jubileuszowy. Stoi na posesji państwa Marii i Stanisława Kaperów w przysiółku Dąbrówka. Duży, kamienny krzyż z zaokrąglonymi ramionami z miniaturowym wizerunkiem Chrystusa. Stoi wśród zieleni, udekorowany kwiatami i kolorowymi wstążkami.

Vztýčený v roku 1950 darom Jana Grzyba ako Jubilejný kríž. Stojí na pozemku Marie a Stanislava Kaperovcov v osade Dabrowka. Velký kamenný kríž so zaokrúhlenými ramenami s miniatúrnou podobizňou Krista. Stojí uprostred zelene, ozdobený je kvetmi a farebnými stužkami.

66 Kapliczka kamienna w kształcie słupa

Kamenná kaplnka v tvare stĺpu

Powstała ok. 1915 r. na mogile żołnierzy z Tyrolu, którzy polegli w bitwie na pobliskich polach. W miejscu starożytnego krzyża, który uległ zniszczeniu, mieszkańcy wsi z materiałów, które pozostały z budowy kaplicy w Sadku, wzniesli kamienny postument zwieńczony krzyżem z metalowym wizerunkiem Chrystusa. Kapliczka znajduje się przy drodze, na pograniczu Mstowa i Sadku. Opiekę nad nią sprawują mieszkańcy.

Vznikla približne v roku 1915 na mohyle vojakov z Tirolska, ktorí padli v bitke na neďalekom poli. Namiesto starého kríža, ktorý podľahol času, obyvatelia dediny z materiálu, ktorý sa zvýšil zo stavby kaplnky v Sadku vztýčili kamenný podstavec a naň postavili kríž s kovovou podobizňou Krista. Kaplnka sa nachádza pri ceste na pomedzí Mstova a Sadku. Starajú sa o ňu miestni obyvatelia.

53

67 Kapliczka biała

Biela kaplnka

Została wzniesiona na początku XX w. z fundacji Józefa Kotary. Znajduje się przy drodze w przysiółku Dąbrówka. Domkowa kapliczka, zbudowana z kamienia, otynkowana na biało, przyozdobiona kwiatami i zielenią, nakryta dwuspadowym blaszonym dachem. Zamknięta półkolistym, wewnątrz sklepionym. Do wnętrza prowadzą prostokątne, drewniane jednoskrzydłowe drzwi w górnej części zaszkłone. Ponad wejściem jest głęboka prostokątna wnęka z obrazkiem Serca Pana Jezusa. Trójkątny szczyt oszalowany jest drewnianymi listewkami, a na nim krzyżyk. Wewnątrz znajduje się figura Matki Boskiej Niepokalanej z dwoma aniołkami po bokach (za figurą obraz Matki Boskiej Częstochowskiej). Opiekęję się nią p. Helena Węgrzyn.

Postavená bola na začiatku 20-teho storočia ako dar Jozefa Kotaru. Nachádza sa pri ceste v osade Dabrowka. Domčeková kaplnka je postavená z kameňa, na bielo omietnutá, ozdobená kvetmi zeleňou, pokrytá sedlovou plechovou strechou. Polkruhovo je uzavretá a vnútri má klenbu. Do vnútra vedú obdĺžnikové drevené jednokrídlové dvere, vo vrchnej časti zasklené. Nad vchodom je hlboký pravouhlý výklenok s obrázkom Srdca Pána Ježiša. Trojuholníkové priečelie je obité drevenými lištami a je na ňom krížik. Vnútri sa nachádza socha Nepoškvrnenej Panny Márie s dvomi anjelmi na bokoch (za sochou je obraz Panny Márie Čenstochovskej). Stará sa o ňu p. Helena Węgrzynová.

68 Kapliczka betonowa

Betónová kaplnka

Stoi w przysiółku Rzeki na posesji Franciszka Kutaja. W pierwotnej wersji kapliczka drewniana w formie prostokątnej przeszklonej szafki, zwieńczona dwuspadowym blaszanym daszkiem. W miejsce starej kapliczki, która uległa zniszczeniu w 2016 r. z fundacji p. Heleny i p. Franciszka Kutaj postawiona została nowa kapliczka. Betonowa, dwupoziomowa, pokryta dwuspadowym blaszanym daszkiem. Wewnątrz kapliczki w prostokątnej oszklonej gablocie znajduje się figurka Matki Boskiej Niepokalanie Poczętej i figurka św. Wojciecha. Kapliczka przyozdobiona kwiatami i kolorowymi wstążkami, otoczona metalowym ogrodzeniem. Przy kapliczce odbywają się nabożeństwa majowe.

Stoží v osade Rzeki na pozemku Franciszka Kutaja. V pôvodnej verzii to bola drevená kaplnka v podobe obdĺžnikovej zasklenej skrinky, pokrytá sedlovou plechovou strieškou. Namieste starej kaplnky, ktorá bola zničená, v roku 2016 ako dar Heleny a Franciszka Kutajovcov bola postavená nová kaplnka. Kaplnka je z betónu, dvojúrovňová, pokrytá sedlovou plechovou strieškou. Vnútri kaplnky sa v obdĺžnikovej zasklenej vitríne nachádzajú soška Nepoškvrnene počatej Panny Márie a soška sv. Vojtecha. Kaplnka je prizdobená kvetmi a farebnými stužkami, obklopuje ju kovová ohrada. Pri kaplnke sa konajú májové bohoslužby.

54

69 Niebieska kapliczka

Modrá kaplnka

Powstała na przełomie XIX/XX w. z fundacji Jana Glinki. Kapliczka znajduje się w przysiółku Dąbrówka, na posesji Adama i Mirosławy Śliwów. Z fundacji właścicieli posesji w 2018 r. w miejsce starej kapliczki z figurą Matki Boskiej z Dzieciątkiem Jezus powstała nowa. W otoczeniu drzew na gzym-sowym czworobocznym, trzystopniowym postumencie stoi metalowa szafka pokryta dwuspadowym stożkowym daszkiem, zwieńczonym krzyżem. Wewnątrz znajduje się piękna figura przedstawiająca Matkę Boską, która stoi na kuli ziemskiej i stopami deptce węża, symbol wszelkiego zła. Twarz Maryi jest pełna zadumy, a delikatne, pastelowe kolory jej szat podkreślają uduchowanie całej postaci. Kapliczka otoczona metalowym płotkiem. Została poświęcona i od początku istnienia stała się miejscem kultu maryjnego. Opiekę nad nią sprawują właściciele posesji.

Vznikla na prelome 19. a 20. storočia ako dar Jana Glinku. Kaplnka sa nachádza v osade Dabrowka na pozemku Adama a Mirosławy Sliwov. Majitelia pozemku v roku 2018 namiesto starej kaplnky so sochou Panny Márie s Ježiškom dali postaviť novú kaplnku. Uprostred stromov na štvorstennom trojstupňovom podstavci s rímsami stojí kovová skrinka pokrytá sedlovou ihlanovitou strieškou zakončenou krížikom. Vnútri sa nachádza nádherná socha znázorňujúca Panu Máriu, ktorá stojí na zemeguli a pod nohami rozdupáva hada, symbol všetkého zla. Tvár Márie je plná zamyslenia a jemné pastelové farby jej šiat zvyrazňujú atmosféru oduševnenia celej postavy. Kaplnka je ohradená nízkym kovovým plotom. Bola vysvätená a od začiatku svojej existencie sa stala miestom uctievania Panny Márie. Starajú sa o ňu vlastníci pozemku.

70 Pomnik niepodległości

Pomník nezávislosti

Pomnik upamiętniający odzyskanie niepodległości przez Polskę w 1918 r. Kamienny, wielostopniowy postument zwieńczony krzyżem. Wzniesiony w 1931 r. z fundacji Jana Bielskiego. Opiekę nad nim sprawują mieszkańcy.

Pomník pripomínajúci získanie nezávislosti Poľska v roku 1918 je kamenný viacúrovňový podstavec s krížom na vrchu. Postavený bol v roku 1931 ako dar Jana Bielského. Starajú sa oň miestny obyvatelia.

71 Kapliczka Matki Boskiej Majowej

Kaplnka Panny Márie Májovej

Kapliczka powstała przed I wojną światową. Usytuowana jest w przysiółku Brzezie na posesji p. Heleny Koziół. W latach międzywojennych mała drewniana kapliczka na drewnianym słupku uległa zniszczeniu i p. Franciszek Biros wymurował nowy słup i odnowił kapliczkę. Kolejna renowacja kapliczki była w 1999 r. Na wymurowanym prostokątnym słupku z białej cegły znajduje się półkolistą oszkloną metalowa szafka, a w niej figurka Matki Boskiej Majowej ozdobiona kwiatami. Na szczycie szafki jest mały krzyżek. Kapliczka ogrodzona jest metalowym płotkiem i oświetlona ogrodowymi lampami.

Kaplnka vznikla pred Prvou svetovou vojnou. Nachádza sa v osade Brzezie na pozemku pani Heleny Koziol. V medzivojnovom období malá drevená kaplnka na drevenom stĺpiku bola zničená a pán Franciszek Biros vymuroval nový stĺp a obnovil kaplnku. Ďalšia rekonštrukcia kaplnky prebehla v roku 1999. Na murovanom hranatom stĺpiku z bielej tehly sa nachádza polkruhová zasklená kovová skrinka a v nej je soška Májovej Panny Márie ozdobená kvetmi. Na vrchole skrinky je malý krížik. Kaplnka je ohradená kovovým nízkym plotom a osvetlená záhradnými lampami.

Słupia

Słupia

72 Kapliczka św. Jana Nepomucena

Kaplnka sv. Jána Nepomuckého

Prawdopodobnie wzniesiona na przełomie XVIII/XIX w. Nie są znani fundatorzy ani dokładna data jej powstania. Kapliczka znajduje się w przysiółku Na rolach na posesji p. Janeckich, którzy sprawują nad nią opiekę. Zbudowana jest z kamienia, otynkowana, pokryta dachówką z metalowym krzyżem umieszczonym na szczycie. Wejście zamknięte drewnianymi drzwiami, w górnej części przeszklonymi pionowymi listewkami. Nad nimi w trójkątnym szczycie ostrołukowa wnęka z ludową barokową drewnianą rzeźbą w biało-czarnym kolorze św. Jana Nepomucena pochodząca z XIX/XX w. Nad figurą data 1984 mówiąca o przeprowadzonym remoncie. W dolnej części wnęki znajduje się balkonik z ozdobnym metalowym wykończeniem. Do kapliczki prowadzą betonowe schody, wewnątrz jest sklepione półkole. Kapliczkę zdobi znajdujący się w środku ołtarzyk z obrazem Matki Boskiej Częstochowskiej. Pod obrazem figura Matki Boskiej Różańcowej. We wnętrzu kapliczki znajduje się kilka obrazów z podobiznami świętych.

Pravdepodobne bola vybudovaná na prelome 18. a 19. storočia, avšak nie je známe, kto ju dal postaviť ani dátum jej vzniku. Kaplnka sa nachádzav osade Na Rolach na pozemku Janeckých, ktorí sa o ňu starajú. Postavená je z kameňa, je omietnutá a prikrytá škridlou, na jej vrchole sa nachádza kovový kríž. Vchod uzatvárajú drevené dvere, ktoré majú vo vrchnej časti zasklenie pod zvislými lištami. Nad tým je v trojuholníkovom priečelí výklenok so zalomeným oblúkom s ľudovou barokovou drevenou sochou sv. Jána Nepomuckého, ktorá pochádza z 19. alebo 20. storočia je v čiernobielych farbách. Dátum nad sochou – 1984 hovorí o vykonanej rekonštrukcii. V spodnej časti výklenku sa nachádza balkónik s kovovými dekoráciami. Do kaplnky vedú betónové schody, vo vnútri je polkruhová klenba. Kaplnku vo vnútri dopĺňa ozdobný oltárik s obrazom Panny Márie Čenstochovskej. Pod obrazom je socha Ružencovej Panny Márie. V interiéri kaplnky sa nachádza niekoľko obrazov znázorňujúcich svätých.

73 Kapliczka Matki Boskiej z Dzieciątkiem Jezus

Kaplnka Panny Márie s Ježiškom

Kapliczka powstała prawdopodobnie pod koniec XIX w. Usytuowana jest przy drodze pod dużą lipą, na posesji Stanisława i Anny Dziedziców. Domkowa, kamienna, otynkowana, pokryta dwuspadowym dachem z blachy falistej, na którym z przodu umieszczono metalowy krzyż. Wejście zamknięte jest półkoliście drzwiami drewnianymi jednoskrzydłowymi, mającymi w górnej części również dwie półkoliste drewniane kratki. We frontowej części kapliczki znajdują się dwie wnęki: trójkątna i prostokątna z niebieską figurką Matki Bożej. Wewnątrz mieści się drewniany ołtarzyk ujęty dwiema kolumnkami, a na nim ludowy obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem z XIX w. i dwie pasyjki z gipsowymi figurkami oraz figurka Matki Boskiej Niepokalanie Poczętej. W 1983 r. zmieniono dach kapliczki, a w 2002 r. został przeprowadzony jej remont.

Kaplnkavznikla pravdepodobne koncom 19. storočia a je umiestnená pri ceste pod veľkou lipou, na pozemku Stanislava a Anny Dziedzicových. Domčeková kaplnka je z omietnutého kameňa, prikrytá sedlovou strechou z vlnitého plechu, ktorá má spredu kovový krížik. Polkruhový vchod uzatvárajú drevené jednokridlové dvere, ktoré majú vo vrchnej časti dve polkruhové drevené mriežky. Vo fasáde kaplnky sa nachádzajú dva výklenky: trojuholníkový a obdĺžnikový s modrou soškou Panny Márie. Vnútri sa nachádza medzi dvomi stĺpkami drevený oltárik a v ňom ľudový obraz Panny Márie s dieťaťom z 19. storočia ako aj dva kríže so sadrovými Kristami na kríži a soška Nepoškvrnene počatej Panny Márie. V roku 1983 bola strecha kaplnkyvymenená a v roku 2002 bola kaplnka reštaurovaná.

74 Krzyż przydrożny

Prícestný kríž

Pierwszy krzyż został wkopany przez księdza J. Lecha w latach 20. na parceli parafialnej. Krzyż był drewniany z wizerunkiem Pana Jezusa. Mieszkańcy gromadzili się wokół niego w tzw. suche dni we wrześniu. Stawiano przy nim ołtarz w czasie procesji Bożego Ciała, odprawiane były również majówki. Z uwagi na jego zniszczenie na początku lat 80. ubiegłego wieku został postawiony nowy, wykonany przez p. Zbigniewa Kaperę, a wkopany przez p. Konstantego Malinowskiego, ówczesnego właściciela gruntu. Figura Pana Jezusa Ukrzyżowanego umieszczona na krzyżu wykonana jest z aluminium. Znajduje się na posesji p. Wojciecha Malinowskiego.

Prvý kríž bol zasadený do zeme kňazom J. Lechom v 20-tych rokoch na farskom pozemku. Kríž bol drevený a bola na ňom podobizeň Pána Ježiša. Obyvatelia sa okolo neho zhromažďovali počas tzv. suchých dní v septembri. Stávali na ňom oltár počas procesie na sviatok Božieho Tela, taktiež sa pri ňom konali májové bohoslužby. Vzhľadom na jeho poškodenie na začiatku 80-tych rokov minulého storočia bol postavený nový, ktorý urobil Zbigniew Kaper a zasadil ho Konstanty Malinowski, vtedajší majiteľ pozemku. Figúra Ukrížovaného Ježiša na kríži je vyrobená z hliníka. Nachádza sa na pozemku Wojciecha Malinowského.

75 Kapliczka św. Franciszka

Kaplnka sv. Františka

Kapliczka powstała w 1931 r. W 2008 r. z fundacji Rady Sołeckiej została postawiona nowa wykonana przez p. Kucharczyka. Usytuowana jest na skrzyżowaniu dróg między dwoma rozłożystymi starymi lipami. Kapliczka domkowa, wsparta na betonowej podmurówce, wykonana z drewna, pokryta dwuspadowym dachem krytym blachą, na którego szczycie umieszczono drewniany krzyżyk. Wejście do kapliczki stanowi drewniana balustrada. Wewnątrz znajduje się rzeźbiona w drewnie duża figura św. Franciszka.

Kaplnka vznikla v roku 1931. V roku 2008 rada šoltýsa dala postaviť novú kaplnku, ktorú urobil pán Kucharczyk. Umiestnená je na križovatke ciest medzi dvomi košatými starými lipami. Domčeková kaplnka stojí na betónovom základe je urobená z dreva, prikrytá sedlovou strechou z plechu, na vrchole ktorej je drevený krížik. Do kaplnky sa vchádza po drevenej balustráde. Vnútri sa nachádza z dreva vyrezaná veľká figúra sv. Františka.

Szczyrzyc

Szczyrzyc

76 Kościół pw. Najświętszej Maryi Panny Wniebowziętej i św. Stanisława Biskupa Męczennika

Kostol je zasvätený Najsvätejšej Panne Márii Nanebovzatej a sv. Stanislavovi Biskupovi mučeníkovi

Kościół jest częścią zabytkowego zespołu klasztornego Cystersów. Świątynia wzniesiona została na planie krzyża z prezbiterium zamkniętym półkolistą absydą. Do wnętrza kościoła prowadzi piękny gotycki portal oraz rzeźbione drzwi. Nad kościołem góruje rokokowa wieżyczka z sygnaturką. Poświęcenia dokonał biskup Tomasz Oborski w 1642 r. Ołtarz główny fundacji opata Remigiusza Łukomskiego pochodzi z 1642 r. i z tego czasu jest także obraz Marii Wniebowziętej, który był w nim umieszczony do momentu zastąpienia przez cudowny obraz Matki Boskiej Szczyrzyckiej. Po bokach głównego ołtarza są dwie figury: św. Stanisław z twarzą fundatora i św. Wojciech z twarzą

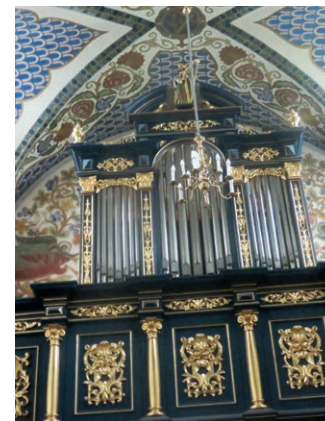

Zygmunta III Wazy. Tabernakulum jest XVIII-wieczne. Stalle służące do modłów zakonnych XIX-wieczne. Nad nimi dwa orły, a na posadzce lwy – to zabytki z dawnych stall z XVII w. W ramionach transeptu dwa wyjątkowo piękne ołtarze

w kształcie zwojów roślinnych, które są rzadko spotykanym przykładem sztuki rokoko. Na chórze umieszczone są organy z neoklasycyzyzmem, wykonane w latach 1885–1892 przez organmistrza Tomasza Falla.

Obecnie cudowny obraz Matki Boskiej Szczyrzyckiej znajduje się w ołtarzu głównym. Wcześniej obrabowany został przez Szwedów w 1705 r. i ponownie przez Austriaków w roku 1794. Z okazji 750-lecia istnienia opac-

stwa 19 sierpnia 1984 r. obraz cudowny otrzymał złote papieskie korony ufundowane przez opata Huberta Kostrzańskiego, które poświęcił Ojciec Święty Jan Paweł II, a nałożył na obraz prymas Józef Glemp.

Kostol je súčasťou pamiatkového kláštorného komplexu rádu Cisterciánov. Chrám bol vybudovaný na krížovom pôdoryse s presbytériom uzavretým polkruhovou apsidou. Vchod od kostola tvorí nádherné gotické priečelie a vyrezávané dvere. Nad kostolom sa týči rokoková vežička. Kostol v roku 1642 vysvätil biskup Tomasz Oborski. Hlavný oltár, ktorý daroval opát Remigius Lukomski pochádza z roku 1642 a z toho istého obdobia je tiež obraz Nanebovzatej Márie, ktorý sa v ňom nachádzal až do času, keď bol nahradený zázračným obrazom Panny Márie zo Szczyrzyca. Po stranách hlavného oltára sú dve sochy: sv. Stanislava s tvárou darcu a sv. Wojtecha s tvárou kráľa Žigmunda III. Vasu. Tabernákulum pochádza z 18. storočia a lavice, ktoré slúžia na modlitby mníchov sp z 19. storočia. Nad nimi sú dva orly a v dlažbe levy, to sú pamiatky po niekdajších laviciach z 17. storočia. V ramenách priečnej chodby sú dva výnimočne pekné oltáre v tvare vijúcich sa rastlín, čo je zriedkavý príklad rokokového umenia. Na chóre sú umiestnené dva organy s neoklasicistickým prospektom vyrobené v rokoch 1885 – 1892 výrobcom organov Tomaszom Fallom. V súčasnosti sa zázračný obraz Panny Márie zo Szczyrzyca nachádza v hlavnom oltári. Najprv bol v roku 1705

okradnutý Švédmi a neskôr v roku 1794 Rakúšanmi. Pri príležitosti 750-tého výročia existencie opátstva dňa 19. augusta 1984 zázračný obraz dostal zlaté pápežské korony, ktoré daroval opát Hubert Kostrzański a ktoré posvätil svätý otec Ján Pavol II a na obraz dal umiestniť Jozef Glemp.

77 Figura św. Innocentego

Socha sv. Inocenta

Zbudowana została w 1850 r. przez Agnieszkę i Andrzeja Murzynów jako wotum dziękczynne. Znajduje się w Abramowicach przy drodze ze Szczyrzyca do Góry św. Jana. Figura św. Innocentego wykonana z piaskowca, umieszczona na betonowym postumencie. Nad nią ozdobny dwuspadowy daszek. Ogrodzona zdobionymi metalowymi prętami. Remontowana przez mieszkańców Abramowic w 1972 r., odnowiona w 2011 r. przez Grażynę i Tomasza Krupińskich. Opiekę nad nią sprawuje p. Aniela Korba.

Urobili ju v roku 1850 Agnieszka a Andrzej Murzynovi ako ďakovnú obeť. Nachádza sa v Abramowiciach pri ceste zo Szczyrzyca na Horu sv. Jána. Socha sv. Inocenta je urobená z pieskovca a postavená na betónovom podstavci. Chráni ju sedlová strieška a je ohradená ozdobnými kovovými tyčkami. V roku 1972 ju zreštaurovali obyvatelia Abramowic a v roku 2011 ju zase obnovili Gražyna a Tomasz Krupiński. Stará sa o ňu pani Aniela Korba.

62

78 Krzyż bitwy pod Grunwaldem

Križ bitky pri Grunwalde

Krzyż stoi przy drodze prowadzącej z Janowic do Szczyrzyca, niedaleko cegielni. Wybudowano go w 1910 r. z inicjatywy mieszkańców wsi Szczyrzyce oraz pobliskich wiosek. Upamiętnia on zwycięską bitwę pod Grunwaldem 15.07.1410 r. Został on postawiony ku czci poległych żołnierzy. W 1991 r. z uwagi na przebudowę drogi przeniesiono krzyż na drugą stronę i zastąpiono stary drewniany nowym metalowym z dawnym wizerunkiem Chrystusa z cierniową koroną na głowie. Ufundowano dwie tablice z napisem: INSKRYPCJE: NA CZEŚĆ HISTORYCZNEGO ZWYCIĘSTWA WOJSK POLSKO-LITEWSKICH NAD WOJSKAMI KRZYŻACKIMI 15 LIPCA 1410 ROKU POD GRUNWALDEM W 500 ROCZNICĘ ZWYCIĘSTWA KRZYŻ POSTAWIŁ SZCZYRZYC W 1910 R. Druga tablica: INSKRYPCJE: GRUNWALD „PRAOJCOM NA CHWAŁĘ, BRACIOM NA OTUCHE”.

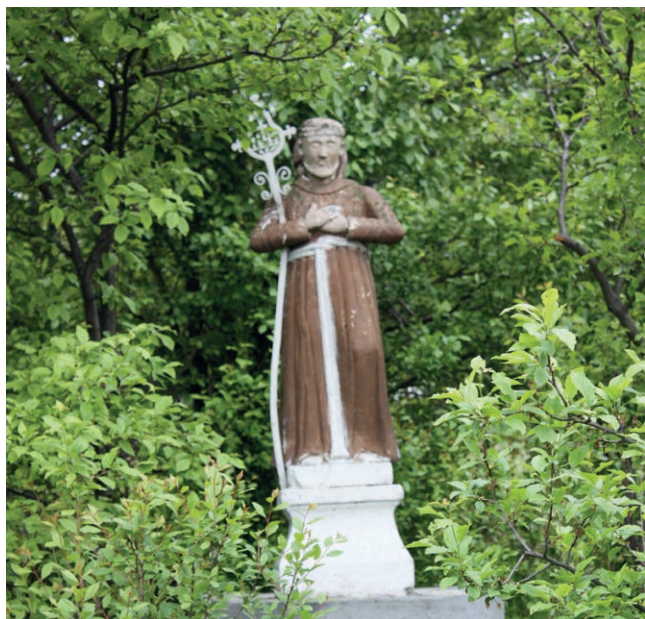
Križ stojí pri ceste vedúcej z Janowic do Szczyrzyca neďaleko tehelne. Postavený bol v roku 1910 na podnet obyvateľov dediny Szczyrzyce a okolitých dedín. Pripomína víťaznú bitku pri Grunwalde dňa 15. júla v roku 1410 a bol postavený na počesť padlých vojakov. V roku 1991 kvôli prestavbe cesty bol križ presťahovaný na druhú stranu a starý drevený križ bol nahradený novým kovovým križom so starou podobizňou Krista s trňovou korunou na hlave. Tiež boli sem venované dve tabule s textom: NA POČESŤ HISTORICKÉHO VÍŤAZSTVA POĽSKO-LITOVSKÝCH VOJSK NAD KRÍŽIACKYMI VOJSKAMI 15. JÚLA ROKU 1410 PRI GRUNWALDE PRI PRÍLEŽITOSTI 500 VÝROČIA VÍŤAZSTVA KRÍŽ POSTAVIL SZCZYRZYC V ROKU 1910. Druhá tabula: GRUNWALD PRAOTCOM NA CHVÁLU, BRATOM PRE VIERU VO VÍŤAZSTVO.

79 Krzyż drewniany

Drevený kríž

Krzyż stoi w centrum Szczyrzyca. Wzniesiony w 1949 r. z fundacji parafian upamiętniający Misje Święte. W 2011 r. z tej samej fundacji postawiono nowy krzyż. Poświęcony, niesiony przez druhów Straży Pożarnej w Pogorzanach w Wielki Piątek. Nad wizerunkiem Chrystusa Ukrzyżowanego widnieje napis INRI.

Krížstojí v centre Szczyrzyca. Vztýčený bol v roku 1949 ako dar farníkov pripomínajúci Sväté misie. V roku 2011 ako taký istý dar bol postavený nový kríž, ktorý vysvätený niesli členovia hasičského zboru v Pogorzanoch na Veľký piatok. Nad podobizňou Ukrížovaného krísta je nápis INRI.

80 Figura św. Franciszka

Socha sv. Františka

Powstała w drugiej połowie XIX w. z fundacji Franciszka Rokosza. Znajduje się w ogrodzie przy drodze ze Szczyrzyca do Góry św. Jana. Na betonowym cokole stoi kamienny posąg św. Franciszka z Asyżu.

Vznikla v druhej polovici 19. storočia ako dar Franciszka Rokosza. Nachádza sa v záhrade pri ceste zo Szczyrzyca na Horu sv. Jána. Na betónovom podstavci stojí kamenná socha sv. Františka z Assisi.

63

81 Kapliczka w kształcie grotty

Kaplnkav tvare jaskyne

Kapliczka w kształcie sztucznej grotty została wzniesiona w 1967 r. przez Jana Matykiewicza w podzięce za szczęśliwy powrót do domu z II wojny światowej. Znajduje się w przysiółku Abramowice przy drodze do Góry św. Jana. Na podwyższeniu wewnątrz grotty umieszczona duża biała kamienna figura Najświętszej Maryi Panny i mała figurka kamienna św. Bernadetty. W dolnej części tablica z inskrypcją: FUNDACJA JANA MATYKIEWICZA ZA OCALENIE I POWRÓT Z WOJNY R.P.1967.

Kaplnkav tvare umelej jaskyne bola postavená v roku 1967 Janom Matykiewiczem ako poďakovanie za šťastný návrat domov z druhej svetovej vojny. Nachádza sa v osade Abramowice pri ceste na Horu sv. Jána. Vo vyvýšenom vnútri jaskyne je veľká biela kamenná socha najsvätejšej Panny Márie a malá kamenná figurka sv. Bernadety. V spodnej časti je tabuľa s nápisom: DAR OD JANA MATZKIEWICZA ZA ZÁCHRANU A NÁVRAT Z WOJNY R.P. 1967.

Kaplica z Pietą

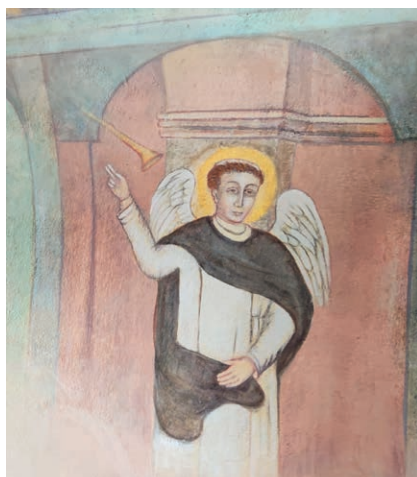
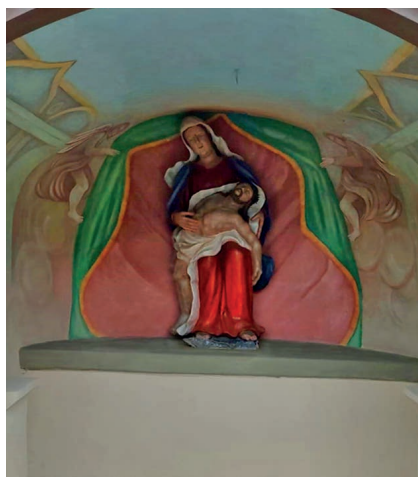
Kaplnka s Pietou

Kaplica znajduje się przy skrzyżowaniu dróg do Skrzydłnej i Jodłownika. Zbudowana została w XVIII/XIX w. Ufundowali ją mieszkańcy wsi: Abramowice, Pogorzany i Janowice przy współudziale klasztoru oo. Cystersów. W pobliżu kapliczki znajduje się wspaniałe źródło wody, którą dawniej uważano za leczniczą, szczególnie na oczy i rany. Źródło nigdy nie wysycha. Ze względu na cudowną moc nazwano ją wodą Matki Bożej. Kaplica domkowa zbudowana jest z kamienia, otynkowana, pokryta dwuspadowym półokrągłym z tyłu dachem. Na jego środku wieżyczka z sygnaturką, a na niej prosty krzyżyk. Do wnętrza prowadzą dwuskrzydłowe drzwi, w górnej części zaokrąglone z krzyżującymi się listewkami. W trójkątnym szczycie odcięty okapem jest półokrągła wnęka z gipsową figurką Maryi Niepokalanie Poczętej. Wewnątrz sklepienie kolebkowe, podłoga betonowa. Na betonowym ołtarzyku duża rzeźba barokowo-ludowa Pieta Matki Boskiej Bolesnej. Wnętrze kapliczki ozdabiają odrestaurowane freski w 2021 r. w ramach mikroprojektu „Kapliczki, krzyże przydrożne – niemi świadkowie historii i dziedzictwa kulturowego pogranicza polsko-słowackiego, Jodłownik – Niżná Polianka”. Całość otoczona jest betonowymi słupkami zakończonymi stożkowymi nakryciami, połączone trzema rurkami.

Kaplnka sa nachádza pri križovatke ciest do Skrzydłnej a Jodłownika. Na prelome 18. a 19. storočia ju dali postaviť obyvatelia dedín: Abramowice, Pogorzany a Janowice so spoluúčastou kláštora Otcov Cisterciánov. V blízkosti kaplnky sa nachádza výborný vodný prameň, ktorý bol kedysi považovaný za liečivý a to zvlášť na oči a rany. Prameň nikdy nevyschol. Pretože mal zázračnú silu nazývali ho vodou Panny Márie. Domčeková kaplnka je postavená z kameňa, je omietnutá a pokrytá je sedlovou plechovou strechou, zozadu polkruhovou. V strede strechy

je vežička so sanktusníkom a na nej jednoduchý krížik. Dovnútra vedú dvojkrídlové dvere, ktoré majú vo vrchnej zaokrúhlenej časti skříženú lištu. V trojuholníkovom priečelí zospodu ohraničenom kovovým odkvapom je polkruhový výklenok so sadrovou soškou Nepoškvrnene počatej Márie. Vo vnútri je valená klenba a podlaha z betónu. Na betónovom oltárikú je veľká barokovo-ludová socha Pieta Panny Márie bolestnej. Interiér kaplnky je zdobený freskami zreštaurovanými v roku 2021 mikroprojektu: Kaplnky, cestné kríže - tichí svedkovia histórie a kultúrneho dedičstva polsko-slovenského pohraničia, Jodłownik – Niżná Polianka. Všetko je ohradené betónovými stĺpkami s kužeľovitými čiapočkami a pospájanými tromi rúrkami.

83 Kapliczka murowana w kształcie słupa

Murovaná kaplnka v tvare stĺpu

Wzniesiona na pocz. XX w. z fundacji Tomasza Banacha. Kamienna, otynkowana, kryta dachówką. W czworobocznej wnęce znajduje się figura Serca Pana Jezusa. Obok niej dwie figurki: po jej lewej stronie mniejsza Matki Boskiej z Dzieciątkiem, po prawej Matki Bożej Różańcowej.

Postavená bola na začiatku 20. stor. ako dar Tomasza Banacha. Kaplnka je z omietnutého kameňa a pokrytá škridlou. V štvorstrannom výklenku sa nachádza socha Srdca Pána Ježiša. Vedľa sú dve sošky, vľavo menšia Panny Márie s dieťaťom, vpravo Ružencovej Panny Márie.

84 Figura św. Floriana

Socha sv. Floriána

Figura znajduje się w przysiółku Abramowice, przy strażackim basenie wodnym w miejscu starej remizy. Stoi na skrzyżowaniu dróg ze Szczyrzycy do Góry św. Jana. Figura św. Floriana, patrona strażaków, ma chronić wieś przed pożarem. Wykonana została w 1913 r. z piaskowca. Postument słupowy spoczywa na podwójnym stopniu. W dolnej jego części inskrypcje. Z przodu: FUNDATOROWIE GMINY ABRAMOWICE 1913/8. Prawa strona: KORDECZKA JÓZEF FUNDUJĄCY. Z tyłu: KIEROWNIK BUDOWY PIOTR CUDEK. Powyżej w wydzielonej partii cokołowej z głęboką niszą zamkniętą półkoliście znajduje się gipsowa figurka Matki Boskiej z Lourdes. Na wyniosłym czworobocznym gzymsowanym postumencie stoi duża figura św. Floriana, który nieprzerwanie prawą ręką wylewa z kamiennego cebrzyka dużym strumieniem wodę na płonący dom. W lewej ręce trzyma tłumiacę. Całość otoczona jest ozdobnym metalowym ogrodzeniem. Opiekują się nią strażacy.

Socha sa nachádza v osade Abramowice pri hasičskej nádrži s vodou na mieste starej hasičskej zbrojnice. Stojí na križovatke ciest zo Szczyrzycy na Horu sv. Jána. Socha sv. Floriána, patróna hasičov, má chrániť dedinu pred požiarom. Urobená bola v roku 1913 z pieskovca. Stĺpový podstavec stojí

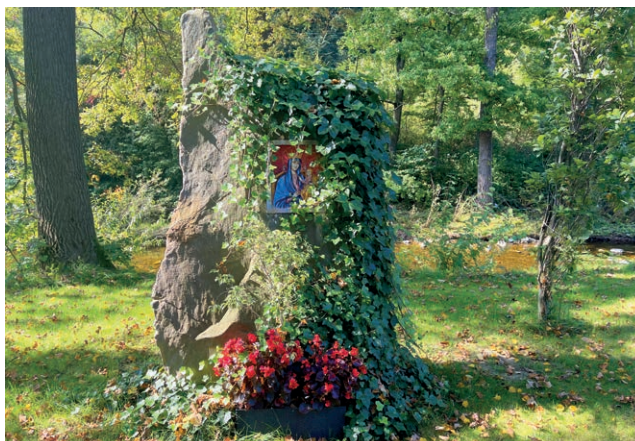
na dvoch schodoch. V jeho spodnej časti sú nápisy, vpredu: DARCOWIA OBCE ABRAMOWICE 1913/8, na pravej strane: KORDECZKA JOZEF DARUJÚCI, zozadu: STAWBYVEDÚCI PIOTR CUDEK. Vyššie v oddelenej časti podstavca s hlbokým polkruhovým výklenkom sa nachádza sadrová soška Panny Márie Lurdskej. Na vystupujúcom štvorhrannom rímsovom podstavci stojí veľká socha sv. Florián, ktorý pravou rukou neprestajne vyleva z kamennej nádoby veľkým prúdom vodu na horiaci dom. V ľavej ruke drží tlmnicu. Celok je ohradený ozdobnou kovovou ohradou. Starajú sa o ňu hasiči.

85 Obelisk z obrazem Matki Bożej Szczyrzyckiej

Obelisk s obrazom Panny Márie zo Szczyrzycy

Znajduje się nad rzeką Stradomką obok obiektu Willa Sewer. Wzniesiony w 2015 r. z fundacji Krystyny i Józefa Sewerynowów jako dziękczynienie za ocalenie obiektu w czasie powodzi w sierpniu 2014 r. Obelisk kamienny zwieńczony krzyżem i oświetlony wieczną lampką. Obraz Matki Bożej Szczyrzyckiej wykonany w technologii wypalania ceramicznego. Obelisk ozdobiony kwiatami i krzewami.

Nachádza sa pri rieke Stradomka vedľa objektu Willa Sewer. V roku 2015 ju dali postaviť Krystyna a Jozef Sewerynoví z vďaky za záchranu objektu počas povodne v auguste roku 2014. Kamenný obelisk má na vrchole kríž a svieti na ňom večné svetlo. Obraz Panny Márie zo Szczyrzycy je vytvorený technológiou keramického vypalovania. Obelisk zdobia kvety a kríky.

Szyk *Szyk*

86 Kościół pw. św. Stanisława Biskupa Męczennika i św. Barbary Męczennicy

Kostol je zasvätený sv. Stanislavovi Biskupovi mučeníkovi a sv. Barbore mučenici

Pierwszy kościół wzniesiony został w 1. poł. XVI w. z fundacji Lasockich, ówczesnych właścicieli Szyku. W 1633 r. został gruntownie przebudowany, poświęcony w 1634 r. Kilkakrotnie przechodził remonty, z czego najpoważniejsze były w 1751 r., w 2. poł. XIX w. oraz w latach 90. XX w. Jest przykładem późnogotyckiej architektury drewnianej.

Kościół jest jednonawowy, z węższym od nawy prezbiterium zamkniętym trójbocznie, przy którym znajduje się niewielka zakrystia. Od frontu kwadratowa dość ciężka wieża o lekko pochyłonych ścianach. Nawa i prezbiterium nakryte są wspólnym, wielopłóciowym dachem pokrytym gontem. Na jego kalenicy wznosi się barokowa wieżyczka na sygnaturkę. Wieża nakryta jest daszkiem namiotowym. Wszystkie ściany pokryte są gontem, izbica wieży posiada pionowy szalunek z desek. Wnętrze nakrywają płaskie stropy, zdobi je polichromia z 2. poł. XIX w. W świątyni są trzy ołtarze.

Ołtarz główny pochodzi z 2. poł. XVIII w., w jego centralnej części znajduje się obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem z XVI w. W górnej jego części przedstawienie Pietas Domini – Boga Ojca z martwym ciałem Chrystusa na kolanach. Na zasuwie ołtarza obraz patronki kościoła św. Barbary,

po bokach rzeźby św. Piotra i św. Pawła. Ołtarze boczne rokokowe z 2. poł. XVIII w. W centralnym lewym polu św. Antoni Pustelnik, w zwieńczeniu św. Apollonia. W prawym św. Wawrzyniec, w zwieńczeniu św. Joanna. Cennym zabytkiem jest renesansowa kamienna chrzcielnica z 1585 r., a także późnobarokowy obraz św. Jana Nepomucena z 1726 r. Kościół jest ogrodzony murem kamiennym przykrytym dachówką. Znajduje się na Małopolskim Szlaku Architektury Drewnianej.

Prvý kostol dala v prvej polovici 16. stor. postaviť rodina Lasockých, vtedajších zemepánov Szyku.

V roku 1633 bol od základu prestavaný a vysvätený bol v roku 1634. Niekoľkokrát prešiel rekonštrukciami, z ktorých najdôležitejšie boli v roku 1751, v druhej polovici 19. stor. a v 90-tych rokoch 20. storočia. Tvorí príklad neskorogotickej drevenej architektúry. Kostol je jednododový so zúženým a trojstranne uzavretým presbytériom, pri ktorom sa nachádza malá sakristia. A priečelí stojí hranatá a pomerne ťažká veža s mierne naklonenými múrmi. Chránová loď a presbytérium sú pokryté spoločnou mnohostrannou šindľovou strechou. Na hrebeni strechy sa týči baroková zvonová vežička. Veža je pokrytá ihlanovitou strechou.

Všetky steny sú pokryté šindľom, tzv. vežová izbica je obitá zvislými doskami. Vo vnútri sú ploché stropy ozdobené farebnými maľbami z druhej polovice 19. storočia. V kostole sú tri oltáre: hlavný oltár pochádza z druhej polovice 18. storočia a v jeho ústrednej časti sa nachádza obraz Panny Márie s dieťaťom z 16. stor. vo vrchnej časti je znázornenie „Pietas Domini“, tzn. Boh Otec s mŕtvym telom Krista na kolenách. Na prednej zasúvacej oltárnej tabuli je obraz patrónky kostola sv. Barbory, po stranách sochy sv. Petra a sv. Pavla. Bočné oltáre sú barokové z druhej polovice 18. stor. V stredovej ploche vľavo je sv. Anton Pustovník a na vrchole sv. Apollónia. Vpravo je zas sv. Vavrinec a na vrchole sv. Joanna. Hodnotnou pamiatkou je renesančná kamenná krstiteľnica z roku 1585 a tiež neskorobarokový obraz sv. Jána Nepomuckého z roku 1726. Kostol je ohradený kamenným múrikom pokrytým škridlou. Nachádza sa na Malopolskej ceste drevenej architektúry.

V roku 1633 bol od základu prestavaný a vysvätený bol v roku 1634. Niekoľkokrát prešiel rekonštrukciami, z ktorých najdôležitejšie boli v roku 1751, v druhej polovici 19. stor. a v 90-tych rokoch 20. storočia. Tvorí príklad neskorogotickej drevenej architektúry. Kostol je jednododový so zúženým a trojstranne uzavretým presbytériom, pri ktorom sa nachádza malá sakristia. A priečelí stojí hranatá a pomerne ťažká veža s mierne naklonenými múrmi. Chránová loď a presbytérium sú pokryté spoločnou mnohostrannou šindľovou strechou. Na hrebeni strechy sa týči baroková zvonová vežička. Veža je pokrytá ihlanovitou strechou.

87 Krzyż przydrożny

Prícestný kríž

Krzyż żelazny obramowany metalowym prętem, na skrzyżowaniu ramion promienie. Na nim umieszczony metalowy, złoty wizerunek Chrystusa w ozdobnej blaszanej osłonie. W dolnej części krzyża umocowana jest półokrągła blaszana gablotka, w której umieszczona jest figura Matki Boskiej Niepokalanej. Krzyż stoi na posesji p. Marcina Kuca, przy głównej drodze. W 1990 r. w miejsce starego drewnianego krzyża Władysław Kaper postawił nowy. Przy krzyżu odbywają się nabożeństwa majowe. Opiekę nad nim sprawuje właściciel posesji.

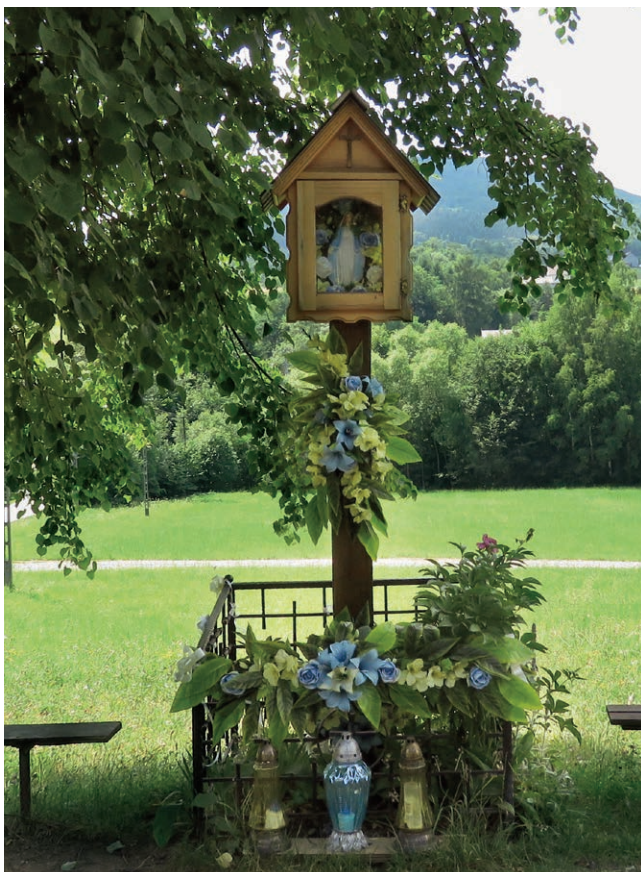
Železný kríž je orámovaný kovovým prútom a z prekríženia ramien vystupujú lúče. Na ňom sa nachádza kovová zlatá podobizeň Krista s plechovou ozdobou. Na spodnej časti kríža je pripevnená polkruhovú plechová vitrína, v ktorej je soška Nepoškvrnenej Panny Márie. Kríž stojí na pozemku Marcina Kuca pri hlavnej ceste. Na mieste staršieho dreveného kríža ho ako nový v roku 1990 postavil Wladyslaw Kacpera. Pod krížom sa konávajú májové pobožnosti. Stará sa oň majiteľ pozemku.

68

88 Kapliczka na słupie

Kaplnka na stĺpe

Kapliczka znajduje się w przysiółku Bucówka na posesji Andrzeja Sewielskiego. Fundatorami i wykonawcami jej byli mieszkańcy przysiółka: Wawrzyniec Mazur i Stanisław Lizak. Postawiona została w 2. połowie XX w. Założyciele: p. Andrzej Mazur, Józef Lizak i Katarzyna Sewielska. Na drewnianym słupie umieszczona jest kapliczka szafkowa pokryta dwuspadowym daszkiem. We wnętrzu szafki za oszkloną szybą umieszczona jest gipsowa figura stojącej na kuli ziemskiej Matki Bożej Niepokalanie Poczętej, która miażdży stopami oplatającego ziemię węża i wyciąga ręce do wszystkich ludzi. Pierwotnie w szafce znajdowała się figurka Matki Bożej Różańcowej, przywieziona przez śp. Wawrzyńca Mazura. Kapliczka otoczona jest metalowym płotkiem i obsadzona kwiatami. Została poświęcona i od początku istnienia stała się miejscem kultu maryjnego. Opiekują się nią mieszkańcy przysiółka.

Kaplnka sa nachádza v osade Bucowka na pozemku Andrzeja Sewielského. Postavili ju bývalí obyvatelia osady Wawrzynec Mazur a Stanislaw Lizak v druhej polovici 20-teho storočia. Postaviť ju dali Andrzej Mazur, Jozef Lizak a Katarzyna Sewielska. Skriňová kaplnka prikrytá sedlovou strieškou je umiestnená na drevenom stĺpe. Vo vnútri skrinky sa za sklom nachádza sadrová soška Nepoškvrnenej počatej Panny Márie, ktorá stojí na zemeguli a nohami šliape po hadovi ovijajúcom zemeguľu, pričom vystiera ruky do všetkých ľudí. Pôvodne sa v skrinke nachádzala soška Ružencovej Panny Márie, ktorú priviezol už nežijúci Wawrzynec Mazur. Kaplnka je ohradená kovovým plôtikom a dookola sú zasadené kvety. Bolavysvätená a od začiatku je miestom uctievania Panny Márie. Starajú sa o ňu obyvatelia osady.

89 Kapliczka Matki Boskiej Różańcowej

Kaplnka Ružencovej Panny Márie

Powstała w latach 70. ubiegłego stulecia. Stoi przy drodze w przysiółku Rzeki. Murowana, pokryta dwuspadowym daszkiem krytym papą. Pomalowana na zewnątrz i wewnątrz na kolor niebieski. W środku na półce duża figura Matki Boskiej Różańcowej. Ufundowana przez Agnieszkę Sieję, żonę ówczesnego właściciela posiadłości. Odprawiano tu nabożeństwa majowe do chwili śmierci gospodarzy. Obecnie kapliczką opiekują się właściciele posesji.

Vznikla v 70-tych rokoch minulého storočia a stojí pri ceste v osade Rzeki. Je murovaná a má sedlovú striešku pokrytú térovým papierom. Zvonku aj zvnútra je vymaľovaná modrou farbou. V strede na polici je veľká socha Ružencovej Panny Márie, ktorú darovala Agnieszka Sieja, manželka vtedajšieho majiteľa pozemku. Kým žili domáci hospodári, konávali sa tu májové pobožnosti. V súčasnosti sa o kaplnku starajú majitelia pozemku.

90 Kapliczka Pana Jezusa Upadającego

Kaplnka Padajúceho Pána Ježiša

O kapliczce, a bardziej jeszcze o miejscu, na którym ona stoi, krążą ludowe opowieści, w których mowa o ukrytych pod kapliczką skarbach i ruinach dawnego zamczyska. Faktem jest, że wzgórek, na szczycie którego mieści się kapliczka, ma bardzo regularny kształt i wygląda jak kopic usypany ręką ludzką.

O kaplnke alebo ešte viac o mieste, kde stojí, krúžia ľudové povesti, v ktorých sa hovorí pokladoch skrytých pod kaplnkou a zrúcaninách starodávneho hradu. Skutočnosťou je, že návršie, na ktorom sa nachádza kaplnka má viditeľne pravidelný tvar a vyzerá ako násyp vytvorený ľudskou rukou.

Kapliczka stoi na tzw. plebańskim wzgórzu lub, jak wynika z relacji najstarszych mieszkańców Szyku, „na zamczysku“. Ulokowana w cieniu jedyne drzewa w morzu traw. Kapliczka domkowa, podobno postawiona została w 1863 r. dla uczczenia bohaterów powstania styczniowego. Na ołtarzu znajduje się figura przedstawiająca trzeci upadek Chrystusa, który podobno miał symbolizować trzy rozbiory. Stara kapliczka murowana, kwadratowa, wewnątrz sklepiona kolebkowo, kryta blachą, pierwotnie gontem, z dwuspadowym dachem zaokrąglonym z tyłu, pobielona na biało, nieustalanej fundacji.

Do wewnątrz prowadzą drewniane drzwi do połowy oszklone wąską szybą. Nad nimi szczyt zabudowany drewnianymi listewkami.

Kaplnka stojí na tzv. farskom vrchu alebo ako hovoria najstarší obyvatelia Szyku „na zámčisku“. Umiestnená je v tieni jediného stromu v záplave trávy. Domčeková kaplnka bola vraj postavená v roku 1863 na počesť hrdinov Januárového povstania. V oltári sa nachádza súsošie znázorňujúce Tretí pád Krista, ktorý vraj mal symbolizovať tri delenia Poľska. Stará štvorhranná kaplnka je murovaná, zvnútra má valenú klenbu a je pokrytá plechovou sedlovou strechou zozadu zaokrúhlenou, pôvodne mala strechu šindľovú. Vymaľovaná je na bielo. Pôvod kaplnky nie je známy.

Dovnútra vedú drevené dvere spoločne zasklené úzkou sklenenou platňou. Priechlie nad dverami je vyplnené drevenými lištami.

91 Kapliczka św. Marcina

Kaplnka sv. Martina

Kapliczka dziękczynna, wybudowana w 1960 r. z fundacji Wita Tabora. Znajduje się w przysiółku Zimna Woda, w pobliżu domu państwa Barbary i Jana Natanków. Słupowa, betonowa, wykończona półokrągłym daszkiem. W dolnej części w zasklonej wnęce obraz św. Marcina i kamienny krzyż z Chrystusem. Opiekę nad kapliczką sprawuje rodzina fundatora.

Ďakovná kaplnkapostavená v roku 1960 ako dar od WitaTabora sa nachádza v osade Zimna Woda v blízkosti domu Barbary a Jana Natankových. Je to stĺpová kaplnka z betónu, pokrytá polkruhovou strieškou. V spodnej časti sa v presklenom výklenku nachádza obraz sv. Martina a kamenný kríž s Kristom. O kaplnku sa stará rodina zakladateľa.

92 Kapliczka „Na Kamieńcu”

Kaplnka Na Kamienci

Znajduje się w przysiółku Na Kamieńcu przy drodze do wsi Sadek, na niewielkiej skarpie na posesji Łukasza Drożdża. Wybudowano ją na przełomie XVII /XVIII w. Nieznany jest jej fundator. Domkowa, wykonana z kamienia, pokryta tynkiem. Drzwi drewniane, w górnej części oszklone, nad nimi wnęka z obrazkiem Matki Boskiej Częstochowskiej. Wewnątrz znajdowała się duża figura Matki Bożej pochodząca z XVII w. Aktualnie ze względów bezpieczeństwa przechowywana jest na plebanii. W miejscu figury umieszczono obraz Matki Boskiej Szykowskiej. W ostatnim roku kaplicę odrestaurowano, pokryto dachówką. Do kapliczki prowadzą piękne granitowe schody. Obiekt ten odwiedził i szkicował słynny polski rysownik prof. Wiktor Zin. Kapliczką opiekują się państwo Drożdżowie.

Nachádza sa v osade Na Kamienci pri ceste do dediny Sadek na nízkom svahu na pozemku LukasaDrożdža. Postavená bola naprelome 17. a 18. storočia a nie je známe, kto ju dal postaviť. Domčeková kaplnkaje postavená z kameňa a omietnutá. Drevené dvere sú vo vrchnej časti zasklené a nad nimi je výklenok s obrázkom Panny Márie Čenstochovskej. Vo vnútri sa nachádzala veľká socha Panny Márie pochádzajúca zo 17. storočia, avšak v súčasnosti je z bezpečnostných uschovaná na fare. Na miestesocho je obraz Panny Márie zo Szyku. V poslednom roku bola kaplnka zreštaurovaná a pokrytá škridlou. Do kaplnky vedú nádherné žulové schody. Tento objekt navštívil a naškicoval známy poľský kreslíč prof. WiktorZin. O kaplnku sa starajú Drożdžovci.

70

Według legendy żyła kiedyś w Szyku córka dziedzica i zdarzyło się, że nie potrafiła w czystości dotrzeć do zamążpójścia. Kiedy nie mogła już ukryć swego stanu, pożaliła się matce. Ta powiadomiła swojego dziedzica i wtedy okazało się, że ojcem dziecka nie był szlachcic, tylko zwykły parobek. Lekkomyslną dziewczynę ukamienowano. Ludzie powiadają, że właśnie tutaj, gdzie później-za pokutę-za brak przebaczenia postawiono tę kapliczkę. Jak to naprawdę było, któż wie?

Inna legenda głosi, że wystawiona została jako akt ekspiacji miejscowego dziedzica za jego nieślubny związek z wiejską dziewczyną.

Podľa povestikedysi v Szyku žila céra grófa a stalo sa, že nedokázala si zachovať čistotu až do vydaja. Keď užnedokázala skrývať svoj stav, zverila sa s tým matke. Tá to dalavedieť svojmu grófovi a vtedy sa ukázalo, že otcom dieťaťa nie je šľachtic ale len obyčajný paholok. Lahkomyselné dievča bolo ukameňované a ľudia rozprávajú, žepráve na tomto mieste, kde bola neskôr postavená kaplnkaako pokánie za neodpustenie. Ako to bolo v skutočnosti, ktože vie?

V inej legende sa tvrdí, že bolapostavená ako ako kajúcny čin miestneho grófa za jeho nemanželský vzťah s dedinským dievčaťom.

93 Kapliczka z Pietą Limanowską

Kaplnka s Pietou z Limanowej

Kapliczka znajduje się w przysiółku Podkostrze, na posesji Anny i Stanisława Zajaców, którzy są jej fundatorami. Powstała w 2000 r., Roku Milenijnym, jako wotum wdzięczności za otrzymane łaski i błogostwa. Kapliczka murowana, słupowa, dwukondygnacyjna z dwoma półokrągłymi wnękami. W pierwszej wnęcie gipsowa figura Matki Boskiej Bolesnej z Jezusem Konającym – Pieta Limanowska, za nią mały obraz Ojca Świętego Jana Pawła II, w drugiej drewniana figurka Jezusa Frasobliwego. W szczycie dwuspadowego daszku krytego dachówką metalowy krzyżyk z Jezusem Ukrzyżowanym. Na dole na metalowym pasku wyryta inskrypcja 30.04.2000. Ogródzona drewnianym płotkiem, udekorowana kwiatami. W maju każdego roku przy tej kapliczce zbierają się mieszkańcy przysiółka, aby wspólnie przy dźwiękach rodzinnej kapeli śpiewać tradycyjne majówki. Kapliczką opiekują się fundatorzy.

Kaplnka sa nachádza v osade Podkostrze na pozemku Anny a Stanislava Zajacových, ktorí ju dali postaviť. Vznikla v roku 2000 – v roku Milénia ako ďakovný dar za milosť a požehnanie, ktoré sa im dostalo. Kaplnka je murovaná a stĺpová s dvomi úrovňami a dvomi polkruhovými výklenkami. V prvom výklenku je sadrová socha Bolestnej Panny Márie s umierajúcim Ježišom – Limanovská Pieta a za ňou je malý obraz svätého otca Jána Pavla II. V druhej je drevená soška Ježiša Trpiteľa. Na priečelí sedlovej strechy pokrytej škridlou visí kovový krížik s Ukrížovaným Ježišom. Na spodku je na kovovom páse vytepaný nápis 30.04.2000. Ohradená je kovovou ohradkou a ozdobená je kvetmi.

Každý rok v máji sa pri tejto kaplnke stretávajú obyvatelia osady aby si spoločne za zvukov domácej kapely zaspievali tradičné májové piesne. O kaplnku sa starajú jej zakladatelia.

71

94 Kapliczka Matki Boskiej Majowej

Kaplnka Májovej Panny Márie

Kapliczka dziękczynna jako podziękowanie Matce Boskiej za uratowanie życia mężowi i synowi śp. Janiny. Umieszczona jest na rosnącej gruszy na posesji p. Agaty Zajac w przysiółku Zimna Woda. Drewniana rzeźbiona skrzyneczka, z przodu półkuliście wycięta, oszklona i ozdobiona, nakryta dwuspadowym daszkiem. Wyrzeźbiona w 2005 r. przez Józefa Brzezińskiego z Zakopanego i stamtąd przywieziona. W środku kapliczki jest figurka Matki Boskiej Majowej, pięknie ozdobiona. Przy kapliczce odprowadzane są nabożeństwa majowe.

Kaplnka je poďakovaním Panne Márii za záchranu životov muža asyna už nežijúcej Janiny. Umiestnená je na rastúcej hruške na pozemku Agaty Zajac v osade Zimna Woda. Je to drevená vyrezávaná skrinka s polkruhovým výrezom vpredu, ktorá je zasklená, zdobená a pokrytá sedlovou strieškou. Vyrezal ju v roku 2005 Jozef Brzezinski v Zakopanem a odtiaľ ju sem priviezli. Vovnútri kaplnky je pekne ozdobená soška Májovej Panny Márie. Pri kaplnke sa konávajú májové pobožnosti.

95 Kapliczka z Matką Boską Majową

Kaplnka s Májovou Pannou Máriou

Znajduje się w przysiółku Dalnia, na posesji państwa Sewiłóv. Otaczają ją drzewa lipowe. Powstała w 1992 r. Fundatorem i wykonawcą jest Jan Sewiło. Kapliczka ta jest odzwierciedleniem snu, który zmobilizował go do jej zbudowania jako wotum dziękczynne za uratowanie życia całej rodziny w wypadku drogowym. Wybudowana jest dokładnie według obrazu, jaki był przedstawiony we śnie fundatora. Przy kapliczce odbywają się tzw. majówki, czyli nabożeństwa majowe. Modlono się tu o dobre plony, o zdrowie w rodzinach. Kapliczka wybudowana jest w formie grotty. Do jej budowy zastosowano kamienie i zaprawę cementową. Jest w niej wnęka, w której jest Matka Boska Majowa. Wizerunek jest zasklony. Wnęka jest ozdobiona. Na szczycie kapliczki znajduje się maleńki krzyżyk.

Kapliczka stanowi osobiste wotum wdzięczności dla Matki Boskiej za otrzymane łaski. W roku 1987 rodzina Jana Sewiła cudem uniknęła poważnego wypadku drogowego. Fakt ten wywołał przekonanie o interwencji i wstawiennictwie Matki Boskiej, której zawdzięczano ocalenie. Kilka dni później p. Sewiło miał bardzo realistyczny sen. W złocistej poświacie, w hostii umieszczonej na kielichu zobaczył przepiękną postać Matki Boskiej, która zbliżała się do niego, poruszając ustami, jak gdyby chciała przekazać tajemnicze przesłanie. Ten wyjątkowo prawdziwy sen, który zdawał się być jawą, zainspirował p. Jana do budowy kapliczki poświęconej Matce Boskiej. W uroczym zacisznym zakątku w otoczeniu bujnej przyrody p. Sewiło wymurował kamienny cokół, a na nim, również z kamyczków, ułożył kielich. Na szczycie umiejscowił okrągłą hostię, w środku której znajduje się figurka Matki Boskiej Majowej. Miejsce to zostało poświęcone przez proboszcza parafii, księdza Józefa Bodzionego, i stało się ośrodkiem kultu maryjnego dla okolicznych mieszkańców. Szczególną jednak troską otaczają kapliczkę wszyscy członkowie rodziny Sewiłów, dla nich bowiem to miejsce upamiętnia wyjątkowe wydarzenia i przeżycia.

Nachádza sa v osade Dalnia na pozemku Sewilových, kde je obklopená lipami. Vznikla v roku 1992 a jej darcom a tvorcom je Jan Sewilo. Táto kaplnkaje prejavom snu, ktorý ho pohol k tomu, aby postavil kaplnku ako ďakovný dar za záchranu života celej rodiny pri dopravnej nehode. Postavená je presne podľa obrazu, aký sa zjavil vo sne jej darcu. Konajú sa tu májové pobožnosti, modlievajú sa tu za dobrú úrodu a zdravie v rodinách. Kaplnka je postavená v podobe jaskyne, pričom boli použité kamene a cementová malta. Nachádza sa v nej zasklený a ozdobený výklenok, v ktorom je Májová Panna Mária. Na priecheli kaplnky je malý krížik.

Kaplnka tvorí zvláštny ďakovný dar pre Pannu Máriu za udelenie milosti. V roku 1987 sa rodina Jana

Sewila zázrakom vyhla vážnej dopravnej nehode. Táto udalosť ich presvedčila o zásahu a príhovore Panny Márie, ktorej ďakujú za záchranu. O niekoľko dní neskôr mal pán Sewilo veľmi realistický sen. V hostiiležiacej vzlatistej žiare kalichauvidel nádhernú postavu Panny Márie, ktorá sa k nemu blížila a pohybovala ústami, akoby chcela odovzdať tajomný odkaz. Tento výnimočne pravdivý sen, ktorý ako by bol skutočnosťou, podnietil pána Jana aby postavil kaplnku venovanú Panne Márii. V čarovnom tichom kúte v lone prírody pán Sewilo vymuroval kamenný podstavec a na ňom poukladal taktiež z kameňov kalich a na jeho vrchu umiestnil okrúhlu hostiu, v strede ktorej sa nachádza soška Májovej Panny Márie. Toto miesto vysvätil farár farnosti kňaz Jozef Bodziona a tým sa stalo strediskom mariánskeho kultu pre obyvateľov z okolia. Zvláštnu starostlivosť venujú kaplnke všetci príslušníci rodiny Sewilovcov, pretože im toto miesto pripomína výnimočné udalosti a zážitky.

96 Kapliczka Matki Boskiej

Kaplnka Panny Márie

Została wybudowana w pierwszej połowie XX w. z fundacji Marii i Walentego Ligasów. Znajduje się w przysiółku Krasianówka. Do betonowego słupa w kształcie prostopadłościanu umocowana jest sześcioboczna kapliczka. Z pięciu stron oszklona, z szóstą przymocowana do słupa. Daszek metalowy w kształcie ostrosłupa, pomalowany na brązowo. Wewnątrz gipsowa figura Matki Boskiej z opuszczonymi rękami z sercem na piersi i figura Serca Pana Jezusa w białej szacie z uniesionymi rękami. Udekorowana kwiatami, przed kapliczką ławeczka, w rogach cztery brzozy. Odprawiane są tu nabożeństwa majowe i czerwcowe, a opiekę nad nią sprawują Krystyna i Stanisław Ligasowie.

Postavená bola v prvej polovici 20. storočia ako dar Márie a Walenta Ligasovcov. Nachádza sa v osade Krasianovka. Kaplnka so šiestimi stenami je pripevnená k betónovému stĺpu v tvare kvádra. Päť stien je zasklenených a šiesta tvorí pripojenie k stĺpu. Má kovovú striešku v tvare ihlanu, natretú na hnedo. Vnútri je sadrová soška Panny Márie so spustenými rukami a so srdcom naprsiach a soška Srdca Pána Ježiša v bielom habite so zdvihnutými rukami. Kaplnka je ozdobená kvetmi a pred ňou stojí lavička, na rohoch rastú štyri brezy. Konajú sa tu májové a júnové pobožnosti a starajú sa o ňu Krystyna a Stanislav Ligasovci.

97 Kapliczka Matki Bożej Niepokalanie Poczętej

Kaplnka Nepoškvrnene počatej Panny Márie

Kapliczka powstała ok. 1950 r. i znajduje się w przysiółku Sewiłowka. Fundatorem i budowniczym kapliczki był śp. Stanisław Sewiło. Powstanie w tym miejscu kapliczki wynikało z potrzeb ówczesnych mieszkańców przysiółka, którzy ze względu na zbyt dużą odległość do kościoła parafialnego pragnęli mieć miejsce, w którym mogliby wspólnie odprawiać nabożeństwa majowe. Anna i Jan Sewiłowie w latach 70. ubiegłego stulecia w tym samym miejscu wybudowali nieco inną, bardziej okazałą kapliczkę. Figurka Matki Bożej Niepokalanie Poczętej stoi na kamiennym wzgórku w ogrodzie przed domem. Na czterech prętach spoczywa daszek z wycięciami, a na nim krzyżyk. Otoczona jest tujami. U stóp Matki Bożej kosz z kwiatami.

Kaplnka vznikla približne v roku 1950 a nachádza sa v osade Sewilovka. Darcom aj staviteľom kaplnky bol už nežijúci Stanislav Sewilo. Postavenie kaplnky na tomto mieste sa viaže s potrebou vtedajších obyvateľov osady, ktorí vzhľadom na dosť veľkú vzdialenosť od farského kostola túžili mať miesto, kde by mohli spoločne svätiť májové pobožnosti. Anna a Jan Sewilovci v 70-tzch rokoch minulého storočia postavili na tom istom mieste trochu inú, honosnejšiu kaplnku. Soška Nepoškvrnene počatej Panny Márie stojí na kamennej vyvýšenine v záhrade pred domom. Na štyroch tyčiacich stojí strieška s výrezmi a na nej krížik. Dookola rastú tuje. Pri nohách Panny Márie leží kôš s kvetmi.

98 Drewniany krzyż

Drevený kríž

Usytuowany na niewielkim pagórku, wśród drzew, na tzw. starym cmentarzu. Duży, drewniany krzyż pomalowany na brązowo, a na nim wryta data 2011. Wykonany przez p. Stanisława Kruczka w miejsce starego, zbudowanego w 1955 roku przez śp. Wojciecha Świątko z Pustek. Upamiętnia on miejsce pochówku zmarłych mieszkańców na cholere w latach 1917–1918. Na krzyżu umieszczona jest metalowa postać Chrystusa Ukrzyżowanego na drewnianym zaplecku, osłoniętym ozdobnym falistym zadaszaniem.

Umieszczony jest na niewysokim wierzchu między stromami na tzw. starom cintoríne. Je to veľký kríž natretý na hnedo a je na ňom vyrezaný dátum 2011. Urobil ho Stanislav Kruczek namiesto staršieho, pôvodne urobeného v roku 1955 už nežijúcim Wojciechom Swiatkom z osady Pustki. Pripomína miesto, kde sú pochovaní obyvatelia, ktorí zomreli na cholera v rokoch 1917–1918. Ma kríži visí kovová figúra Ukrížovaného Krista na drevenej opierke, ktorá je chránená ozdobnou vlnitou strieškou.

99 Kapliczka Matki Boskiej Szykowskiej z Dzieciątkiem Jezus

Kaplnka Panny Márie zo Szyku s Ježiškom

74

Kapliczka znajduje się na posesji Katarzyny i Bogumiła Grzybów. Powstała na przełomie 2015/2016 r. Zaprojektowana i wykonana przez znanych miejscowych artystów rzeźbiarzy Elżbietę i Piotra Zbrożków. Wykonana z dębu Madonna otoczona jest słoneczną, połączoną aureolą, pod jej stopami księżyc. Płaskorzeźba przedstawia Matkę Bożą Szykowską z Dzieciątkiem Jezus, odzwierciedlenie wizerunku zabytkowego obrazu z głównego ołtarza kościoła w Szyku. Pierwotnym zamysłem fundatora była budowa kapliczki we wcześniejszych latach jako wyraz wdzięczności za dar potomstwa i wybudowanie własnego domu. W 2010 r. wskutek powodzi działka fundatora została dotknięta osuwiskiem i ziemia zaczęła zagrażać nowemu domowi. Stojąc w tym czasie w miejscu, gdzie kilka lat wcześniej miała powstać kapliczka i zdając sobie sprawę, że dom za chwilę zniknie pod ziemią, uklęknął i ze łzami w oczach wypowiedział słowa: MARYJO POMÓŻ!, TU MIAŁA POWSTAĆ KAPLICZKA!!! i w tej samej chwili osuwisko się zatrzymało! Skutki osuwiska uporządkowano, po wykończeniu domu w miejscu osuwiska powstała kapliczka, poświęcona 28 maja 2016 r. przez obecnego proboszcza ks. Grzegorza Ochała. Przed wizerunkiem Matki Bożej Szykowskiej z Dzieciątkiem Jezus odprawiane są majówki oraz inne nabożeństwa, modlitwy, dziękczynienia i prosby, które często są wysłuchane. Kapliczka powstała jako wotum wdzięczności za ocalenie od skutków powodzi i jest świadectwem cudu i łaski za wstawiennictwem Matki Boskiej Szykowskiej z Dzieciątkiem Jezus.

Kaplnkasa nachádza na pozemku Katarzyna Bogumila Grzybových. Vznikla na prelomerokov 2015/2016. Navrhli ju a postavili známi miestni umelci Elżbietaa Piotr Zbrożek. Madonna vyrezaná z dubu je obklopená slnečnou pozlátenou svätožiarou a pod nohami má mesiac. Reliéf znázorňuje Pannu Máriu z Szyku s Ježiškom, čím odráža vzhľad pamiatkovo chráneného obrazu z hlavného oltára kostola v Szyku. Pôvodným zámerom darcu bolo postaviť kaplnku v skorších rokoch ako prejav vďaky za darovanie potomkov a postavenie vlastného domu. V roku 2010 v dôsledku povodne bol pozemok darcu postihnutý zosuvom a pôda začalaohrozovaťnový dom. Darca v tom čase stál na mieste, kde pred niekoľkými rokmi mala stáť kaplnka, s vedomím, že dom za chvíľu zmizne po zemou si kľakol a so slzami v očiach vyriekol slová: POMÔŽ MÁRIA! TU MALA STÁŤ KAPLNKA !!! a v tom momente sa zosuv zastavil. Následky zosuvu boli odstránené a po dokončení domu na mieste zosuvu bola postavená kaplnka, dňa 28. máju roku 2016 vysvätená súčasným farárom kňazom Grzegorzom Ochalom. Pred podobizňou Panny Márie zo Szyku s Ježiškom sa konajú májové pobožnosti ako aj ďalšie pobožnosti, modlitby, poďakovania a prosby, ktoré bývajú často vyslyšané. Kaplnka vznikla ako ďakovný dar za záchranu pred povodňou a je svedectvom zázraku a milosti vďaka príhovoru Panny Márie zo Szyku s Ježiškom.

100 Kapliczka Matki Bożej Fatimskiej

Kaplnka Panny Márie z Fatimy

Kapliczka znajduje się w przysiółku Bażyńskie na posesji Katarzyny i Sylwestra Smoleńców. Powstała w 2020 r. jako wyraz nadziei oraz wiary w ochronę Polski przed trwającą epidemią koronawirusa. Kamienna grotta, zwieńczona krzyżem, usytuowana na dwustopniowym kamiennym postumencie. We wnętrzu kapliczki figura Matki Boskiej Fatimskiej. U stóp Matki Bożej figura Jana Pawła II i napis Totus Tuus. Poświęcona na pierwszej majówce w 2020 r. przez proboszcza parafii ks. Grzegorza Ochała. Opiekę nad kapliczką sprawują właściciele posesji. Przy kapliczce wznoszone są modły i gorliwe prośby o ustanie epidemii.

Kaplnkasa nachádza v osade Bażyńskie na pozemku Katarzyna Sylwestra Smoleňových. Vznikla v roku 2020 ako prejav nádeje a viery v záchranu Polska pred pretrvávajúcou epidémiou Koronavírusu. Je to kamenná jaskyňa s krížom na vrchole, umiestnená na dvojstupňovom kamennom podstavci. Vnútri kaplnky je socha Panny Márie z Fatimy, pri nohách Panny Márie je socha Jána Pavla II. s nápisom Totus Tuus. Vysvätená bolapočas prvej májovej pobožnosti v roku 2020 farárom farnosti kňazom Grzegorzom Ochalom. O kaplnku sa starajú majitelia pozemku. Pri kaplnke sú prednášané modlitby a horlivé prosby o zastavenie epidémie.

101 Kapliczka Matki Boskiej Częstochowskiej

Kaplnka Panny Márie Čenstochovskej

Kapliczka znajduje się w przysiółku Zimna Woda na posesji Bożeny i Roberta Toporkiewiczów. Wzniesiona w 1906 r. z fundacji Jakuba Muchy. Usytuowana na niewielkiej górze, domkowa, zbudowana z kamienia, gliny, pobielona na biało. Dwuspadowy dach pokryty jest blachą. W ostatnim czasie kapliczka została odnowiona. Wzmocniono i pomalowano ściany, zmieniono drzwi, a także pokrycie dachowe. Wewnątrz kapliczki za metalowymi przeszkłonymi przez środek drzwiami znajduje się drewniany ołtarzyk ujęty kolumnkami z obrazem Matki Bo-

skiej Częstochowskiej z perłami na szyi. Po jego bokach figurka Matki Boskiej Fatimskiej, Matki Boskiej z Lourdes i popiersie Jana Pawła II. Przed ołtarzykiem na marmurowej posadzce widnieje figura stojącej na kuli ziemskiej Matki Bożej Niepokalanie Poczętej, która miażdży stopami oplatającego Ziemię węża. W trójkątnym szczycie kaplicy w niewielkiej wnęce figurka Serca Pana Jezusa, a nad nią krzyż z wizerunkiem Ukrzyżowanego Chrystusa. Konserwacja techniczna i estetyczna ołtarza drewnianego oraz renowacja oleodruku z przedstawieniem Matki Boskiej z Dzieciątkiem wykonana została przez konserwatora zabytków. Kapliczką opiekują się właściciele posesji.

Kaplnkasa nachádza v osade ZimnaWoda na pozemku Boženy a Roberta Toporkiewiczovcov. Postavená bola v roku 1906 ako dar Jakuba Muchu. Umiestnená je na nevysokej hôrke, domčekového typu, postavená z kameňa a hlíny a je vymalovaná na bielo. Sedlová strecha je pokrytá plechom. V poslednej dobe bol kaplnka zreštaurovaná, pričom boli spevnené a vymalované steny, vymenené boli dvere a tiež strešná krytina. Vovnútri kaplnky, za kovovými a stredie zasklenými dverami sa nachádza drevený oltárik obrúbený stĺpkami s obrazom Panny Márie Čenstochovskej s perłami na krku. Na bokoch sú sochy Panny Márie z Fatimy, Panny Márie z Lúrd a busta Jána Pavla II. Pred oltárikom na mramorovej dlažbe stojí socha Nepoškvrnene počatej Panny Márie, stojacej na zemeguli a nohami drviacej hada ovinutého okolo zemegule. V trojuholníkovom priečelí kaplnky v nevelkom výklenku je soška Srdca Pána Ježiša a nad ňou kríž s podobizňou Ukrížovaného Krista. Technické a estetické reštaurovanie dreveného oltára ako aj reštaurovanie olejotlače so znázornením Panny Márie s dieťaťom vykonal reštaurátor pamiatok. O kaplnku sa starajú majitelia pozemku.

Wilkowisko

Wilkowisko

102 Kościół pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej

Kostol svätej Kataríny Alexandrijskej

Pierwszy kościół parafialny powstał w latach 1337–1338. Został opisany przez ks. Jana Długosza (1415–1480) w *Liber beneficiorum dioecesis Cracoviensis*. Drugi w historii parafii kościół ufundował właściciel wioski Mikołaj Jordan z Zakliczyna. Nastąpiło to najprawdopodobniej w 1521 r. Kościół, który miał wielu patronów, a główną św. Katarzynę Aleksandryjską, służył przez cztery wieki lokalnej społeczności. Spłonął 28 stycznia 1916 r. W organistowce urządzono prowizoryczną kaplicę (ks. Józef Badowski), rozpoczęto jednocześnie starania o budowę nowego kościoła. Wybudowano nowy z drewna na wzór poprzedniego spalonego. Prace trwały od 1917 do 1923 r. Świątynia została poświęcona 25 grudnia 1923 r. i do dziś pełni funkcję kościoła parafialnego.

Po zakończeniu II wojny światowej dokończono urządzenie wnętrza. Umieszczono zakupiony ze starego kościoła w Limanowej ołtarz główny, oddano nowy dzwon, wstawiono witraże, ławki, konfesjonały, wykonano stacje drogi krzyżowej. W 1997 r. przeprowadzono generalny remont kościoła, głównie dachu, gdzie wymieniono część więźby dachowej, położono nową blachę i wyremontowano wieżę.

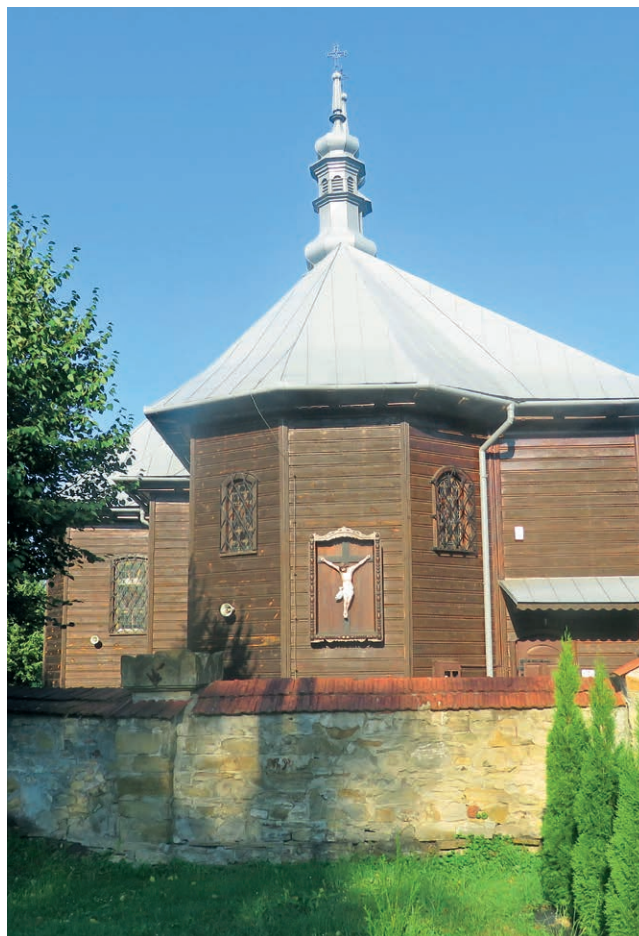
Kościół jest z drewna, konstrukcji zrębowej, ściany są oszalowane poziomo, wieża konstrukcji słupowej. Jednonawowy, z węższym prezbiterium zamkniętym trójbocznie, przy którym znajduje się przybudowana zakrystia z dawną lożą kolatorską na piętrze. Ołtarz główny pochodzi z okresu późnego baroku. Znajduje się w nim obraz św. Katarzyny Aleksandryjskiej, rzeźba Najświętszej Maryi Panny z Lourdes oraz obraz Matki Boskiej Dobrej Opieki z początku XVIII w. W kościele są trzy ołtarze boczne wykonane w latach 1926–1935 przez Antoniego Wróbla, wzorowane na ołtarzach barokowych.

W pierwszym z nich umieszczono obraz Serca Jezusa, w drugim Matki Boskiej Nieustającej Pomocy, w trzecim obraz św. Józefa. W kościele znajduje się wiele interesujących elementów wyposażenia, m.in. neobarokowa ambona wykonana ok. 1926 r., kamienna chrzcielnica z 1. poł. XX w., konfesjonały, obrazy Drogi Krzyżowej.

Prvý farský kostol vznikol v rokoch 1337–1338 a spomína ho Jan Długosz (1415–1480) v *Liber beneficiorum dioecesis Cracoviensis*. Druhý kostol

v histórii farnosti dal postaviť majiteľ dediny Mikołaj Jordan zo Zakliczyna. Došlo k tomu pravdepodobne v roku 1521. Kostol, ktorý mal niekoľko patrónov, pričom hlavnou patrónkou bola sv. Katarína Alexandrijská, slúžil počas štyroch storočí miestnym farníkom a v dňa 28. januára 1916 zhorel. V miestnosti orga-

nistu bola zriadená provizórna kaplnka (kňaz Jozef Badowski) a hneď bolo vynakladané úsilie na výstavbu nového kostola. Nový kostol bol postavený z dreva podľa vzoru predchádzajúceho zhořeného. Práce na stavbe trvali od roku 1917 do 1923 a chrám, ktorý bol vysvätený dňa 25. decembra 1923 do dnes plní funkciu farského kostola.

Po skončení druhej svetovej vojny bol dokončený interiér. Umiestnený tu bol hlavný oltár, ktorý bol kúpený zo starého kostola v Limanovej, odozvaný bol nový zvon, urobené nové vitraže, lavice, spovednice, nainštalované boli zastavenia krížovej cesty. V roku 1997 vykonaná generálna rekonštrukcia kostola, hlavne strechy, na ktorej bola vymenená časť krovu a pokrytá bola novým plechom a zrekonštruovaná bola aj veža. Kostol má drevenú zrubovú konštrukciu a steny sú zvislo obité doskami, veža má stĺpovú konštrukciu. Kostol má jednu loď a zúžené presbytérium, ktoré je uzavreté trojstranne. K presbytériu je pristavaná sakristia s niekdajšou patronátnou lavicou na poschodí. Hlavný oltár pochádza z obdobia neskorého baroka a nachádzajú sa na ňom obraz sv. Kataríny Alexandrijskej, socha Najsvätejšej Panny Márie Lurdskej a obraz Panny Márie ustavičnej pomoci zo začiatku 18. storočia. V kostole sú tri bočné oltáre, ktoré podľa vzoru barokových oltárov v rokoch 1926–1935 urobil Antoni Wrobel.

V prvom z nich je obraz Ježišovo srdca, v druhom Panny Márie ustavičnej pomoci a v treťom obraz Sv. Jozefa. V kostole sa nachádza viaceré zaujímavých prvkov vybavenia interiéru, ako napríklad neobaroková kazateľnica urobená v roku 1926, kamenná krstiteľnica z prvej polovice 20. storočia, spovednice a obrazy Krížovej cesty.

103 Krzyż jubileuszowy

Jubilejny kríž

W odpowiedzi na apel biskupa Jana Stepy zachęcający parafian do wyjątkowego uczczenia ogłoszonego przez papieża Piusa XII Roku Jubileuszowego 1950-lecia Narodzin Chrystusa z inicjatywy miejscowego proboszcza Jana Rozembarskiego ufundowano i wzniesiono jubileuszowy krzyż na górze Dział. Krzyż zbudowany z kamienia i żelbetonu, postawiony na wysokim, murowanym, ponad dwumetrowym cokole. Wysokość krzyża wynosi ok. 16 metrów. Rozpiętość ramion: ok. 5 m. Usytuowanie krzyża na wzniesieniu sprawia, że z tego miejsca rozpościera się wspaniały widok na całe Wilkowisko.

Ako odpoveď na výzvu biskupa Jana Stepu, ktorý nabádal farníkov aby si výnimočne uctili Jubilejný rok 1950 rokov od narodenia Krista, vyhlásený pápežom Piusom XII. Na podnet miestneho farára Jana Rozembarského bol vztýčený jubilejný kríž na hore Dzial. Kríž je urobený z kameňa a železobetónu a je postavený na na vysokom murovanom, viac ako dvojmetrovom podstavci. Výška kríža je cca 16 metrov, rozpätie cca 5 metrov. Spod kríža umiestneného na vyvýšenine sa rozprestiera nádherný výhľad na celé Wilkowisko.

78

104 Kamienny postument z figurą Matki Boskiej

Kamenný podstavec so sochou Panny Márie

Na łące pod rozłożystą lipą znajduje się kamienny postument z figurą Matki Bożej postawiony ok. 2014 r. przez p. Pawła Gąsiora w zamian za poprzednią, zniszczoną przez działanie upływającego czasu, kapliczkę szafkową na słupku z figurką Matki Boskiej. Figurkę ze zniszczonej kapliczki przechowuje właściciel jako pamiątkę po pradiadkach. Na grubym, trzystopniowym betonowym postumencie umieszczono gipsową figurę Matki Bożej trzymającą na rękach Jezusa Chrystusa konającego. Nad figurą znajduje się metalowy, wykończony zębatkami daszek o łukowym kształcie, zwieńczony metalowym krzyżem. Kamienny postument otacza ozdobne wykonane z metalowych prętów ogrodzenie.

Na lúke pod košatou lipou sa nachádza kamenný podstavec so sochou Panny Márie postavený približne v roku 2014 pánom Pawlom Gasiorom namiesto predtým zničenú pôsobením času skrinkovú kaplnku na stĺpiku so soškou Panny Márie. Sošku zo zničenej kaplnky si uschoval majiteľ ako pamiatku po prarodičoch. Na hrubom trojstupňovom betónovom podstavci je postavená sadrová socha Panny Márie, držiaca v náručí umierajúceho Ježiša Krista. Nad sochou sa nachádza oblúkovitá kovová strieška, obrúbená zubkami a zakončená krížom. Kamenný podstavec je ohradený ozdobnou ohrádkou z kovových tyčiek.

105 Kapliczka Serca Pana Jezusa

Kaplnka Srdca Pána Ježiša

Znajduje się w przysiółku Mała Wieś. W 1952 r. wzniesiono kapliczkę Serca Pana Jezusa w miejsce zniszczonego drewnianego krzyża postawionego przez p. Czecha. Kapliczka posadowiona jest na dwóch betonowych stopniach. W dolnej części cokołu w półokrągłej wnęce umieszczona jest Matka Boska Limanowska, powyżej Matka Boska z opuszczonymi rozłożonymi rękami w białej sukience i w niebieskim płaszczu. Na szczycie kapliczki znajduje się duża figura Serca Pana Jezusa wykonana z piaskowca osłonięta, daszkiem wspartym na czterech prętach z ozdobnego drutu, zwieńczonym ornamentowym krzyżykiem. Ogródzona jest metalową siatką.

Nachádza sa v osade Mala Wies. V roku 1952 bola kaplnka Srdca Pána Ježiša postavená na mieste zničeného dreveného kríža, ktorý vztýčil pán Czech. Kaplnka je umiestnená na dvoch betónových stupňoch. V spodnej časti podstavca je v polkruhovom výklenku umiestnená Panna Mária z Limanovej, vyššie Panna Mária so spustenými rozpriahnutými rukami v bielych šatách a v modrom plášti. Na priečelí kaplnky sa nachádza veľká socha Srdca Pána Ježiša urobená z pieskovca a prikrytá strieškou podopretou štyrmi tyčkami z ozdobného drôtu a ukončenou ornamentovým krížikom. Ohradená je kovovým pletivom.

79

106 Krzyż żelazny

Železný kríž

Wzniesiony przed 1939 r. z fundacji Macieja Kowalskiego. Początkowo krzyż był drewniany z metalowym wizerunkiem Chrystusa, osłoniętym blaszanym zadaszeniem. W 2010 r. p. Wojciech Kowalski w miejsce zniszczonego drewnianego krzyża postawił metalowy krzyż z wizerunkiem Chrystusa. Opiekę sprawują p. Maria i Wojciech Kowalscy.

Vztýčený bol pred rokom 1939 ako dar Macieja Kowalského. Na počiatku bol kríž drevený s kovovou podobizňou Krista a prikrytý plechovou strieškou. V roku 2010 pán Wojciech Kowalski namiesto zničeného dreveného kríža postavil kríž kovový s podobizňou Krista. O kríž sa starajú Maria a Wojciech Kowalski.

107 Kapliczka domkowa

Domčeková kaplnka

Usytuowana przy głównej drodze. Jest jedną z trzech kapliczek odwiedzanych w czasie tzw. suchych dni w procesjach błagalnych. W czasie tych procesji odmawiano Litanie do Wszystkich Świętych i proszono o urodzaj.

Kapliczka domkowa, murowana, otynkowana. Dach kryty blachą zwieńczony ozdobnym metalowym krzyżykiem. W górnej części w półkolistej wnęce umieszczona jest figurka Jezusa Frasobliwego, a pod nią tablica inskrypcyjna: RP 1893 FUNDATOROWIE: SZYMON PATER KATARZYNA ŻONA JEHO JÓZEF CUDEK WINCENTY PATER I ŻONA.

Drzwi drewniane z ażurową ukośną kratką, w ścianie po lewej stronie półokrągłe okienko. W środku znajduje się ołtarzyk z obrazem Matki Boskiej z Dzieciątkiem i dwoma aniołkami. Na ołtarzyku stoi pasyjka i figurka Matki Boskiej. Na ścianach wiszą obrazy: po prawej przedstawiające Matkę Boską Szkaplerzną i Matkę Boską ze św. Józefem, po lewej obraz Matki Boskiej Częstochowskiej. W dolnej części ołtarza obraz Serca Pana Jezusa.

Umiestnená je pri hlavnej ceste. Je to jedna z troch kaplniek navštevovaných počas suchých dní procesiami prosebníkov. Účastníci týchto procesií sa modlia litánie k Všetkým Svätým a prosia o úrodu.

Domčeková kaplnkaje murovaná a omietnutá. Strecha pokrytá plechom je zakončená ozdobným kovovým krížikom. Vo vrchnej časti v polkruhovom výklenku je umiestnená soška Ježiša Trpitela a pod ňou tabuľka s nápisom: RP 1893 DARCOVIA SZYMON PATER, KATARZYNA JEHO ŽENA JOZEF CUDEK WINCENTY PATER A ŽENA.

Drevené dvere majú ažúrovú šikmú mriežku a v múre na ľavej strane je polkruhové okienko. Vnútri sa nachádza oltárik s obrazom Škapuliarskej Panny Márie a Panny Márie so sv. Jozefom, vľavo obraz Panny Márie Čenstochovskej. V spodnej časti oltára je obra Srdca Pána Ježiša.

80

108 Krzyż

Kříž

W drugiej połowie XIX w. najprawdopodobniej właściciele dworu, do którego należała większość ziem w Wilkowisku ufundowali krzyż. Posadowiony na betonowym słupie, wykonany z metalu. W dolnej części znajduje się figurka Matki Boskiej nakryta blaszanym daszkiem zakończonym trójkątnymi wycięciami. Powyżej widnieje zielone koło ozdobione szarym wianuszkiem. Na szczycie ażurowego krzyża z promienistymi ramionami znajduje się wizerunek Ukrzyżowanego Chrystusa zwieńczony blaszanym daszkiem, zakończony trójkątnymi ornamentami.

Kříž dali vztýčit v druhej polovici 19. stor. pravdepodobne majiteľa kaštieľa, ku ktorému patrila väčšina pozemkov vo Wilkowisku. Kovový kříž je zasadený je do betónového stĺpa. V spodnej časti sa nachádza soška Panny Márie zakrytá plechovou strieškou s trojuholníkovými výrezmi. Vyššie je zelené koleso ozdobené sivým venčekom. Na vrchole ažúrového kříža s lúčovitými ramenami sa nachádza podobizeň Ukrižovaného Krista a nad ňou plechová strieška s trojuholníkovými ornamentmi.

109 Kapliczka Matki Boskiej z Lourdes

Kaplnka Panny Márie Lurdskej

Znajduje się w przysiółku Mała Wieś-Pustki. Kapliczka wykonana z drewna, oszklona w formie prostokątnej szafki zwieńczonej dwuspadowym daszkiem z wieżyczką z krzyżykiem. Wewnątrz kapliczki znajduje się figurka Matki Boskiej z Lourdes.

Nachádza sa v osade Mala Wies-Pustki. Kaplnka je urobená z dreva v podobe štvorhrannej skrinky, je zasklená a má sedlovú striešku s vežičkou a krížikom. Vnútri kaplnky sa nachádza soška Panny Márie Lurdskej.

110 Kapliczka Matki Bożej Różańcowej

Kaplnka Ružencovej Panny Márie

Znajduje się przy głównej drodze asfaltowej. Postawiona w 2002 r. w miejsce zniszczonej figurki na drewnianym słupku. Powstała z intencji rodziny Frysov, chroniąc rodzinę od wojny, nieszczęść, gradobicia. Na betonowej płycie i kamiennym postumencie posadowiona jest drewniana, rzeźbiona, oszklona szafka, w której znajduje się figurka Matki Boskiej Różańcowej. Naroża jej wytoczone są z drewna, wierzchołek wieńczy drewniany krzyżyk. Ogrodzona jest płotem wykonanym z metalowych prętów. Kapliczką opiekują się p. Renata i Czesław Frysovie.

Nachádza sa pri hlavnej asfaltovej ceste. Postavili ju v roku 2002 namiesto zničenej sošky na drevenom stĺpiku. Vznikla z podnetu Frysov, aby chránila rodinu pred vojnou, nešťastím a krupobitím. NA betónovej platni a kamennom podstavci je umiestnená drevená vyrezávaná zasklená skrinka, v ktorej sa nachádza soška Ružencovej Panny Márie. Rohy sú vyrezané z dreva a na vrchole je drevený krížik. Ohradená je plotom z kovových tyčiek. O kaplnku sa starajú manželia Renata a Czeslaw Frysoví.

111 Kapliczka wisząca na drzewie

Kaplnka visiaca na strome

Powstała ok. 60 lat temu z fundacji Jana Turkiewicza. Kapliczka zawieszona jest na drzewie. Drewniana w formie prostokątnej szafki, zwieńczona dwuspadowym daszkiem, na którym umieszczone są toczony z drewna trzy wieżyczki. Kapliczka pomalowana jest na brązowo. Frontowa część udekorowana jest wokół ornamentem z toczonego półwałka drewnianego. We wnętrzu kapliczki znajduje się figurka Najświętszej Maryi Panny Niepokalanie Poczętej.

Vznikla približne pred 60-timi rokmi ako dar Jana Turkiewicza. Kaplnka je zavesená na strome. Je drevená a má tvar pravouhlej skrinky, prikrytá je sedlovou strieškou, na ktorom sú umiestnené tri vežičky vysústružené z dreva. Kaplnka je vymalovaná na hnedo. Čelná časť je dookola ozdobená ornamentmi zo sústruženého dreveného polo valčeka. Vnútri kaplnky sa nachádza soška Nepoškvrnene počatej Najsvätejšej Panny Márie.

82

112 Kapliczka Matki Bożej

Kaplnka Panny Márie

Kapliczka znajduje się w przysiółku Zagórze I w otoczeniu brzoź. Wybudowana na przełomie 1999/2000 r. Fundatorami jest rodzina Mirzyńskich. Upamiętnia tragiczną śmierć młodego chłopca przebywającego w wojsku. Kapliczka jest murowana, w formie słupa o przekroju prostokątnym, na którym znajduje się przeszklona gablota wykonana z czterech metalowych kątowników, przykryta dwuspadowym metalowym daszkiem, zwieńczonym krzyżykiem. Wewnątrz jej umieszczona jest biała figura Matki Bożej z metalową aureolą na głowie. Całość ogrodzona jest drewnianym płotkiem. Kapliczką opiekują się mieszkańcy przysiółka.

Kaplnkasa nachádza v osade Zagorze I obklopená brezami. Postavená bola na prelome rokov 1999/2000. Darcom je rodina Mirzyńských. Pripomína tragickú smrť mladého chlapca, ktorý bol vo vojsku. Kaplnka je murovaná a má podobu stĺpa so štvorcovým prierezom, na ktorom sa nachádza zasklená vitrínavyrobená zo štyroch kovových uholníkov. Prikrytá je sedlovou strechou zakončenou krížikom. Vnútri je umiestnená biela soška Panny Márie s kovovou svätožiarou na hlave. Celok je ohradený dreveným plotom. O kaplnku sa starajú obyvatelia osady.

113 Kapliczka św. Wojciecha

Kaplnka sv. Vojtecha

Znajduje się w przysiółku Mała Wieś-Pustki. Wzniesiona w XIX w. Odnawiana przez rodzinę p. Limanówków. Kapliczka znajduje się na wysokim drewnianym słupie. W oszklonej gablotce mieści się ludowa rzeźba św. Wojciecha. Kapliczka pokryta dwuspadowym metalowym daszkiem zwieńczonym małą wieżyczką zakończoną krzyżykiem.

Nachádza sa v osade mala Wies-Pustki. Postavená bola v 19. stor. Obnovila ju rodina Limanowských. Kaplnka sa nachádza na vysokom drevenom stĺpe. V zasklenej vitríne sa nachádza ľudová socha sv. Vojtecha. Kaplnka je pokrytá sedlovou kovovou strechou zakončenou malou vežičkou s krížikom.

Według ustnej tradycji było to miejsce odpoczynku św. Wojciecha i pojenia koni w pobliskiej rzeczce. Obecna kapliczka jest już trzecią tego rodzaju. Wspomniane kapliczki wyznaczają szlak handlowy z południa na północ, a za cesarza Franciszka Józefa kupcy korzystali z tego przejścia na Węgry.

Podľa ústne tradície to bolo miesto, kde oddychoval sv. Vojtech a napojil kone v blízkej rieke. Súčasná kaplnka je už tretou kaplnkou na tomto mieste. Spomenuté kaplnky označujú obchodnú cestu z juhu na sever a v časo ch cisára Františka Jozefa využívali kupci tento priechod do Uhorska.

114 Kapliczka Najświętszej Marii Panny

Niepokalanie Poczętej

Kaplnka Nepoškvrnene počatej Najsvätejšej Panny Márie

Wzniesiona w XIX/XX w., nieustalonej fundacji. Dawniej drewniana, ozdobna, oszklona z gipsową figurką Najświętszej Maryi Panny Niepokalanie Poczętej. Ok. 40 lat temu drewnianą kapliczkę zamieniono na metalową, pozostawiając figurkę. Odprawiane są przy niej nabożeństwa majowe. Kapliczką opiekuje się p. Renata Pabian.

Postavená bola v 19.–20. storočí neznámym darcom. Kedysi bola drevená, zdobená a zasklená so sadrovou soškou Nepoškvrnene počatej Najsvätejšej Panny Márie. Pred približne 40-timi rokmi bola drevená kaplnka vymenená za kovovú, pričom soška bola ponechaná. Konajú sa v nej májové bohoslužby. O kaplnku sa stará pani Renata Pabianová.

115 Krzyż drewniany

Drevený kríž

Znajduje się w przysiółku Na Zalesiu na posesji Stanisława Papieża. Stary stuletni, zniszczony krzyż został zastąpiony 40 lat temu nowym. Nie jest znany fundator ani powód jego budowy. Pierwotnie był na posesji p. Piwowarczyków, obecnie rodziny Papieżów. Duży drewniany krzyż stoi przy drodze, a nim znajduje się napis INRI i postać Chrystusa Ukrzyżowanego. Mieszkańcy przysiółka zbierają się przy nim na majówki.

Nachádza sa v osade Na Zalesiu na pozemku Stanislava Papieža. Starý storočný zničený kríž bol pred 40-timi rokmi nahradený novým. Darca nie je známy, ani dôvod jeho vztýčenia. Pôvodne bol na pozemku Piwowarczykovicov, v súčasnosti rodiny Papiežovcov. Veľký drevený kríž stojí pri ceste a je na ňom nápis INRI a postava Ukrižovaného Krista. Obyvatelia osady sa pri ňom stretávajú na májových bohoslužbách.

116 Kapliczka „Błękitna”

Bledomodrá kaplnka

Kapliczka znajduje się w przysiółku Zagórze II przy polnej drodze. Powstała prawdopodobnie w XVIII/XIX w. Kapliczka murowana, domkowa, pokryta metalową blachą pomalowaną na brązowo, z dwuspadowym dachem zwieńczony krzyżykiem. Do środka prowadzą białe jednoskrzydłowe drzwi, w górnej części z prostą drewnianą kratką z szybkami. Nad drzwiami i frontową ścianą znajduje się gzyms pokryty blachą. W trójkątnym szczycie kapliczki widnieje pusta wnęka, a nad nią mały drewniany krzyżyk. Wewnątrz kapliczki znajduje się ołtarzyk, dwa duże obrazy w drewnianych ramach: Matki Boskiej Częstochowskiej i Matki Boskiej Kalwaryjskiej oraz liczne święte obrazki. Przed kapliczką położone są betonowe płytki.

Kaplnkasa nachádza v osade Zagorze II pri polnej ceste. Vznikla pravdepodobne v 19.–20. storočí. Murovaná kaplnka domčekového typu je pokrytá plechom natretým na hnedo so sedlovou strechou s krížikom na vrchole. Do vnútra vedú biele jednokrídlové dvere, ktoré majú vo vrchnej časti jednoduchú drevenú mriežku s okienkami. Nad dverami a čelnou stenou sa nachádza rímsa prikrytá plechom. V trojitom priečelí kaplnky je viditeľný prázdny výklenok a nad nim je malý drevený krížik. Vnútri kaplnky sa nachádzajú oltárik a dva veľké obrazy v drevených rámoch: Panny Márie Čenstochovskej a Panny Márie z Kalwaryje ako aj početné sväté obrázky. Pred kaplnkou ležia betónové dlaždice.

Według przekazu prawdopodobnie we wsi panowała zaraza, która zdziesiątkowała tutejszą ludność. Mieszkańcy Zagórze wyznaczyli plac, na którym mieli grzebać swoich bliskich. Było to miejsce, gdzie obecnie znajduje się kapliczka. W czasie II wojny światowej była miejscem spotkań partyzantów, przechowywano w niej cenne dokumenty i informacje.

Podľa ústnych informácií v dedine asi vládla nákaza, ktorá zdecimovala miestne obyvateľstvo. Obyvatelia Zagorza vytýčili priestor, v ktorom mali pochovávať svojich blízkych. To bolo miesto, kde sa v súčasnosti nachádza kaplnka. Počas druhej svetovej vojny bola miestom stretnutí partizánov a uschované v nej boli cenné dokumenty aj informácie.

117 Krzyż betonowy

Betónový kríž

Wzniesiony w XIX w. z fundacji rodziny Sarków. Pierwotnie był drewniany, z miniaturowym metalowym wizerunkiem Chrystusa, w ozdobnej blaszanej osłonie. Obecnie nowy został wykonany z płyty z lastryka. Na krzyżu umieszczony jest metalowy wizerunek Chrystusa. Znajduje się na posesji p. Bożeny i Wiesława Toporkiewicz.

Vztyčený bol v 19. stor. ako dar rodiny Sarkovcov. Pôvodne bol drevený s miniatúrnou podobizňou Krista a ozdobným plechovým krytom. Súčasný nový je urobený z kameninovej platne. Na kríži je umiestnená kovová postava Krista. Nachádza sa na pozemku Boženy a Wiesława Toporkiewiczovcov.

118 Kapliczka Serca Pana Jezusa

Kaplnka Srdca Pána Ježiša

Kapliczka położona jest w przysiółku Mała Wieś na parceli Kazimierza Zapalskiego. Poprzednia kapliczka była skromna, mniejsza od obecnej. Nowa, większa kapliczka wzniesiona została w 1944 r. z fundacji Józefa i Marii Zapalskich. Wybudowana jako podziękowanie Panu Bogu za łaski otrzymane i Matce Bożej za opiekę nad rodziną p. Zapalskich. Domkowa, prostokątna, murowana, otynkowana, kryta dachówką z dwuspadowym dachem. We wnętrzu nad wejściem ludowa rzeźba Chrystusa Frasobliwego. Wewnątrz ołtarzyk z gipsową figurą Serca Pana Jezusa.

Kaplnkastojí v osade Mala Wies na pozemku Kazimiera Zapaského. Predchádzajúca kaplnka bola skromná a menšia ako súčasná. Nová väčšia kaplnka bola postavená v roku 1944 ako dar Jozefa a Márie Zapaských. Postavili ju ako poďakovanie Pánu Bohu za poskytnutú milosť a Panne Márii za opateru rodiny Zapaských. Pravouhlá domčeková kaplnka je omietnutá a pokrytá škridlou na sedlovej streche. Vo výklenku nad vchodom je ľudová socha Krista Trpitela. Vo vnútri je oltárik so sadrovou sochou Srdca Pána Ježiša.

119 Biała kapliczka

Biela kaplnka

Kapliczka mieści się poniżej drogi głównej. Fundatorem jest p. Józef Cudek. Domkowa, pokryta blachą, tylna część zaokrąglona. Zewnętrzne ściany pomalowane na biało. W tylnej części dachu krzyżyk. W szczycie nad wejściem inskrypcja: RP 1890 FD JAN GOCAL I ADA ŻONA MUROWAŁ JÓZEF CUDEK. Nad nią wnęka z krzyżykiem. Do środka prowadzą drewniane drzwi z ażurową kratą w górnej części. Wewnątrz ołtarzyk, na którym umieszczony jest obraz Świętej Rodziny, a nad nim znak maryjny. Z lewej strony maleńki ołtarzyk, a na nim krzyż z Chrystusem Ukrzyżowanym. W czasie tzw. suchych dni modlono się przy tej kapliczce.

Kaplnkastojí pod hlavnou cestou. Darcom je pán Jozef Cudek. Je domčekového typu, pokrytá plechom a zadná časť je zaokrúhlená. Vonkajšie múry sú vymalované na bielo. Na zadnej časti strechy je krížik. Na priečelí nad vchodom je nápis: RP 1890 FD JAN GOCAL A ADA ŽENA VYMUROVAL JOZEF CUDEK. Nad ním je výklenok s krížikom. Do vnútra vedú drevené dvere s ažúrovou mriežkou vo vrchnej časti. Vnútri je oltárik, na ktorom je obraz Svätej Rodiny a nad ním mariánsky znak. Na ľavej strane je maličký oltárik a na ňom kríž s Ukrižovaným Kristom. V období tzv. suchých dní sa ľudia modlievajú pri tejto kaplnke.

120 Krzyż drewniany

Drevený kríž

Stary drewniany krzyż na Dziale. Postawiony prawdopodobnie w dowód pamięci dla zjedzonych przez wilków kupców. Z miejscem tym związane są legendy i stare przekazy o „cudach, co się tam robią”. Ponoć kryła się tam kiedyś w grocie kobieta z dzieckiem, odrzucona przez społeczność wsi. Obok tego krzyża odpoczywali kupcy i pielgrzymi zmierzający od Sącza do Wiśniowej. Dawniej wiodła tędy główna droga.

Pierwotny drewniany krzyż z wrytą na dole datą 1980 i metalowym wizerunkiem Chrystusa Ukrzyżowanego w 2012 r. został odnowiony przez p. Tadeusza Piwowarczyka. Na krzyżu umocowana została nowa drewniana figura Chrystusa Ukrzyżowanego.

Starý drevený Kríž na Dziale. Vztyčený bol pravdepodobne na pamiatku kupcov zožratých vlkami. S týmto miestom sa spájajú povesti a staré rozprávania o „zázrakoch čo sa tam dejú“. Vraj sa tam kedysi v jaskyni ukryvala žena s dieťaťom, ktorú vyhнали dedinčania. Vedľa tohto kríža oddychovali kupci a pútnici smerujúci zo Sącza do Wisniowej. Kedysi tadiaľ viedla hlavná cesta.

Pôvodný drevený kríž dole vyrezaným dátumom 1980 a kovovou podobizňou Ukrižovaného Krista bol obnovený v roku 2012 pánom Tadeuszom Piwowarczykom. Ku krížu bola pripevnená nová drevená figúra Ukrižovaného Krista.

86

121 Kapliczka Matki Bożej Fatimskiej

Kaplnka Panny Márie z Fatimy

Znajduje się na posesji Tadeusza Piwowarczyka. W miejscu istniejącej kapliczki dawniej rosła dzika grusza, posadzona przez ojca p. Tadeusza – Stanisława Piwowarczyka, który zginął tragicznie przy pracy w lesie przygnieciony drzewem. Tadeusz Piwowarczyk po tym zdarzeniu wrył w pniu dziękując gruszy grootę i wstawił tam drewnianą figurkę Maryi, którą poświęcił ks. Oleksy, ówczesny proboszcz parafii Wilkowisko. Drewniana figurka po 11 latach została zniszczona. W 2020 r. p. Tadeusz odnowił grootę, wstawiając figurę Matki Boskiej Fatimskiej. Figura ta w zależności od pogody zmienia kolor szaty z niebieskiego na różowy. Przy kapliczce odbywają się nabożeństwa majowe, w których uczestniczą właściciele i mieszkańcy przysiółka.

Nachádza sa na pozemku Tadeusza Piwowarczyka. Na mieste dnešnej kaplnky kedysi rástla divá hruška, ktorú zasadil otec Tadeusza – Stanislav Piwowarczyk, ktorý tragicky zahynul pri práci v lese zavalený stromom. Syn Stanislava Tadeusz Piwowarczyk po tejto udalosti vyrezal v kmeni divé hrušky výklenok a položil tam drevenú figúrku Márie, ktorú posvätil kňaz Oleksy, vtedajší farár farnosti Wilkowisko. Drevená figúrka s apo 11 rokoch zničila a v septembri roku 2020 Tadeusz obnovil výklenok tým, že do nej vložil sošku Panny Márie z Fatimy. Táto soška v závislosti na počasí mení farbu šiat z modrej na ružovú. Pri kaplnke sa konajú májové modlitby majiteľov a obyvateľov osady.

122 Kapliczka św. Wojciecha

Kaplnka sv. Vojtecha

Kapliczka powstała na przełomie XVIII–XIX w., nieustalonej fundacji. Znajduje się na parceli p. Góreckich, którzy sprawują nad nią opiekę. Murowana z kamienia, otynkowana i pobielana, nakryta gontowym daszkiem. W 1996 r. wyremontowana dzięki pomocy profesora krakowskiej AGH Zbigniewa Fajkiewicza. Drzwi wejściowe do kapliczki oraz ogrodzenie wykonał kowal p. Śliwa. Nad drzwiami w trójkątnym szczycie znajduje się prostokątna wnęka, a w niej mała drewniana figurka przedstawiająca trzeci upadek Pana Jezusa. Przed kapliczką znajduje się betonowy pomost, spod którego wypływa woda przez łukowaty otwór frontowej ściany. Wewnątrz kapliczki na ołtarzyku znajduje się wykonana przez artystę rzeźbiarza p. Malika z Dobrej duża drewniana polichromowana rzeźba przedstawiająca św. Wojciecha w biskupich szatach z pastorałem w ręku stojącego obok Chrystusa. Rzeźbę poświęcił w kościele w Wilkowisku ks. Józef Wałaszek.

Kaplnkavznikla na prelome 18. a 19. storočia z nezisteného daru. Nachádza sa na pozemku Goreckých, ktorí sa o ňu starajú. Kaplnka je vymurovaná z kameňa, omietnutá a vybielená, pokrytá je strieškou z šindľov. V roku 1996 bola zreštaurovaná vďaka pomoci profesora z Banícko-hutníckej akadémie v Krakove Zbigniewa Fajkiewicza. Vchodové dvere do kaplnky a ohradu urobil kováč P. Sliwa. V trojuholníkovom priečelí nad dverami sa nachádza pravouhlý výklenok a v ňom malá drevená soška znázorňujúca Tretí pád Ježiša. Pred kaplnkou sa nachádza betónový mostík, spod ktorého cez oblúkovitý otvor v čelnej stene vyteká voda. Vnútri kaplnky sa na oltáríku nachádza veľká z dreva vyrezávaná a polychrómovaná socha, ktorú urobil umelecký rezbár P. Malik z Dobrej a znázorňuje sv. Vojtecha v biskupskom šate s biskupskou palicou v ruke, ako stojí vedľa Krista. Sochu vysvätil v kostole vo Wilkowisku kňaz Jozef Wałaszek.

Historia głosi, że tamtędy szedł św. Wojciech z wojskiem do Krakowa. Pić mu się chciało, więc laską stuknął w ziemię. Wytrysnęła wtedy z tego miejsca woda i płynie do dziś. Źródło tryska pośród suchych pól uprawnych i ma bardzo dużą wydajność. Nie mają na to wpływu nawet suche lata, a zimą źródło nie zamarza. Woda ta według tradycji ludowej ma cudowne właściwości lecznicze. Dawniej miejscowa ludność stosowała ją, gdy już nic „na chorobę” pomóc nie mogło. Nad tym źródłem zbudowano kapliczkę. Woda wypływa przez łukowaty otwór frontowy ściany, wprost pod drzwiami kapliczki, do której wchodzi się przez niewielki pomost.

História hovorí, že tadiaľ prechádzal sv. Vojtech s vojskom do Krakova. Chcelo sa mu piť, tak palicou udrel o zem. Vtedy vytryskla na tom mieste voda a tečie do dnes. Prameň vyviera medzi suchými poľami a je veľmi výdatný. Neovplyvňujú ho dokonca ani suché letá a ani v zime prameň nezamrzá. Táto voda má podľa ľudovej tradície zázračné liečivé vlastnosti. Kedysi miestni obyvatelia ju užívali, keď už nič proti chorobe nepomáhalo. Nad týmto prameňom bola postavená kaplnka. Woda vyteká cez oblúkovitý čelný otvor v stene priamo pod dverami kaplnky, do ktorej sa vchádza cez nevelký mostík.

123 Krzyż upamiętniający chrzest Wilkowiska

Križ pripomínajúci pokrstenie Wilkowiska

Drewniany krzyż stoi pod wzgórzem na Owsianej przy drodze do Tymbarku. Pripomina wszystkim o chrzcie wsi Wilkowisko. Krzyżem opiekuje się rodzina Łazarczyków. Ogrodzony metalową siatką i udekorowany kwiatami.

Drevenýkriž stojí pod návrším pri Owsianej pri ceste do Tymbarku. Všetkým pripomína pokrstenie dediny Wilkowisko. O križ sa stará rodina Łazarczykových. Ohradený je kovovým pletivom a zdobia ho kvety.

Nižná Polianka

Nižná Polianka

124 Grekokatolicka cerkiew św. św. Kosmy i Damiana

Gréckokatolícky chrám sv. Kozmu a sv. Damiána

Grkokatolická sviätynia św. św. Kosmy i Damiana zastąpiła w innym miejscu pierwotną cerkiew drewnianą, która uległa zniszczeniu podczas pierwszej wojny światowej. Chociaż sviätynia została wzniesiona w 1923 r., architekturą nawiązuje do barokowo-klasycystycznego stylu wschodniosłowackich kościołów z przełomu XVIII/XIX w. Zbudował ją Stefan Paňko ze Stropkova. Kościół z jedną wieżą wymurowany został z kamienia, przykryty jest dwuspadowym dachem z miedzianej blachy. Wieża zwieńczona jest charakterystycznym baniastym hełmem, na którym wznosi się krzyż z trzema poprzeczkami – symbol kościoła grekokatolickiego na Słowacji. Wewnątrz jest jedyna nawa, zasklepiena sklepieniem kolebkowym, a pomieszczenie oświetlają okna z półokrągłym zakończeniem. W półkuli przestrzeni ołtarzowej znajduje się główny ołtarz z ikonostasem z 1924 r. Sviätynia stoi poza zabudowaniami wsi w otoczeniu drzew i trawiastych zieleńców.

Na historycznym zdjęciu widać pierwotną drewnianą, już nieistniejącą grekokatolicką cerkiew. Cerkiew z początku nie została zbudowana w Niżnej Poliance. Mieszkańcy wsi zebrali pieniądze na zakup sviätyni i udało im się ją kupić w Polsce, skąd przywieźli ją tu i postawili na miejscowym cmentarzu. Jednak w 1914 r. podczas walk rozebrali ją żołnierze austro-węgierscy, bowiem materiał wykorzystali do budowy umocnień na górze Kastielik. Górę tę w związku ze strasznymi walkami zaczęła miejscowa ludność nazywać „Krwawą Górą”. Z kościoła zachował się tylko jeden z kamieni węgielnych.

Wieś Niżná Polianka podjęła się, na podstawie dostępnych źródeł historycznych, zbudowania makiety cerkwi. Rezultatem tego przedsięwzięcia jest stworzenie „Parku kościelnego w Niżnej Poliance”, którego częścią jest replika owej drewnianej cerkwi.

Gréckokatolícky chrám svätých Kozmu a Damiána nahradil pôvodnú drevenú cerkev, ktorá zanikla počas prvej svetovej vojny. Hoci bol chrám postavený v roku 1923, architektonicky nadväzuje na barokovo-klasicistický sloh východoslovenských kostolov z prelomu 18. a 20. storočia. Postavil ho Štefan Paňko zo Stropkova. Jednovežový kostol je vybudovaný z kameňa, prikrýta je sedlovou strechou pokrytou medeným plechom. Veža je zakončená typickou baňou, na ktorej sa týči trojramenný kríž – symbol gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku. Zvnútra je jediná loď kostola zaklenutá valenou klenbou, priestor osvetľujú polkruhovo orámované okná.

V polkruhovom oltárnom priestore sa nachádza hlavný oltár s ikonostasom z roku 1924. Kostol stojí mimo zástavby obce, uprostred stromov a trávinatej zelene.

Na historickej fotografii vidno pôvodnú drevenú, už neexistujúcu gréckokatolickú cerkev. Cerkiev pôvodne nebola postavená v Niżnej Polianke. Obyvatelia dediny urobili peňažnú zbierku na kúpu chrámu a podarilo sa im ho kúpiť v Poľsku, odkiaľ ho sem priviezli a poskladali na miestnom cintoríne. Avšak v roku 1914 ho počas bojov rozobrali rakúsko-uhorský vojaci a materiál použili na výstavbu opevnení na hore Kaštielik, ktorú domáci v dôsledku hrôzostrašných bojov začali nazývať „Krvavá hora”. Po kostole na pôvodnom mieste sa zachoval len jeden so základných kameňov.

Obec Niżná Polianka sa podujala vybudovať maketu tejto cerkvi na základe dostupných historických dokumentov. Výsledkom tejto snahy je zriadenie „Kostolného parku v Niżnej Polianke”, ktorého súčasťou je replika predmetnej drevene cerkvi.

125 Prawosławna cerkiew Narodzenia Najświętszej Bogurodzicy

Pravoslávna cerkev Narodenia Presvätej Bohorodičky

Cerkiew Narodzenia Najświętszej Bogurodzicy znajduje się w centralnej części wsi i zbudowana została w 1992 r. przez firmę EKOSTAV s.r.o. pod kierownictwem inż. Jana Cimbalaka jako jedna z pierwszych nowoczesnych cerkwi na Słowacji. Tworzy ją murowana bryła wzniesiona na rzucie krzyża greckiego, zakryta dachem czterospadowym z wysoką stożkową kopułą, zwieńczoną niedużą cebulastą makowicą z charakterystycznym prawosławnym potrójnym krzyżem ze skośną dolną poprzeczką. Przedśwień składa się z drewnianej ramowej konstrukcji wypełnionej szklanymi szybami, często z malowidłami świętych. Na ścianie bocznej, w prawo od przedświonka, widnieje malowidło Chrystusa Wszechmogącego – „Pantokrator”. Przestrzeń wewnętrzna podzielona jest przez nowy ikonostas z 2017 r., za którym mieści się rozległa świątynia. Pomieszczenie dla wiernych dzieli się na część parterową oraz galerię, światło wpada do pomieszczenia przez duże okna prostokątnego lub trójkątnego kształtu. Ikonostas to dzieło stolarza z sąsiedniej Wyżnej Polianki oraz ikonopisarzy Lidii i Mirosława Trochanowskich z Polski.

Cerkev Narodenia Presvätej Bohorodičky sa nachádza v centrálnej časti obce a bola postavená v roku 1992 firmou EKOSTAV s.r.o. pod vedením Ing. Jána Cimbaláka ako jedna z prvých moderných cerkvi na Slovensku. Tvorí ju murovaná stavba na pôdoryse gréckeho kríža je prikrytá lomenou strechou s vysokou ihlanovitou kopulou, ktorá je zakončená nevelkou cibulovitou baňou s charakteristickým pravoslávnyim trojramenným krížom so zošikmeným spodným ramenom. Predsieň pozostáva z drevenej rámovej konštrukcie, ktorá je vyplnená sklennými tabuľami, často s namaľovanými ikonami svätých. Na bočnej stene vpravo od predsiene je malba Krista Všemohúceho—Pantokrator. Vnútorný priestor je rozdelený novým ikonostasom z roku 2017, za ktorým sa nachádza priestorná svätýňa. Priestor pre veriacich je rozdelený na prízemnú časť a galériu a je osvetlený veľkými oknami obdĺžnikového a trojuholníkového tvaru. Ikonostas je dielom stolára zo susednej Vyšnej Polianky a ikonopiscov Lídie a Miroslava Trochanowských z Poľska.

90

126 Drewniany krzyż na łące

Drevený kríž na lúke

Krzyż stoi samotnie na łące. Metalowa figura Chrystusa ma do krzyża przybitą każdą nogę osobno – to zwyczajowe pokazywanie Ukrzyżowanego w tradycji chrześcijan ortodoksyjnych. Nad poprzeczką krzyża widnieje tablica z literami INRI, krzyż zadaszony jest półokrągłym blaszonym daszkiem, wokół krzyża jest niskie ogrodzenie z metalowych prętów. Udekorowany jest wiankiem z białych kwiatów.

Krzyż stoi samostatnie na łące. Socha krysta je z kovu a ku krížu má pribitú každú nohu zvlášť, čo je tradičné znázornenie Ukrížovaného v tradícii ortodoxných kresťanov. Nad ramenom kríža je tabuľka s písmenami „INRI” a kríž je zastrešený polkruhovitou plechovou strieškou, okolo kríža je nízky plot zo železných tyčí. Prizdobený je vencem s bielymi kvetmi.

127 Drewniany krzyż z tujami

Drevený kríž s tujami

Krzyż wzniesiono na posesji rodziny Kavulów dla upamiętnienia zdarzenia, które miało miejsce w Wigilię Bożego Narodzenia. Wierni wracający z pasterki ujrzeli tu światło. Kiedy o zdarzeniu opowiedzieli miejscowemu księdzu, zdecydował on, aby w tym miejscu wzniesiono drewniany krzyż. Figura Chrystusa Ukrzyżowanego jest identyczna z figurą umieszczoną na krzyżu na łące, natomiast krzyż jest mniejszy. Na końcach belek przymocowany jest półokrągły blaszany daszek z falbankami. Wokół krzyża postawione zostało niskie ogrodzenie z żelaznej kraty, po trzech stronach krzyża rosną tuje. Krzyżem opiekują się już trzy pokolenia członków rodziny Kavulów.

Krzyż bol postavený na pozemku rodiny Kavulových na pamiatku udalosti, ktorá sa tu odohrala na Štedrý večer. Na tomto mieste veriaci vracajúci sa z polnočnej omše uzreli svetlo. Keď udalosť porozprávali miestnemu farárovi, ten rozhodol aby tomto mieste vztýčili drevený kríž. Socha Ukrižovaného Krista je rovnaká ako na kríži na lúke, jedine kríž je o niečo menší a ku koncom ramien je pripevnená plechová polkruhovú strieška so zaobleným zúbkovaním. Okolo kríža je nízka ohrádka z železnej mreže a s troch strán rastú tuje. O kríž sa už tri pokolenia starajú členovia rodiny Kavulových.

128 Drewniany krzyż pod lipą

Drevený kríž pod lipou

Drewniany krzyż pomalowany na rudo wąsko przylega do okazałej lipy. Na krzyżu, na blasze, widnieje pomalowana na kolorowo postać Jezusa Chrystusa Ukrzyżowanego. Ciało i twarz Chrystusa ukazano w sposób realistyczny, głowę otacza szeroka aureola. Stopy u nóg zakrywa bukiet białych kwiatów. Belki krzyża zadane są blaszanym półokrągłym daszkiem z odstającymi geometrycznymi detalami po obwodzie. Krzyż wraz z drzewem okala niskie sztachetowe ogrodzenie z metalowymi drążkami w kątach, które pomalowane jest na fioletowo.

Drevený kríž natretý na červenohnedo tesne prilieha k samostatne stojacej pomerne mohutnej lipy. Na kríži visí postava Ukrižovaného Ježiša Krista, farebne namaľovaná na plechu. Telo a tvár Krista sú namaľované realisticky, okolo hlavy má širokú svätôžiaru. Konce nôh sú zakryté kyticou bielych kvetov. Ramená kríža sú zastrešené plechovou polkruhovú strieškou s odstavajúcimi geometrickými dekoráciami na obvode. Kríž aj strom sú spoločne ohradené nízkym doskovým plotom s kovovými tyčami v rohoch, plot je natretý fialovou farbou

129 Cmentarz wojenny z I wojny światowej

Vojenský cintorín z I. svetovej vojny

Gminę Nižná Polianka znacznie dotknęły zdarzenia pierwszej wojny światowej. Działania wojenne objęły wieś już w jesieni 1914 r. W okolicach wsi toczyły się zacięte walki od stycznia do marca 1915 r. Upamiętnia je pomnik na górze Kašielik, zbudowany w 2018 r. Znajduje się on bezpośrednio na dawnym polu walki. W pobliżu pomnika do dziś widoczne są pozostałości po okopach. Do pomnika prowadzi ścieżka dydaktyczna.

Na terenie gminy Nižná Polianka do obecnej chwili znajdują się dwa cmentarze wojenne. Cmentarz wojenny Nižná Polianka I mieści się między wsiami Nižná Polianka i Hutka, przy drodze krajowej I/77. Pochowano na nim 346 żołnierzy armii austro-węgierskiej, niemieckiej i rosyjskiej. Cmentarz wojenny Nižná Polianka II usytuowany jest nieopodal i tworzy go jeden zbiorczy grób 190 nieznanych, głównie rosyjskich żołnierzy.

We wsi Nižná Polianka znajduje się Izba Pamięci poświęcona pierwszej wojnie światowej. Zwiedzający mogą zobaczyć pochodzące z tamtych czasów mundury armii austro-węgierskiej, rosyjskiej i pruskiej, historyczne uzbrojenie i ekwipunek poszczególnych armii, osobiste przedmioty żołnierzy walczących w tym konflikcie, uzupełnione o informacje historyczne dotyczące działań wojennych na terenie gminy Nižná Polianka i w okolicy.

Gmina Nižná Polianka jest jednocześnie ośrodkiem ruchu turystycznego. Na jej terenie znajdują się letni akwen wodny oraz wyciąg narciarski ze stokiem zjazdowym o długości 900 m ze sztucznym zaśnieżaniem, przy czym oczywistością jest nocne jeżdżenie na nartach.

Obec Nižná Polianka výrazne zasiahli udalosti prvej svetovej vojny. Bojová činnosť nakrátko zasiahla obec už v jeseni 1914. Intenzívne sa pri obci bojovalo najmä od januára 1915 do marca 1915. Boje, ktoré sa pri obci odohrali pripomína pamätník na vrchu Kašielik vybudovaný v roku 2018. Pamätník sa nachádza priamo na niekdajšom bojisku. V blízkosti pamätníka sú dodnes viditeľné zvyšky zákopov. K pamätníku vedie náučný turistický chodník.

V obci Nižná Polianka sa dodnes nachádzajú dva vojnové cintoríny. Vojnový cintorín Nižná Polianka I. sa nachádza medzi obcami Nižná Polianka a Hutka, pri ceste I. triedy I/77. Je na ňom pochovaných 346 vojakov rakúsko-uhorskej, nemeckej a ruskej armády. Vojnový cintorín Nižná Polianka II. sa nachádza neďaleko obce a je tvorený jednou masovou šachtou, v ktorej je pochovaných 190 neznámych, prevažne ruských vojakov.

V obci Nižná Polianka sa nachádza pamätná izba z I. sv. vojny. Návštevníci v nej môžu vidieť dobové uniformy rakúsko-uhorskej, ruskej a pruskej armády, dobovú výzbroj a výstroj jednotlivých vojsk, osobné veci vojakov bojujúcich v tomto konflikte, ktoré sú doplnené dobovými informáciami, týkajúcimi sa bojových aktivít katastru obce Nižná Polianka a blízkeho okolia.

Obec Nižná Polianka je zároveň strediskom cestovného ruchu, nakoľko na území obce sa nachádza prírodné letné kúpalisko a lyžiarsky vlek.

130 Słupowa kaplica z krzyżem

Stĺpová kaplnka s krížom

Słupowa dwukondygnacyjna kaplica składa się z postumentu, na którym stoi właściwa kaplica z kamienną figurą Matki Boskiej w płaszczu opiekuńczym. Nad figurą wznosi się czarny żeliwny krzyż z Chrystusem Ukrzyżowanym. W dolnej części krzyża znajduje się owalna żeliwna płyta z dekoracyjnym srebrzystym brzegiem. Ścianki czworokątnego murowanego postumentu rzeźbione są ostrołukami. Postument otacza niskie ogrodzenie z dekoracyjnych szpiczastych żelaznych prętów. Kaplicę z dwóch stron obramowana jest okazałymi modrzewiami. Kaplicę ufundował lokalny zamożny mieszkaniec o nazwisku Vokan w odpowiedzi na kłopoty rodzinne.

Stĺpová dvojúrovňová kaplnka sa skladá z podstavca, na ktorom stojí vlastná kaplnka s kamennou soškou Panny Márie v plášti. Nad soškou sa týči čierny liatinový kríž s Ukrížovaným Kristom. V spodnej časti kríža je oválna liatinová tabuľka s ozdobným striebřistým lemovaním. Plochy štvorhanného murowaného podstavca sú členené lomenými oblúkmi. Okolo podstavca je nízky kovaný plot z ozdobných kopijovitých zahrotených tyčí. Kaplnku z dvoch strán lemujú mohutné červené smrek. Postaviť ju dal miestny zamožný obyvateľ s priezviskom Vokán ako reakciu na problémy v rodine.

Gmina Jodłownik

Jodłownik

Nižná Polianka

Nižná Polianka

124-130

Gmina Nižná Polianka

Národný park Poloniny

Spis treści | Obsah

Wstęp: Gmina Jodłownik – mgr Paweł Stawarz | Úvod: Gmina Jodlownik – Mgr. Pawel Stawarz
Wstęp: Gmina Niżná Polianka – mgr Ján Cundra | Úvod: obec Nižná Polianka – Mgr. Ján Cundra
Informacja o Gminie Jodłownik | Informácie o obci Jodlownik
Informacja o Gminie Niżná Polianka | Informácie o obci Nižná Polianka

Góra Świętego Jana | Hora svätého Jána

1. Kościół pw. Ścięcia Świętego Jana Chrzciciela Kostol je zasvätený Sťažiu svätého Jána Krstiteľa.....	11
2. Kapliczka Matki Bożej Gromnicznej Kaplnka Panny Márie Hromničnej.....	12
3. Kapliczka Matki Boskiej Karmiącej Kaplnka Panny Márie Dojčiącej.....	12
4. Kapliczka „Pod figurą” Kaplnka Pod figúrou.....	13
5. Żelazny krzyż Železný kríž.....	13

Janowice | Janowice

6. Kapliczka Matki Bożej Płaczącej Kaplnka Plačúcej Panny Márie.....	15
7. Kapliczka „Pod Najświętszą” Kaplnka Pri Najsvätejšej.....	16
8. Krzyż przydrożny Prícestný kríž.....	16
9. Kapliczka Pana Jezusa Frasobliwego Kaplnka pána Ježiša Trpitela.....	17
10. Kapliczka murowana Murovaná kaplnka.....	18
11. Figura św. Jana Socha sv. Jána.....	18
12. Kamienna grota Skalná jaskyňa.....	18
13. Grota z Matką Boską z Dzieciątkiem Jezus Jaskyňa s Pannou Máriou s Ježiškom.....	19
14. Figura kamienna Kamenná socha.....	19
15. Kapliczka Matki Boskiej Szczyrzyckiej Kaplnka Panny Márie zo Szczyrzyca.....	20
16. Kapliczka Matki Boskiej Kaplnka Panny Márie.....	20
17. Kapliczka Matki Boskiej Częstochowskiej Kaplnka Panny Márie Čenstochovskej.....	21
18. Kapliczka szafkowa Skrinková kaplnka.....	21

Jodłownik | Jodlownik

19. Kościół pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny Kostol je zasvätený Narodeniu Najsvätejšej Panny Márie.....	23
20. Kapliczka Matki Bożej Niepokalanie Poczętej Kaplnka Nepoškvrnene počatej Panny Márie.....	24
21. Krzyż drewniany Drevený kríž.....	24
22. Kapliczka Matki Boskiej z Dzieciątkiem Jezus Kaplnka Panny Márie s Ježiškom.....	25
23. Krzyż żelazny Železný kríž.....	25
24. Kapliczka domkowa Domčeková kaplnka.....	26
25. Betonowy krzyż Betónový kríž.....	26
26. Kapliczka Najświętszej Maryi Panny Niepokalanie Poczętej Kaplnka Nepoškvrnene počatej Najsvätejšej Panny Márie.....	27

27. Kapliczka Matki Boskiej Niepokalanie Poczętej Kaplnka Nepoškrvnene počatej Panny Márie	27
28. Krzyż przydrożny Prícestný kríž	27
29. Kapliczka domkowa Domčeková kaplnka	28
30. Kapliczka szafkowa Skrinková kaplnka	28
31. Kapliczka Matki Boskiej Kaplnka Panny Márie	29
32. Kapliczka Matki Bożej Kaplnka Panny Márie.....	29

Kostrza | Kostrza

33. Kapliczka Matki Boskiej Częstochowskiej Kaplnka Panny Márie Čenstochovskej.....	31
34. Krzyż przydrożny Prícestný kríž	31
35. Kapliczka Matki Boskiej Częstochowskiej Kaplnka Panny Márie Čenstochovskej.....	32
36. Krzyż przydrożny Prícestný kríž	32
37. Kapliczka Matki Boskiej z Dzieciątkiem Kaplnka Panny Márie s dieťaťom.....	32
38. Drewniany krzyż Drevený kríž	33
39. Kapliczka św. Huberta Kaplnka sv. Huberta	33

Krasne-Lasocice | Krasne-Ľasocice

40. Kościół pw. Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski Kostol je zasvätený Najsvätejšej Panne Márii Kráľovnej Poľska	35
41. Figura Serca Pana Jezusa Socha Srdca Pána Ježiša.....	36
42. Figura Matki Boskiej Różańcowej z Dzieciątkiem Socha Ružencovej Panny Márie s dieťaťom	36
43. Figura św. Jana Nepomucena Socha sv. Jána Nepomuckého	37
44. Figura Chrystusa Frasobliwego Socha Krista Trpiteľa	37
45. Krzyż przydrożny Prícestný kríž	38
46. Kapliczka Tronującej Matki Boskiej z Dzieciątkiem Kaplnka Tróniacej Panny Márie s dieťaťom	38
47. Krzyż przydrożny Prícestný kríž	38
48. Kapliczka domkowa Domčeková kaplnka.....	39
49. Kapliczka Matki Boskiej Częstochowskiej Kaplnka Panny Márie Čenstochovskej.....	40
50. Przydrożny drewniany krzyż Prícestný drevený kríž.....	40
51. Kapliczka murowana w kształcie słupa Murovaná kaplnka v tvare stĺpu	41
52. Kapliczka domkowa Domčeková kaplnka	41

Mstów | Mstow

53. Kapliczka z Chrystusem Frasobliwym Kaplnka s Kristom Trpiteľom	43
54. Krzyż z Chrystusem Ukrzyżowanym Kríž s Ukrižovaným Kristom	43
55. Kapliczka św. Antoniego Kaplnka sv. Antona.....	44
56. Kapliczka Matki Boskiej Niepokalanie Poczętej Kaplnka Nepoškrvnene počatej Panny Márie.....	44
57. Kapliczka Matki Boskiej Królowej Polski Kaplnka Panny Márie Kráľovnej Poľska.....	45

Pogorzany | Pogorzany

58. Kapliczka słupkowa Stĺpiková kaplnka	47
59. Kapliczka słupkowa Stĺpiková kaplnka	47
60. Kapliczka Matki Boskiej Szczyrzyckiej Kaplnka Panny Márie zo Szczyrzyca	48
61. Kapliczka domkowa Domčeková kaplnka	49
62. Drewniany krzyż Drevený kríž	49

Sadek | Sadek

63. Kaplica Matki Boskiej Częstochowskiej Kaplnka Panny Márie Čenstochovskej	51
64. Kapliczka Matki Boskiej Częstochowskiej Kaplnka Panny Márie Čenstochovskej.....	52
65. Krzyż kamienny Kamenný kríž	52
66. Kapliczka kamienna w kształcie słupa Kamenná kaplnka v tvare stĺpu	53
67. Kapliczka biała Biela kaplnka	53
68. Kapliczka betonowa Betónová kaplnka.....	54
69. Niebieska kapliczka Modrá kaplnka	54
70. Pomnik niepodległości Pomník nezávislosti	55
71. Kapliczka Matki Boskiej Majowej Kaplnka Panny Márie Májovej	55

Słupia | Slupia

72. Kapliczka św. Jana Nepomucena Kaplnka sv. Jána Nepomuckého	57
73. Kapliczka Matki Boskiej z Dzieciątkiem Jezus Kaplnka Panny Márie s Ježíškom	58
74. Krzyż przydrożny Prícestný kríž	59
75. Kapliczka św. Franciszka Kaplnka sv. Františka	59

Szczyrzyc | Szczyrzyc

76. Kościół pw. Najświętszej Maryi Panny Wniebowziętej i św. Stanisława Biskupa Męczennika Kostol je zasvätený Najsvätejšej Panne Márii Nanebovzatej a sv. Stanislavovi Biskupovi mučeníkovi.....	61
77. Figura św. Innocentego Socha sv. Inocenta.....	62
78. Krzyż bitwy pod Grunwaldem Kríž bitky pri Grunwalde	62
79. Krzyż drewniany Drevený kríž	63
80. Figura św. Franciszka Socha sv. Františka	63
81. Kapliczka w kształcie grotty Kaplnka v tvare jaskyne.....	63
82. Kaplica z Pietą Kaplnka s Pietou	64
83. Kapliczka murowana w kształcie słupa Murovaná kaplnka v tvare stĺpu	65
84. Figura św. Floriana Socha sv. Floriána.....	65
85. Obelisk z obrazem Matki Bożej Szczyrzyckiej Obelisk s obrazom Panny Márie zo Szczyrzycy	65

Szyk | Szyk

86. Kościół pw. św. Stanisława Biskupa Męczennika i św. Barbary Męczennicy Kostol je zasvätený sv. Stanislavovi Biskupovi mučeníkovi a sv. Barbore mučenici	67
87. Krzyż przydrożny Prícestný kríž	68
88. Kapliczka na słupie Kaplnka na stĺpe.....	68
89. Kapliczka Matki Boskiej Różańcowej Kaplnka Ružencovej Panny Márie.....	69
90. Kapliczka Pana Jezusa Upadającego Kaplnka Padajúceho Pána Ježiša.....	69
91. Kapliczka św. Marcina Kaplnka sv. Martina	70
92. Kapliczka „Na Kamieńcu” Kaplnka Na Kamienci.....	70
93. Kapliczka z Pietą Limanowską Kaplnka s Pietou z Limanowej	71
94. Kapliczka Matki Boskiej Majowej Kaplnka Májovej Panny Márie	71
95. Kapliczka z Matką Boską Majową Kaplnka s Májovou Pannou Máriou	72
96. Kapliczka Matki Boskiej Kaplnka Panny Márie	73
97. Kapliczka Matki Bożej Niepokalanie Poczętej Kaplnka Nepoškvrnene počatej Panny Márie.....	73
98. Drewniany krzyż Drevený kríž	74

99. Kapliczka Matki Boskiej Szykowskiej z Dzieciątkiem Jezus Kaplnka Panny Márie zo Szyku s Ježiškom	74
100. Kapliczka Matki Bożej Fatimskiej Kaplnka Panny Márie z Fatimy	75
101. Kapliczka Matki Boskiej Częstochowskiej Kaplnka Panny Márie Čenstochovskej.....	75

Wilkowisko | *Wilkowisko*

102. Kościół pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej Kostol svätej Kataríny Alexandrijskej	77
103. Krzyż jubileuszowy Jubilejný kríž	78
104. Kamienny postument z figurą Matki Boskiej Kamenný podstavec so sochou Panny Márie	78
105. Kapliczka Serca Pana Jezusa Kaplnka Srdca Pána Ježiša	79
106. Krzyż żelazny Železný kríž	79
107. Kapliczka domkowa Domčeková kaplnka	80
108. Krzyż Kríž	80
109. Kapliczka Matki Boskiej z Lourdes Kaplnka Panny Márie Lurdskej	81
110. Kapliczka Matki Bożej Różańcowej Kaplnka Ružencovej Panny Márie.....	81
111. Kapliczka wisząca na drzewie Kaplnka visiaca na strome	82
112. Kapliczka Matki Bożej Kaplnka Panny Márie.....	82
113. Kapliczka św. Wojciecha Kaplnka sv. Vojtecha	83
114. Kapliczka Najświętszej Marii Panny Niepokalanie Poczętej Kaplnka Nepoškvrnene počatej Najsvätejšej Panny Márie	83
115. Krzyż drewniany Drevený kríž	84
116. Kapliczka „Błękitna” Bledomodrá kaplnka	84
117. Krzyż betonowy Betónový kríž	85
118. Kapliczka Serca Pana Jezusa Kaplnka Srdca Pána Ježiša	85
119. Biała kapliczka Biela kaplnka	85
120. Krzyż drewniany Drevený kríž	86
121. Kapliczka Matki Bożej Fatimskiej Kaplnka Panny Márie z Fatimy	86
122. Kapliczka św. Wojciecha Kaplnka sv. Vojtecha	87
123. Krzyż upamiętniający chrzest Wilkowiska Kríž pripomínajúci pokrstenie Wilkowiska.....	87

Niżná Polianka | *Nižná Polianka*

124. Grekokatolicka cerkiew św. św. Kosmy i Damiana Gréckokatolícky chrám sv. Kozmu a sv. Damiána	89
125. Prawosławna cerkiew Narodzenia Najświętszej Bogurodzicy Pravoslávna cerkev Narodenia Presvätej Bohorodičky.....	90
126. Drewniany krzyż na łące Drevený kríž na lúce	90
127. Drewniany krzyż z tujami Drevený kríž s tujami	91
128. Drewniany krzyż pod lipą Drevený kríž pod lipou	91
129. Cmentarz wojenny z I wojny światowej Vojenský cintorín z I. svetovej vojny	92
130. Słupowa kaplica z krzyżem Stĺpová kaplnka s krížom	93

PL-SK

Interreg
Polska-Słowacja

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

UNIA EUROPEJSKA

Publikacja współfinansowana przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu państwa za pośrednictwem Euroregionu „Tatry” w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Interreg V-A Polska – Słowacja 2014–2020

Publikácia je spolufinancovaná Európskou úniou z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja a zo štátneho rozpočtu prostredníctvom Euroregiónu Tatry v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Interreg V-A Poľsko – Slovensko 2014–2020

Egzemplarz bezpłatny/bezplatný exemplár

Jodłownik 2021